

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням сесії Тернопільської
обласної ради
від 17 квітня 2014 №1649

СХВАЛЕНО
Розпорядження голови
обласної державної адміністрації
07.03.2014 № 85-од

ПРОГРАМА
соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільської області
на 2014 рік

ВСТУП

Проект Програми соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільської області на 2014 рік (далі – Програма) розроблено обласною державною адміністрацією відповідно до вимог статті 17 Закону України “Про місцеві державні адміністрації” та Закону України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” за результатами на основі аналізу макроекономічних показників, стратегічних завдань та пріоритетів розвитку області.

З метою реалізації довгострокових стратегічних пріоритетів розвитку області Програма враховує цілі та завдання Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року та Стратегії економічного та соціального розвитку Тернопільської області на період до 2015 року, затвердженої рішенням Тернопільської обласної ради від 27 травня 2008 року № 280.

Основою для підготовки Програми є основні макроекономічні показники соціально-економічного розвитку області, які взаємоузгоджено із райдержадміністраціями, виконавчим комітетом Тернопільської міської ради, галузевими департаментами і управліннями облдержадміністрації, територіальними підрозділами центральних органів влади.

У Програмі викладено результати аналізу та тенденцій економічного і соціального розвитку області протягом 2012-2013 років, визначено пріоритетні напрями та завдання економічного і соціального розвитку області на 2014 рік. Також представлені прогнозні показники соціально-економічного розвитку області в цілому та в розрізі окремих галузей, перелік обласних програм, реалізація яких здійснюватиметься у 2014 році, які відображають наміри структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрацій та виконавчих комітетів міських рад, а також підприємств, організацій і господарств області щодо результатів їх діяльності у поточному році.

Враховуючи тенденції економічного і соціального розвитку області у 2013 році та нагальні проблеми, визначено основні напрями розвитку, пріоритети діяльності, а також основні завдання і заходи на 2014 рік.

Фінансове забезпечення Програми передбачено в обласному бюджеті на 2014 рік з урахуванням основних заходів, визначених у відповідних обласних програмах, та з урахуванням фінансової підтримки з державного бюджету.

Програма містить перелік обласних комплексних (цільових) програм, діючих на території області з визначенням виконавців. До Програми включено перелік інвестиційних проектів, реалізація яких передбачається у 2014 році.

Законодавчим підґрунтям розроблення Програми є:

- закони України: “Про місцеві державні адміністрації”, “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України”, “Про державні цільові програми”, “Про стимулювання розвитку регіонів”, “Про інвестиційну діяльність”, “Про режим іноземного інвестування”, “Про зовнішньоекономічну діяльність”, “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”, Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI, від 27 березня 2014 року №1165-VII “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2014 рік” та №1166-VII “Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні”;

- постанови Кабінету Міністрів України:

- від 26 квітня 2003 р. № 621 “Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету” (зі змінами та доповненнями);

- від 20 травня 2009 р. № 476 “Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів”;

- від 29 листопада 2010 р. № 1090 “Про затвердження Державної цільової програми підтримки соціально-економічного розвитку малих міст на 2011-2015 роки”;

- від 18 грудня 2013 р. № 978 “Про схвалення основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2014 рік;

- від 27 лютого 2013 р. № 187 “Про затвердження Державної програми активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки”;

- від 1 березня 2014 р. № 65 “Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету”;

- від 5 березня 2014 р. № 71 “Деякі питання оптимізації державних цільових програм і національних проектів, економії бюджетних коштів та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України”;

- 25 березня 2014 р. № 82 “Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2013 р. № 978”;

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2012 р. № 627-р “Про затвердження плану заходів на 2013 рік щодо реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року”;

- рішення сесії обласної ради від 15 березня 2014 року № 1633 “Про внесення змін до переліку показників виконання щорічних програм соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільської області”;

- розпорядження голови обласної державної адміністрації:

- від 26 квітня 2010 року № 234 “Про заходи щодо детінізації доходів та відносин у сфері зайнятості населення області”;

- від 30 грудня 2010 року № 1103 “Про організацію виконання Державної цільової програми підтримки соціально-економічного розвитку малих міст на 2011-2015 роки”;

- від 25 травня 2012 року № 359-од “Про визначення регіональних пріоритетів”;

- від 28 травня 2012 року № 401-од “Про організацію проведення оцінки результатів діяльності районних державних адміністрацій та виконкому Тернопільської міської ради”;

- від 27 червня 2012 року № 500-од “Про забезпечення стабільної цінової ситуації на споживчому ринку області”;

- від 20 травня 2013 року № 216-од “Про організацію виконання Державної програми активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки”;

- від 27 березня 2014 року № 97-од “Про заходи щодо наповнення місцевих бюджетів, економного та раціонального використання бюджетних коштів, дотримання суворої бюджетної дисципліни, упорядкування мережі бюджетних установ, які фінансуватимуться за рахунок коштів місцевих бюджетів у 2014 році”

• доручення голови обласної державної адміністрації:

- від 10 червня 2009 року № 60 “Про запровадження оцінки внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку районів області”;

- від 19 грудня 2011 року № 106 “Про організацію виконання та моніторинг стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2015 року”;

- від 3 жовтня 2012 року № 60 “Про моніторинг соціально-економічного розвитку малих міст”;

- від 26 жовтня 2012 року № 64 “Про підтримку реального сектора економіки”;

• План заходів щодо забезпечення підтримки соціально-економічного розвитку малих міст Тернопільської області до 2015 року, затверджений від 29.07. 2013 року № 06-64/07.02-08.

З метою сприяння забезпеченню оптимального балансу інтересів держави, регіону, адміністративно-територіальних одиниць області, суб’єктів господарювання, найманих працівників і власників, подальшого поглиблення та вдосконалення партнерства між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, роботодавцями і профспілками області цілі та завдання, визначені Програмою, реалізовуватимуться шляхом їх тісної співпраці.

Програма є основою для формування та раціонального використання фінансових ресурсів відповідно до визначених цілей і завдань соціально-економічного розвитку області.

Головною метою програми на 2014 рік є зростання добробуту населення області на основі забезпечення розвитку реального сектору економіки, створення сприятливих передумов для інвестування пріоритетних галузей економіки, підтримки малого і середнього бізнесу, створення нових робочих місць, скорочення рівня безробіття, дотримання державної дисципліни цін, законодавства про працю, впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій, покращення якості надання соціальних послуг, реалізації

регіональних (комплексних) програм розвитку.

Виконання визначених у Програмі завдань та заходів, галузевих програм, стане вагомим підґрунтям для економічного зростання, нарощення податкової бази регіону, забезпечення збалансованого розвитку області та її адміністративно-територіальних одиниць, збільшення реальних доходів населення, забезпечення соціальних гарантій та сприятиме поступовому пом'якшенню міжтериторіальних диспропорцій у розвитку та досягненню головної мети Програми.

I. АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2012–2013 РОКИ

Основні тенденції макроекономічного розвитку

Аналіз показників соціально-економічного розвитку області за 2013 рік вказує на позитивну динаміку макроекономічних показників у базових сферах.

Так, у 2013 році передбачається зростання валового регіонального продукту на 3,7%, валової доданої вартості – на 3,5%. Питома вага промисловості у валовій доданій вартості складе 13%, сільського господарства – 23%, торгівлі та послуг – 57%.

Збільшення обсягу валового регіонального продукту забезпечувалось завдяки покращенню основних макропоказників, а саме:

- зростання обсягів виробництва промислової продукції протягом 2013 року порівняно з 2012 роком спостерігалось у добувній промисловості і розробленні кар'єрів – на 10,6%, виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – на 2,9%, виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – на 16,2%, виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – на 24,5%, металургійному виробництві – на 1,9%, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 0,8%;

- обсяг реалізованої промислової продукції за 2013 рік склав 7,6 млрд гривень, що на 10,8% більше порівняно з 2012 роком;

- обсяг виробництва продукції сільського господарства у 2013 році порівняно з 2012 роком зріс на 1,1%, у тому числі в аграрних підприємствах – на 1,5%, у господарствах населення – на 0,7%;

- протягом січня-грудня 2013 року в економіку області за рахунок усіх джерел фінансування вкладено 2,8 млрд гривень капітальних інвестицій;

- за рахунок усіх джерел фінансування в області введено в експлуатацію 395,4 тис. кв. метрів загальної площі житла;

- оборот роздрібної торгівлі за підсумками 2013 року у порівнянні з 2012 роком зріс на 8,9% та склав 14,2 млрд гривень;

- обсяг реалізованих нефінансових послуг зріс на 7,9% до 2236 млн гривень;

- станом на 01 січня 2014 року до місцевих бюджетів області надійшло 1028,6 млн гривень власних доходів, що на 5,5% більше відповідного періоду минулого року.

- середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника у січні-грудні 2013 року склала 2359 гривень і зросла до відповідного періоду минулого року на 7,9%;

- індекс реальної заробітної плати за 2013 рік становив 109,3%;

- фінансовий результат суб'єктів господарювання від звичайної діяльності до оподаткування (крім малих сільськогосподарських підприємств та установ, що утримуються за рахунок бюджету) за січень-вересень 2013 року був позитивним і становив 300,1 млн гривень;

- за 2013 рік суб'єктами господарювання області створено 19,5 тис. робочих місць, що становить 108% до річного завдання;

- індекс споживчих цін по області у грудні 2013 року становив 100,1% та 99,2% – до листопада 2012 року, що відповідно нижче на 0,4 та 1,3 відсоткових пункти, ніж по Україні;

- протягом 2013 року державними реєстраторами зареєстровано 490 малих підприємств та 2 859 фізичних осіб-підприємців.

Упродовж 2013 року забезпечено фінансування 28 обласних програм в обсязі 28,5 млн гривень.

У 2013 році приватизовано 5 об'єктів державної власності на суму 916,8 тис. гривень. До державного бюджету, станом на 14 листопада 2013 року, від оренди державного майна надійшло коштів у сумі 5,2 млн гривень, що становить 103,5% до річного завдання.

З метою макроекономічної стабільності, посилення соціального захисту населення, системного реформування економічних відносин та соціальної сфери в області видано ряд розпорядчих документів голови обласної державної адміністрації, затверджено плани заходів, а саме щодо детінізації економічних відносин, покращення фінансового стану економіки області; спрощення процедур започаткування бізнесу; покращення роботи промислового комплексу області; стабілізації цінової ситуації; стимулювання залучення інвестицій в економіку області та взято на контроль їх виконання.

З метою детінізації економіки області, у тому числі запобігання фактам оплати праці в “конвертах” та її виплати нижче мінімального рівня головою обласної державної адміністрації від 10.01.2014 № 01-7/07.02-08 затверджено План спільних заходів з питань детінізації економічних процесів в області, забезпечується його реалізація.

Стратегію розвитку області на період до 2015 року модернізовано шляхом розроблення Плану заходів з реалізації у 2012-2015 роках Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2015 року, який затверджений головою обласної державної адміністрації 05.05.2011 № 49/01, забезпечується належний контроль за його виконанням.

З метою прискорення соціально-економічного розвитку, забезпечення соціально-культурного та духовного відродження, збереження історико-культурної спадщини малих міст області, проведення аналізу виконання завдань, визначених Державною цільовою програмою підтримки соціально-економічного розвитку малих міст на 2011-2015 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2010 р. № 1090, видано розпорядження голови обласної державної адміністрації від 30 грудня 2010 року № 1103 “Про організацію виконання Державної цільової програми підтримки соціально-економічного розвитку малих міст на 2011-2015 роки в області” та взято на контроль його виконання.

Разом з цим, для забезпечення підтримки соціально-економічного розвитку малих міст Тернопільської області затверджено План заходів до 2015 року (29.07.2013 №06-64/07.02-08), яким передбачено завдання щодо покращення фінансування місцевих бюджетів малих міст, підвищення продуктивності підприємств, вирішення проблем зайнятості, реалізації інвестиційних проектів у сфері житлово-комунального господарства, покращення умов проживання

пільгових категорій громадян, розвитку соціальної, гуманітарної інфраструктури та здійснюється його виконання.

Відповідно до Закону України „Про адміністративні послуги” в області розпочали роботу 18 центрів надання адміністративних послуг у 17 районах та місті Тернополі. З початку їх функціонування в області станом на 01.01.2014 надано 11,8 тис. адміністративних послуг.

З метою залучення суб’єктів господарювання, громадських організацій підприємців, об’єднань підприємців до формування державної регуляторної політики у сфері підприємництва в області та їх участі у підготовці проектів рішень органів виконавчої влади утворено регіональну раду підприємців при обласній державній адміністрації та забезпечується її ефективна діяльність.

Завдяки проведеній роботі та запровадженню заходів із попередження порушень у 2013 році забезпечено нижчі, ніж в Україні темпи зростання споживчих цін. Так, індекс споживчих цін по області за 2013 рік склав 99,2%, на 1,3 відсоткових пункти нижчий ніж в середньому по Україні, зокрема на продукти харчування – 97,3%, що на 1,9 відсоткових пункти нижче, ніж по Україні. За підсумками 2013 року зниження рівнів цін відбулось на більшість соціально значимих продуктів, а саме: м’ясо та м’ясопродукти, рибу та рибопродукти, олію, фрукти та овочі.

З метою забезпечення споживчого попиту населення за доступними цінами активізовано роботу з проведення ярмарок із залученням безпосередньо сільськогосподарських виробників і переробних підприємств області. В цілому по області протягом 2013 року проведено 2817 ярмаркових заходів і реалізовано населенню за цінами виробника сільськогосподарської продукції на загальну суму 369 млн гривень. Реалізація продукції на ярмарках проводилась за оптово-відпускними цінами, які на 10-15 відсотків нижчі від роздрібних цін у торговельній мережі та на продовольчих ринках області.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

Стан розвитку промислового комплексу у 2013 році характеризується незмінністю структури промисловості. Обсяг реалізованої промислової продукції за 2013 рік склав 7609,3 млн гривень, що на 10,8% більше від аналогічних показників минулого року. Найбільший обсяг реалізованої продукції у підприємств харчової галузі промисловості (35,9%), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (21,6%), виробництва хімічних речовин і хімічної продукції (14%), машинобудування (9,2%), виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (6,8%).

Індекс промислової продукції за підсумками 2013 року становив 99,5%, а у грудні - 107,6%, у порівнянні з показником грудня 2012 року програмні завдання виконано.

Незважаючи на звуження ринків збуту, відсутність доступних довгострокових кредитних ресурсів провідні підприємства області зберегли свої позиції на ринку та наростили обсяги виробництва продукції.

На 10,6% збільшився обсяг виробництва промислової продукції у добувній промисловості і розробленні кар’єрів. Провідними підприємствами галузі, що забезпечили зростання обсягів виробництва продукції є: ТОВ “Кнауф

Гіпе Скала”, ПАТ “Коржівський спеціалізований гірничо-дробарний кар’єр”, ТОВ “Кар’єр Новосілка”, Полупанівська філія ТОВ ВК “Гірничодобувна промисловість”, ТОВ “Кар’єр Городниця”, ПАТ “Тернопільський кар’єр”.

Зменшення обсягів вирощування сировини (цукрових буряків) у 2013 році і відповідно обсягів її переробки в сезоні зумовили спад виробництва цукру на 36,6% і як наслідок – спад виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів в цілому на 4,4%, так як частка цукрової галузі в переробній харчовій промисловості складає близько 25%.

Разом з тим, на 34,1% зросло виробництво м’яса та м’ясних продуктів. Провідними підприємствами галузі є ПП “Масар Агро”, ЗАТ “Агропродукт”, ТзОВ “Білий берег”, ТОВ “Заготсервіс”.

У виробництві олії та тваринних жирів зростання обсягу виробленої продукції в 6,4 раза забезпечено провідним підприємством галузі ПП “Захід – Агроінвест”.

Зростання у виробництві готових кормів для тварин на 9,5% забезпечено ПАП “Агропродсервіс”.

Одночасно обсяг виробництва напоїв зріс на 3,3% в основному за рахунок ТзОВ “Пивоварня “Опілля” та ТДВ “Шустов–спирт”.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності обсяг виробництва промислової продукції збільшився на 2,9%, а саме: лісопилне та стругальне виробництво зросло на 11,2% за рахунок СП ТОВ “Санза ТОП”; ріст обсягів виробництва промислової продукції відбувся у виготовленні виробів з паперу та картону на 5,7%, в основному ріст забезпечений ТОВ “Христина”, а також збільшився обсяг виробництва у поліграфічній діяльності і наданні пов’язаних із нею послуг на 3,8%. Провідними підприємствами є Редакція газети “Підручники та посібники”, ТОВ видавництво “Школярик”, ТзОВ видавництво “Навчальна книга – “Богдан”.

Зростання обсягів у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції на 16,2% забезпечено, насамперед, Хоростківським, Кобиловолоцьким, Залозецьким та Борщівським МПД ДП “Укрспирт”.

Обсяг виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції зріс на 24,5%, зокрема на 45,9% зросло виробництво пластмасових виробів за рахунок ТзОВ “Віконенко”, ТзОВ “Панорама”, ТОВ “Тервікнопласт”.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування зростання обсягів виробництва продукції склало 1,9%, в основному за рахунок ПП “Янтос”, МПП “Арма” та ПП “Тіміртан”.

У 2013 році у територіальному розрізі зростання обсягу виробництва промислової продукції, порівняно з попереднім роком забезпечено у Бережанському, Гусятинському, Заліщицькому, Зборівському, Кременецькому, Монастириському, Підволочиському, Тернопільському, Чортківському районах та м.Тернопіль.

Протягом січня-вересня 2013 року 58,4% промислових підприємств області спрацювали прибутково та отримали 199,6 млн гривень прибутків. Середньомісячна заробітна плата у січні – грудні 2013 року склала 2424 гривні, перевищивши середній рівень по економіці на 2,8%.

З метою забезпечення розвитку промислового комплексу регіону шляхом організації відновлення виробничої діяльності промислових підприємств області та, у свою чергу, зростання обсягів виробництва промислової продукції, відрахувань до бюджетів та інших соціальних фондів, створення нових робочих місць зниження рівня безробіття населення видано розпорядження голови обласної державної адміністрації від 21 березня 2012 року № 197-од “Про організацію відновлення виробничої діяльності промислових підприємств області у 2012-2013 роках”. У результаті вжитих заходів протягом 2013 року відновили виробничу діяльність ТОВ “Шумський маслозавод”, ТОВ “Зборівський цегельний завод”, ПАТ “Скалатська фабрика “Лотос”, Козлівське МПД ДП “Укрспирт”.

Крім того, у 2013 році розпочав виробничу діяльність завод з розливу мінеральних вод ТОВ “Роса Волині”, на ПрАТ “Квантор” запрацювали 2 лінії з виготовлення електричних ламп.

З метою збільшення обсягів виробництва промислової продукції, підвищення її конкурентоздатності ряд підприємств провели модернізацію виробничого обладнання, а саме: ДП “Чортківський комбінат хлібопродуктів” проведено модернізацію обладнання у зерноочисному та розмелювальному відділеннях, ПП “Андріатика” розпочато виробництво продукції на новій технологічній лінії з виробництва булочних виробів та встановлено лінію з пакування хліба, ПП “Бекерай” впроваджено лінію з випуску кондитерських виробів, що дозволило виготовляти 26 нових видів продукції; СП “М’ясовіта” проведено модернізацію камер технологічної обробки ковбасних виробів; ПАТ “Тернопільський молокозавод” завершено модернізацію ферментаційного цеху, встановлено обладнання для розширення дільниці приймання молока та цеху розливу продукції; ТзОВ “Рекс Шуз Мейкер ЛТД” змонтовано нову лінію з виготовлення жіночого взуття; підприємством деревообробної галузі ТОВ “Успіх” проведено модернізацію лінії з виробництва паркету; ПАТ “Булат” реконструйовано ливарно-механічний цех; завершено технічне переоснащення виробництва на ТзОВ “Завод газового обладнання “Альфа–газкомплект”, ТОВ “Віконт” проведено в повному обсязі корекцію програмного забезпечення (виробництво повністю комп’ютеризоване).

У розвиток промислових видів діяльності спрямовано 260,2 млн гривень капітальних інвестицій. Підприємствами області впроваджуються інноваційні технології. Так, інноваційною діяльністю займаються 22,3% загальної кількості промислових підприємств області, обсяг реалізованої продукції склав 491,5 млн гривень.

Протягом 2013 року 19 промисловим підприємствам області відшкодовано податку на додану вартість у сумі 73 млн гривень, що на 20,5% більше ніж у 2012 році.

Інвестиційно-активні підприємства області є засновниками та партнерами діючого в області Наукового парку “Інноваційно–інвестиційний кластер Тернопілля”.

З метою зростання конкурентоздатності продукції та в результаті збільшення обсягів її реалізації 44 підприємствами впроваджено (сертифіковано) систему управління якістю згідно з вимогами міжнародного (національного) стандарту, у тому числі у 2013 році сертифіковано продукцію 11 промислових

підприємств: ТОВ ОСП “Корпорація “Ватра”, ТДНТП “Промінь”, ТОВ “Завод газового обладнання “Альфа–Газпромкомплект”, ТОВ “Агата Стальконструкція”, ТОВ “ІНТЕРФОМ–ЗАХІД”, ТОВ “Видавництво “Школярик”, ПрАТ “Галіція Дистилері”, ДП “Дінтер Україна Скала”, ПрАТ “Тернопільський молокозавод”, ТОВ “Микулинецький Бровар”, ПрАТ “Добра вода”.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Агропромисловий комплекс залишається визначальною для економіки галуззю, забезпечуючи виробництво конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції та потреби населення області в продуктах харчування.

У 2012 році виробництво валової продукції сільського господарства (у цінах 2010 року) склало 7949,3 млн гривень. Обсяг валової продукції, у порівнянні з 2011 роком, збільшився на 8,9%. Позитивні тенденції зафіксовано й у 2013 році, а саме обсяг валової продукції сільського господарства склав 8035,1 млн гривень, що на 1,1% більше відносно 2012 року, виконання програмного завдання склало 100,2%.

Валовий збір зернових у 2012 році склав 2163,8 тис. тонн. У 2013 році всіма категоріями господарств зернових та зернобобових культур вирощено 2228,3 тис. тонн, що на 64,5 тис. тонн або 3 відсотки більше минулого року.

Овочів зібрано 252,2 тис. тонн, картоплі накопано 1206,2 тис. тонн.

Цукрових буряків накопано 1002,6 тис. тонн, що на 889,8 тис. тонн менше ніж у 2012 році, площа посіву склала 36,4 тис. га, що на 10,6 тис. га менше показника 2012 року. Основними причинами зменшення посівів цукрових буряків послужили складні погодні умови, які склалися у зимово-весняний період – на ґрунтах відведених під посів цукрових буряків, сформувалися нехарактерні для цього періоду особливості.

У 2013 році показники соціально-економічного розвитку в тваринницькій галузі перевиконано. Виробництво м'яса в цілому по області становить 72,3 тис. тонн, що на 17,6 % більше показника 2012 року. Виробництво молока всіма категоріями господарств склало 485,9 тис. тонн, що на 26,3 тис. тонн або на 5,7% більше ніж у 2012 році. В усіх категоріях господарств виробництво яєць склало 427,7 млн штук, що на 13,4 млн штук, або на 3,2% більше від показника попереднього року.

У 2013 році, з метою нарощування виробництва тваринницької продукції, в області реалізовано ряд інвестиційних проектів з будівництва та реконструкції тваринницьких комплексів, а саме:

- молочний комплекс ТОВ „Бучачагрохлібпром” у с. Осівці Бучацького району на 1200 голів корів;

- комплекс з вирощування та відгодівлі свиней ТОВ „Агропродсервіс ” у с. Оришківці Лановецького району на 40 тис. голів;

- проведено реконструкцію 4 тваринницьких приміщень (перша черга) та встановлено обладнання для утримання бройлерів у ТОВ “Агропродсервіс-Вест” та ТОВ “Укрполь-2005” Зборівського району проектною потужністю відповідно 1,3 та 1,5 млн бройлерів у рік.

З метою покращення інфраструктури агропромислового комплексу в 2013 році введено в експлуатацію потужності для зберігання та переробки зерна і розпочато будівництво нових об'єктів, зокрема:

- здано в експлуатацію зерновий елеватор ТОВ “Ланівці Інвест” потужністю 35 тис. тонн у смт Ланівці;

- групою компаній “МРІЯ” введено в експлуатацію два елеватори “Елагрі Козова” в смт Козова та “Елагрі Борщів” у м. Борщів потужністю 106 тис. тонн кожний.

В області успішно реалізується програма з розвитку садівництва та ягідництва. У 2013 році всіма категоріями господарств області посаджено 583,4 га плодоягідних культур, у тому числі сади – 410,6 га та ягідники – 172,8 га.

Сільськогосподарськими підприємствами посаджено всього 269,9 га плодоягідних насаджень, із них сади - 186,7 га та ягідники - 83,2 га. Найбільше посаджено саду ФГ “Гадз” у Буцацькому районі – 110,1 га та ТОВ “Україна” у Підволочиському – 70 га.

Найбільше ягідників посаджено господарствами Тернопільського району - 34 га, зокрема ПП “Агроспецгосп” – 25 га смородини, ТОВ “Україна” у Підволочиському районі – 16,7 га, з них 14,7 га смородини і 2 га малини, ТОВ “Екофрукт” у Кременецькому районі – 10 га суниці та СВК “Добрий сад” у Чортківському районі – 8 га смородини.

ТРАНСПОРТ, ЗВ'ЯЗОК ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Пасажирським транспортом області, включаючи перевезення виконані юридичними та фізичними особами (без таксі), в 2013 році перевезено 68,7 млн пасажирів, що на 8,7% більше ніж у 2012 році та на 4,7% більше запланованого програмою.

Внутрішньообласна автобусна маршрутна мережа загальною протяжністю 23620 км складається з 680 автобусних маршрутів, у тому числі: 78 – міських, 464 – приміських, 138 – міжміських. На вказаних маршрутах забезпечуються регулярні пасажирські перевезення 871 автобусом 389 суб'єктів підприємницької діяльності, з яких 20 – юридичні та 369 – фізичні особи.

Організовано роботу з переоформлення паспортів автобусних маршрутів. Станом на 01 січня 2014 року виготовлено та затверджено 558 паспортів автобусних маршрутів загального користування.

У 2013 році закуплено 15 нових автобусів та 2 тролейбуси збільшеної пасажиромісткості. Посилено вимоги до автомобільних перевізників та контроль за дотриманням ними вимог законодавства з питань дорожнього руху.

Протягом 2013 року автоперевізниками області згідно з умовами договору надано послуг з перевезення пасажирів пільгової категорії на суму 10344,9 тис. гривень, за які їм виплачено компенсацію в сумі 11194,1 тис. гривень.

Протяжність мережі автомобільних доріг загального користування Тернопільської області становить 5003,6 км, із них 4979,7 км (99,5 %) з твердим покриттям.

У 2013 році Службою автомобільних доріг у Тернопільській області виконано робіт з поточного ремонту і утримання автомобільних доріг загального

користування на суму 116,8 млн гривень. Поточний ремонт проведено на 40 км автомобільних доріг, роботи з ліквідації ямковості – на 153,3 тис. кв. метрів. Із державного бюджету за роботи, виконані у 2013 році, профінансовано 105,9 млн гривень, за виконані у 2012 році – 105,08 млн гривень кредитних коштів на погашення заборгованості, в тому числі перед ДП „Тернопільський облавтодор ВАТДАК” – 18 млн гривень.

Залізничний комплекс області включає 14 підприємств. На території області розташовано 43 станції, які здійснюють вантажні і пасажирські операції, з них 22 станції здійснюють продаж квитків на пасажирські перевезення. Розгорнута довжина колій становить 777 км (експлуатаційна довжина колій – 634 км).

У 2013 році залізничним транспортом перевезено 5,9 млн пасажирів, що на 0,2% більше, ніж у минулому році.

Протягом 2013 року Тернопільською філією ПАТ “Укртелеком” надано послуг населенню на 117,1 млн гривень, що на 2,6% більше, ніж у минулому році та на 1,8% більше встановленого завдання. План тарифних доходів за послуги зв’язку виконано на 101,7%, план щодо встановлення основних телефонних апаратів місцевої телефонної мережі – на 152,6%.

Тернопільською дирекцією УДППЗ “Укрпошта” у 2013 році, за попередніми даними, отримано загальних доходів на суму 88,9 млн гривень, що на 13,3% більше, ніж у минулому році. Завдання програми виконано на 100%.

Відповідно до Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2015 роки, обласної комплексної програми енергоефективності та енергозбереження на 2010-2014 роки у 2013 році за рахунок впровадження енергоефективних заходів, за попередніми даними, зекономлено понад 9 млн куб. метрів природного газу та 20,2 млн кВт. год. електричної енергії на суму понад 70 млн гривень.

У бюджетній сфері області у 2013 році здійснено комплекс технічних заходів, спрямованих на відновлення та приведення теплотехнічних характеристик у відповідність із сучасними вимогами, нормами і стандартами, зменшення втрат енергоресурсів та води, що дозволило знизити до 20% тепловитрат. Зокрема, замінено на енергозберігаючі понад 4 тисячі вікон та 204 дверей. Економічний ефект від впровадження заходу складе понад 4 млн гривень у рік. Проведено модернізацію систем тепло- та водопостачання підприємств житлово-комунального господарства (встановлено перетворювачі частоти на насосному обладнанні, встановлено попередньо ізольовані труби з пінополіуретановим покриттям, реконструйовано свердловини водопостачання, замінено зношене електрообладнання насосних станцій).

Основними напрямками впровадження енергоефективних заходів, спрямованих на скорочення споживання природного газу в 2013 році, в області є переведення котелень, що обслуговують об’єкти соціальної сфери на використання альтернативних видів палива та проведення санації житлових будинків, об’єктів соціальної сфери та будівель установ.

В області проведено інвентаризацію котельного обладнання об'єктів бюджетної сфери та комунального господарства та сформовано перелік об'єктів комунального господарства та соціальної інфраструктури області які необхідно та доцільно перевести на індивідуальні енергозберігаючі системи опалення із застосуванням альтернативних видів палива. У перелік включено 121 об'єкт бюджетної сфери області та 11 котелень обласного комунального підприємства “Тернопільтеплокомуненерго”.

На сьогоднішній день 227 котелень бюджетних установ та організацій (в закладах освіти – 102, охорони здоров'я – 101, культури – 18, соціального захисту населення – 6) і 5 котелень підприємств комунальної теплоенергетики області переведено на альтернативні види палива (відходи деревини, торф), у 152 установах та організаціях бюджетної сфери області використовується для опалення електрична енергія (в закладах освіти – 44, охорони здоров'я – 107), що дозволяє замінити споживання понад 8 млн куб. метрів природного газу або 25% від загального споживання природного газу бюджетними установами та організаціями (у 2012 році бюджетними установами та організаціями спожито 32 млн куб. метрів природного газу).

У 2013 році 15 мініГЕС області виробили 35,3 млн кВт год електричної енергії, що складає 2,5% від загального річного споживання в області.

Крім того, з метою скорочення споживання природного газу в бюджетній сфері області у 2013 році проведено модернізацію котельного обладнання на 37 котельнях, здійснено комплекс технічних заходів, спрямованих на відновлення та приведення теплотехнічних характеристик будівель 243 бюджетних установ у відповідність із сучасними вимогами, нормами і стандартами, що дозволило знизити до 20% тепловитрати та скоротити споживання 460 тис. куб. м природного газу на суму 2,1 млн гривень.

КАПІТАЛЬНЕ БУДІВНИЦТВО ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Обсяг внесених з початку інвестування в економіку області прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) на 31 грудня 2013 року становив 68,2 млн доларів, що на 6,7% більше обсягів інвестицій на початок 2013 року, та в розрахунку на одну особу населення склав 63,6 долара, що на 6,5% більше 2012 року.

Інвестиції надійшли з 46 країн світу. До п'ятірки основних країн-інвесторів, на які припадає 73% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Федеративна Республіка Німеччина – 18,8 млн доларів, Чеська Республіка – 10,2 млн доларів, Республіка Кіпр – 8,7 млн доларів, Естонська Республіка – 6,2 млн доларів, Республіка Польща – 5,3 млн доларів.

Найбільша частка прямих іноземних інвестицій станом на 01 січня 2014 року була спрямована у виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (15,8%); сільське, лісове господарство та рибне господарство (15,8%); добувну промисловість і розроблення кар'єрів (15,5%); транспорт, складське господарство, поштову та кур'єрську діяльність (14,5%).

У січні–грудні 2013 року у розвиток економіки області підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування вкладено 2830,6 млн гривень

капітальних інвестицій.

Інвестиції підприємств сільського господарства, лісового господарства та рибного господарства склали майже 779 млн гривень (27,5% загальнообласного обсягу). У розвиток промислових видів діяльності було спрямовано 419,3 млн гривень (14,8% загального обсягу) капітальних інвестицій. Найбільшу частку капітальних інвестицій – 1042,0 млн гривень було спрямовано у будівництво.

У 2013 році власними силами будівельних організацій виконано робіт на суму 688,3 млн гривень.

Протягом 2013 року в області введено в експлуатацію 395,4 тис. кв. метрів загальної площі житла та освоєно 1019,7 млн гривень інвестицій у житлове будівництво.

У рамках реалізації програми “Власний дім” за 2013 рік освоєно 1,6 млн гривень, з них – 1 млн гривень за кошти державного бюджету та 0,6 тис. гривень за кошти місцевого бюджету (на будівництво та добудову приватного житла кошти отримали 49 сімей).

За програмою молодіжного житлового будівництва за 2013 рік введено в експлуатацію 2,1 тис. кв. метрів житла, в тому числі за кошти державного бюджету 1,3 тис. кв. метрів житла, за кошти місцевого бюджету – 399 кв. метрів житла та за рахунок інших джерел – 485 кв. метрів. У 2013 році укладено 1 угоду з придбання доступного житла обсягом державної підтримки в сумі 121 тис. гривень в рамках програми будівництва (придбання) доступного житла, ще чотири сім’ї завершують процедуру підготовки документів. Із 4 об’єктів, які беруть участь у програмі усі перебувають на стадії будівництва.

В області здійснюється реалізація державної політики доступного житлового будівництва в рамках програми “Здешевлення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступним житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов”.

За поданням облдержадміністрації Міжвідомчою комісією Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України акредитовано 16 об’єктів житлового будівництва на добудову (будівництво) або придбання житла, в які можуть спрямовуватися кошти в рамках реалізації Програми.

Так, станом на 29 січня 2014 року укладено 80 договорів часткової компенсації процентів за вказаною програмою, в тому числі 54 договорів – в 2013 році (50 – ПАТ АБ “Укргазбанк”, 28 кредитів видав АТ “Ощадбанк”, 2 – АТ “Укрексімбанк”).

На будівництво об’єктів комунального та соціально-культурного призначення, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, у 2013 році освоєно майже 31 млн гривень.

Протягом 2011-2013 років в області здійснювалась реалізація другої фази Проекту ЄС/ПРООН “Місцевий розвиток, орієнтований на громаду”, яким передбачено реалізацію мікропроектів громад за такими пріоритетними напрямками: відновлення соціальної та комунальної інфраструктури; діяльність по відтворенню методології; реалізація економічного компоненту (створення

сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів); впровадження компоненту з інноваційного енергозбереження.

У першому напрямку щодо відновлення об'єктів соціальної та комунальної інфраструктури впроваджувалось 37 мікропроектних пропозицій.

Станом на 01 січня 2014 року повністю завершені ремонтно-будівельні роботи на 33 об'єктах, з них 28 об'єктів передано на баланси.

Загальний обсяг фінансування зазначених проектів склав майже 6,5 млн гривень, в тому числі: бюджет Проекту МРГ – 2,8 млн гривень, місцеві бюджети – 2,8 млн гривень (в тому числі обласний бюджет – 50 тис. гривень, районні – 2,548 млн гривень, сільські – майже 200 тис. гривень), кошти громад – 675 тис. гривень та приватний сектор – 128 тис. гривень. Також, на мікропроект “Реконструкція сантехнічних мереж з влаштуванням паливної та заходів по енергозбереженню дитячого садка в с. Лосятин Кременецького району” з державного бюджету виділено 152,7 тис. гривень.

По другому напрямку щодо відтворення методології проекту в області реалізовувалось 16 мікропроектів, з яких по 14 – повністю завершено ремонтно-будівельні роботи та на 2 об'єктах проводяться роботи.

Загальна вартість проектів з відтворення методології складає 1,742 млн гривень, в тому числі: бюджет Проекту МРГ – 0,335 млн гривень, місцеві бюджети – 1,048 млн гривень (в тому числі обласний бюджет – 88,3 тис. гривень, районні – 940,8 тис. гривень, сільські – 18,8 тис. гривень), кошти громад – 221,8 тис. гривень та приватний сектор – 112,9 тис. гривень.

По третьому напрямку Проекту “Місцевий розвиток, орієнтований на громаду”, проекти з інноваційного енергозбереження, визначено 5 районів для його впровадження, всього 6 проектів. Із них 1 об'єкт завершено, на 5 об'єктах проводяться ремонтно-будівельні роботи. Загальна вартість проектів складає 1,620 млн гривень, в тому числі: бюджет Проекту МРГ – 0,966 млн гривень, місцеві бюджети – 0,551 млн гривень (в тому числі районні бюджети – 546,3 тис. гривень, сільські – 4,9 тис. гривень), кошти громад – 97,8 тис. гривень та приватний сектор – 5,3 тис. гривень.

Крім того, в області реалізовується економічний компонент Проекту (створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів). На даний час вже створено і офіційно зареєстровано два сільськогосподарських обслуговуючих кооперативи в селах Лосятин та Кошляки (відповідно Кременецького і Підволочиського районів). Загальна вартість проектів складає 613,5 тис. гривень, в тому числі бюджет Проекту МРГ – 403 тис. гривень, районні бюджети – 45 тис. гривень та кошти громад – 165,6 тис. гривень.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Підсумки 2012 - 2013 років засвідчують наявність позитивних тенденцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності області, зокрема щодо збільшення обсягів експортних поставок та досягнення позитивного сальдо зовнішньої торгівлі.

Обсяги зовнішньоторговельного обороту товарами за 2013 рік зросли на 24,6%, відносно 2012 року і склали 714,8 млн дол. США, експорт зріс на 54,2% і склав 365,1 млн дол. США, імпорт – на 3,8% і становив 349,7 млн дол. США.

Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі склало 15,4 млн дол. США і зросло у порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 115,4 млн дол. США.

Якісні зміни у структурі зовнішньої торгівлі області характеризуються позитивною динамікою темпів росту зовнішньоторговельного обороту в тому числі експорту та позитивним сальдо зовнішньоекономічної діяльності відносно 2012 року. В області забезпечено найбільший темп приросту експорту товарів (1 місце по Україні).

Вказаних вище показників досягнуто завдяки росту експорту окремих товарних груп, а саме: м'яса та харчових субпродуктів – на 59,6%; зернових культур – на 91,5%; електричних машин і устаткування – на 86,4%; насіння і плодів олійних рослин – на 20,2%. Найбільші обсяги експортних операцій товарами здійснювали такі підприємства області: ТОВ “СЕ Борднетце-Україна”, ЗАТ “Агро продукт”, ПП “Альма Віта”, ДП “Дінтер Україна Скала”, ТОВ “Шредер”, ТОВ “ОСП Корпорація Ватра”, ПП “Фабрика меблів Нова”, ПП “Режанс Полісаж”, ТОВ “Сегеш-Україна”, ПП “Горностаї”.

У континентальному розрізі та за об'єднаннями окремих держав найбільша питома вага в експортно-імпортних операціях області товарами належить країнам Європи – 77,8%; частка зовнішньої торгівлі області з країнами СНД становила 11,6%, з країнами Азії, Америки та Африки – 10,6%.

Зокрема, обсяги зовнішньої торгівлі області товарами з країнами Європи у 2013 році склали 552,1 млн дол. США або 77,2%. При цьому обсяги експорту становили 250,3 млн дол. США або 68,6% від загального експорту області, імпорту – 301,8 млн дол. США або 86,6% від загального імпорту області. Сальдо зовнішньої торгівлі з країнами Європи негативне для області – 51,5 млн дол. США.

Обсяги зовнішньої торгівлі товарами з країнами Європи у 2013 році зросли на 41,4% в порівнянні з аналогічним періодом минулого року, при цьому обсяги експорту зросли на 80%, імпорту – на 21,0%.

Основними торговельними партнерами області товарами з країнами Європи були: Республіка Польща, Федеративна Республіка Німеччина, Італійська Республіка, Королівства Нідерландів, Іспанії та Бельгії.

Обсяги зовнішньої торгівлі області товарами з країнами СНД у січні-грудні 2013 року склали 83,1 млн дол. США або 11,6% у загальному обсязі. При цьому обсяги експорту становили 75,3 млн дол. США або 20,6% від загального експорту області, імпорту - 7,7 млн дол. США або 2,1% від загального імпорту області.

Обсяги зовнішньої торгівлі товарами з країнами СНД за 2013 рік становили 94,7% від обсягів зовнішньої торгівлі 2012 року, при цьому обсяги експорту зросли на 16,6% в порівнянні з аналогічним періодом минулого року, обсяги імпорту зменшилися на 69,1% від обсягів імпорту товарів 2012 року.

Основними торговельними партнерами області з країнами СНД були: Російська Федерація, Республіка Білорусь, Республіка Молдова та Республіка Казахстан.

Зовнішня торгівля товарами здійснювалась з 81 країною світу, в тому числі: експортні операції – із 63, імпортні – із 67 країнами.

З області експортувалась продукція за такими товарними групами: електричні машини і устаткування (47,6% експорту області); зернові культури (18,1%); продукти переробки овочів, плодів (7%); м'ясо та харчові субпродукти (6,1%); меблі (5,7%); насіння і плоди олійних рослин (3,1%); деревина і вироби з деревини (2,7%); одяг текстильний (1,1%) тощо.

Експортні поставки товарів здійснювалися до: Республіки Польща (49,7% у загальному експорті області), Російської Федерації (15,9%), Королівства Нідерланди (4,4%), Арабської Республіки Єгипет (3,9%), Королівства Іспанія (3,8%), Республіки Білорусь та Федеративної Республіки Німеччина (2,1%), Італійської Республіки (2%), Держави Ізраїль (1,6%) та Республіки Молдова (1,1%). Експортні поставки до інших країн становили менше 1% загального експорту області.

Структуру імпорتنих поставок склала продукція за такими товарними групами: електричні машини і устаткування (34% імпорту області); котли, машини, апарати і механічні пристрої (13,9%); наземні транспортні засоби, крім залізничних (12,5%); полімерні матеріали, пластмаси (11,1%); ефірні олії, косметичні препарати (2,6%); папір та картон (1,8%); вироби з чорних металів (1,9%); чорні метали (1,8%); фармацевтична продукція (1,5%); алкогольні і безалкогольні напої, оцет (1,1%); прилади і апарати (1,2%) та ін.

Основними постачальниками імпортової продукції в область були: Республіка Польща (46,5% загального імпорту області), Федеративна Республіка Німеччина (16,9%), Сполучені Штати Америки (4,1%), Італійська Республіка (4,0%), Королівство Нідерланди (3,7%), Китайська Народна Республіка (3,2%), Французька Республіка (2,8%), Угорська (2,5%), Румунія (2,2%), Королівство Бельгія (1,7%), Російська Федерація (1,7%), Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії (1%) та Чеська Республіка (1,3%).

ТОРГІВЛЯ ТА ПОСЛУГИ

Торгівля, ресторанне господарство та побутове обслуговування населення є важливою складовою внутрішнього ринку та відіграють значну роль у формуванні загального економічного потенціалу області, забезпеченні потреб населення в товарах і послугах. У 2013 році забезпечено позитивну динаміку обсягу роздрібного товарообороту, зростання чисельності приватних підприємців, що займаються торговельною діяльністю, відкриття нових об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг, створено нові робочі місця для працевлаштування населення.

В області діє близько 6,5 тис. об'єктів роздрібної торгівлі, які належать як юридичним, так і фізичним особам та майже 1,8 тис. підприємств ресторанного господарства.

У 2012 році оборот роздрібної торгівлі становив 13,3 млрд гривень і збільшився відносно 2011 року за порівнянними цінами на 8,6%, обсяг обороту роздрібної торгівлі на одну особу становив 12 322 гривні. У 2013 році оборот роздрібної торгівлі склав 14,2 млрд гривень і збільшився відносно 2012 року у порівнянних цінах на 8,9%.

Продовжується розширення мережі об'єктів торгівлі і ресторанного господарства. З початку 2013 року розпочали свою діяльність 210 об'єктів

роздрібної торгівлі, 22 – ресторанного господарства та 27 – з побутового обслуговування населення.

Розширення мережі підприємств роздрібної торгівлі, сфери послуг області шляхом нового будівництва, освоєння та реконструкції недіючих торгових підприємств дало можливість створити понад 300 нових робочих місць.

За результатами розрахунку забезпеченості торговельною мережею населення області, проведеного відповідно до наказу Міністерства економіки України від 02.09.2008 року № 409 “Про затвердження Нормативів забезпеченості населення торговельною площею у магазинах та Порядку застосування нормативів забезпеченості населення торговельною площею у магазинах” встановлено, що станом на 01 січня 2014 року в загальному по області забезпеченість населення торговельною площею на 1000 осіб становить 382м^2 , що на 71м^2 більше від нормативу і на 8,5% більше відповідного періоду минулого року.

Серед районів області в одинадцяти районах забезпеченість торговою площею на 1000 осіб є вищою від нормативу. Найбільша забезпеченість торговою площею на 1000 осіб у Гусятинському (758м^2), Чортківському (536м^2), Тернопільському (528м^2), Лановецькому (445м^2), Підволочиському (396м^2) районах та м.Тернопіль (393м^2).

Проведена робота з удосконалення функціонування ринків з продажу продовольчих і непродовольчих товарів, здійснюється ряд заходів з перетворення їх в сучасні торговельні комплекси, створення умов для продажу продукції селянськими господарствами, а також приватними сільгоспвиробниками. У структурі обороту роздрібної торгівлі на організовані та неформальні ринки області припадає 23 відсотки. Протягом 2013 року у розвиток ринків залучено понад 2,2 млн гривень інвестицій, на ринках області завершено будівництво 3 торговельних павільйонів, 17 магазинів-кіосків та створено 98 торгових місць.

Для утримання стабільної цінової ситуації та насичення ринку основними продовольчими товарами в містах та районних центрах області систематично проводяться ярмаркові заходи, на яких реалізується продукція сільгоспвиробників та переробних підприємств області.

За 2013 рік в області проведено 2817 ярмарків та виїзних торговель, на яких сільгосптоваровиробники реалізували сільськогосподарської продукції на суму 369 млн гривень. Реалізація продукції проводилась за оптово-відпускними цінами, які на 10-15 відсотків нижчі від роздрібних цін у торговельній мережі та на продовольчих ринках, що сприяє задоволенню споживчого попиту на основні продукти харчування.

Обсяг реалізованих послуг у 2012 році становив 1945,4 млн гривень, що на 22,3% більше рівня відповідного періоду попереднього року. У середньому одному жителю області у 2013 році реалізовано послуг на суму 1,8 тис. гривень.

Найбільші обсяги реалізованих послуг за основними видами економічної діяльності у 2012 році припали на транспортні послуги та послуги зв'язку (60% із загального обсягу реалізованих послуг), операції з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям (26%), а також надання комунальних та індивідуальних послуг, діяльність у сфері культури та спорту (4,2%).

У галузі побутового обслуговування працює 3,5 тис. підприємницьких структур. Найбільша кількість підприємців займається наданням перукарських послуг, ремонтом автотранспортних засобів, виготовленням теслярських та столярних виробів, пошиттям швейних виробів, ремонтом взуття тощо.

Обсяг реалізованих послуг в 2013 році склав 2236,3 млн грн, виконання річної програми – 105%. У середньому одному жителю області за 2013 рік надано послуг на суму 2079,3 гривень.

Найбільші обсяги реалізованих послуг припадають на сферу транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – понад 800 млн гривень, а також сферу інформації та телекомунікацій - понад 550 млн гривень.

Надходження до зведеного бюджету за рахунок підприємств оптової та роздрібною торгівлі станом на 01 січня 2014 року склали 802,4 млн гривень, що складає 33,6% поступлень по області. У 2013 році відбувся приріст надходжень в порівнянні з 2012 роком на 416,9 млн гривень або у 2,1 рази.

З метою покращення роботи підприємств торгівлі та послуг в області створюються сприятливі умови для залучення інвестицій в розвиток внутрішньої торгівлі. Протягом 2013 року за видом економічної діяльності “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів” інвестовано 89,2 млн гривень.

МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

За попередніми даними, протягом 2013 року в області здійснювали господарську діяльність 4,7 тис. суб'єктів малого підприємництва, що на 4,5 % більше, ніж у 2012 році. Кількість підприємницьких структур на 10 тис. осіб наявного населення складає 44 одиниці. У м. Тернопіль та Тернопільському районі цей показник складає відповідно 90 і 54 одиниці.

Чисельність працюючих у бізнесових структурах у порівнянні з 2012 роком збільшилася на 5,7 % і становить 31,7 тис. працівників. Крім того, в області зареєстровано 52,7 тис. підприємців – фізичних осіб, що на 8,7% більше програмного показника.

У 2013 році від діяльності суб'єктів малого підприємництва до місцевого бюджету надійшло близько 520,1 млн гривень, що на 17,9 % більше у порівнянні із 2012 роком. В цілому суб'єкти господарювання забезпечують майже четверту частину бюджетних надходжень.

За рахунок розвитку підприємницької діяльності протягом 2013 року зареєстровано 490 малих підприємств, 2859 фізичних осіб – підприємців та створено 6,8 тис. нових робочих місць.

Згідно із Законом України “Про внесення змін до Закону України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”, видача документів дозвільного характеру з 01 січня 2012 року в області здійснюється виключно через державних адміністраторів за принципом “єдиного вікна”. Протягом 2013 року кількість розглянутих державними адміністраторами дозвільних центрів звернень склала 10583 одиниць, виданих дозволів – 9873, наданих консультацій - 9691.

Зменшення видачі документів дозвільного характеру відбулось в середньому на 47%, в порівнянні з 2012 роком, у зв'язку з набранням чинності Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації видачі документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності”, яким, зокрема внесено зміни до Закону України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” в частині відміни видачі через дозвільні центри ряду дозволів, в тому числі на реекспорт товарів, що походять з інших країн, карантинних дозволів (на імпорт або транзит), міжнародних ветеринарних сертифікатів (для країн СНД - ветеринарних свідоцтв форми № 1, № 2 та № 3) - при переміщенні за межі України, ветеринарних свідоцтв (для України - форми № 1 та № 2) - при переміщенні за межі території Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, карантинних сертифікатів, сертифікатів щодо відповідності послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки, сертифікатів якості зерна та продуктів його переробки, фітосанітарних сертифікатів тощо.

Адміністраторами дозвільних центрів області проводиться роз'яснювальна робота серед суб'єктів господарювання про можливість отримати ними права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності за декларативним принципом. За підсумками проведеної роботи протягом 2013 року було зареєстровано 678 декларацій.

Відповідно до Закону України „Про адміністративні послуги” в області розпочали роботу 18 центрів надання адміністративних послуг у 17 районах та місті Тернополі.

З початку функціонування центрами надання адміністративних послуг станом на 01 січня 2014 року надано 11,8 тис. адміністративних послуг.

З метою недопущення тиску на бізнес з боку контролюючих та правоохоронних органів облдержадміністрацією проводиться щомісячний моніторинг перевіркової роботи цих органів. Результати моніторингу свідчать, що протягом 2013 року органами державного нагляду (контролю) в області, проведено понад 18,3 тис. планових і 14,8 тис. позапланових перевірок суб'єктів господарювання, що в порівнянні з 2012 року менше відповідно на 29% та 3,4%.

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Підвищення ефективності використання виробничих потужностей та майна підприємств забезпечило у 2012-2013 роках отримання ними позитивних фінансових результатів.

Так, за 2012 рік отримано перевищення прибутків над збитками в сумі 1,1 млрд гривень, у 2013 році очікується отримати близько 1,5 млрд гривень. Позитивний фінансовий результат забезпечується за рахунок збільшення на 229,8 млн гривень, як прибутковості прибутковими підприємствами, так і зменшення на 214,1 млн гривень збитків. За рахунок впровадження заходів щодо збільшення обсягів виручки, економії ресурсів, зростання продуктивності праці прибутковими підприємствами очікується отримати більше 2,2 млрд гривень прибутків, в тому числі у промисловості – 242,7 млн гривень, сільському господарстві – 874 млн гривень. Зменшиться сума збитків на збиткових

промислових підприємствах на 63 млн гривень, у сільському господарстві відповідно на 21 млн гривень.

В результаті прийнятих заходів щодо покращення використання потужностей промислових підприємств їх виведено із збиткової діяльності (за 2012 рік – 36,3 млн гривень збитків, за 2013 рік – 11,3 млн гривень прибутків).

Серед найбільш збиткових підприємств тривалий час знаходяться комунальні підприємства – КП ТМ “Тернопільміськтеплокомуненерго”, КП “Тернопільводоканал”.

Позитивно вплинуло на результати господарської діяльності збільшення обсягів кредитування на 3 036 млн гривень. Серед кредитних вкладень, як і у 2012 році, переважали вимоги банківських установ за кредитами, наданими суб’єктам господарювання, їх частка становила 72%, а обсяги зросли на 59,3% . Найбільші обсяги кредитних вкладень направлено на підприємства торгівлі (60,3%), переробної промисловості (17,3%), сільського господарства (9,5%).

Найбільші обсяги кредитних вкладень були у таких установах банків: ПАТ КБ “Хрещатик”, АТ “Злато банк”, АТ “Райффайзен Банк Аваль”, ПАТ КБ “Приват-банк”, АТ “Укресімбанк”, АТ “Ощадбанк”.

Станом на 01 січня 2014 року в області функціонували 297 банківських установ, які представляють 60 банків України, що достатньо для забезпечення кредитування потреб підприємств. Проте, у 2013 році зростала середньозважена процентна ставка з 10,2% у грудні 2012 року до 15,5% річних у грудні 2013 року. Питома вага прострочених кредитів становила 10,6% відносно 12,1% на початок 2013 року, частка довгострокових кредитів у кредитних вкладеннях установ банків становила 39,8% відносно 56,6% станом на 01 січня 2013 року.

У 2013 році надходження до зведеного бюджету податковими органами збільшено на 476 млн гривень. У розрізі основних платежів забезпечено приріст надходжень з податку на прибуток на 68,2%, податку на додану вартість на 42,9%, збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства на 6,9%. Покращено бюджетне відшкодування заявленого ПДВ. Станом на 01 січня 2014 року відшкодовано ПДВ на суму 94,1 млн гривень, загальний залишок невідшкодованого ПДВ складає 36,7 млн гривень, у тому числі 36,4 млн гривень знаходяться в стадії перевірок, а 0,3 млн гривень в стадії судового та адміністративного розгляду.

У 2013 році основний приріст надходжень (у 2,3 рази) отримано за рахунок суб’єктів господарювання в оптовій торгівлі. Незважаючи на зменшення надходжень на 11,3 млн гривень, значну роль відіграють підприємства промисловості, сплата від яких склала 333,3 млн гривень або 14% всієї суми надходжень. Основний приріст надходжень отримано у хімічній промисловості – на 49,8%, молочній промисловості – 36,3%, виробництві пива – 20,7%.

Від приватизованих 23 об’єктів загальнодержавної та комунальної власності у 2013 році очікується отримати 7,71 млн гривень надходжень, в основному за рахунок малої приватизації об’єктів державної та комунальної власності. У 2012 році приватизовано 31 об’єкт на прогнозовану суму 10,75 млн гривень.

Серед заходів, які суттєво впливають на виконання Програми, є своєчасне та повне фінансування діючих обласних програм. У 2013 році залучено до

фінансування 28 обласних програм, на які із обласного бюджету виділено коштів на суму 28,5 млн гривень при плані на рік 29 млн гривень. Діючі обласні програми, в основному, відповідають вимогам розпорядження голови облдержадміністрації від 10 грудня 2007 року № 810 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо порядку розроблення обласних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання”, що впливає на досягнення їх результативних показників.

У 2013 році, в основному, фінансувалися заходи обласних програм, спрямовані на лікування населення від інфекційних хвороб СНІДу, цукрового діабету, онкохвороб; репродуктивне здоров'я, розвиток патронажної служби; розвиток цивільного захисту, організацію рятування людей на водних об'єктах; розвиток агропромислового комплексу; індивідуальне житлове будівництво “Власний дім”; розвиток туризму; соціальний захист (програми “Турбота” та “Ветеран”); розвиток культурної спадщини; розвиток видавничої справи, міжрегіонального та зовнішньоекономічного співробітництва, розвиток олімпійського руху; виведення з кризового стану, відновлення роботи та розвиток аеропорту “Тернопіль”.

Проте, не вирішеними залишаються проблеми: низький рівень залучення коштів із небюджетних джерел (відповідно до планів програм), не в повній мірі фінансуються заходи державних програм, задовольняються бюджетні запити на їх виконання, низька активність розробників програм щодо оптимізації та приведення до наявних фінансових ресурсів обласних цільових програм. У 2013 році окремі обласні програми не були задіяні в проекті програми соціально-економічного і культурного розвитку Тернопільської області на 2013 рік, що є наслідком несвоєчасного прийняття програми та недостатності коштів.

У 2013 році продовжувалася робота оптимізації обласних цільових програм. Станом на 01 січня 2014 року їх оптимізовано 13, у тому числі 4, що частково фінансуються із державного бюджету.

НАСЕЛЕННЯ, ЗАРОБІТНА ПЛАТА ТА РИНОК ПРАЦІ

Чисельність наявного населення в області станом на 01 січня 2014 року становила 1074,3 тис. осіб.

Упродовж січня-жовтня 2013 року чисельність населення зменшилася на 3048 осіб, що в розрахунку на 1000 осіб наявного населення становило 3,4 особи. Водночас, у Тернопільському районі зафіксовано приріст населення 12,3 особи на 1000 осіб наявного населення.

Зменшення чисельності населення області відбулося як за рахунок природного скорочення - 2201 особа, так і міграційного - 847 осіб.

Порівняно з січнем-жовтнем 2012 року показник природного скорочення збільшився на 293 особи, або з 2,1 до 2,5 особи в розрахунку на 1000 осіб наявного населення. Природне скорочення населення спостерігалось у 16 районах області і тільки у м. Тернопіль та Бучацькому районі зареєстровано природній приріст населення (відповідно 719 та 39 осіб).

За попередніми даними, які ґрунтуються на аналізі статистичних даних минулих років та сучасної демографічної ситуації у державі та області, у 2013 році середньорічна чисельність наявного населення складала 1080 тис. осіб.

У 2013 році продовжувалися процеси підвищення реальних доходів громадян в основному за рахунок зростання рівня середньої заробітної плати в цілому по області, яка в порівнянні з 2012 роком, зросла на 7,9% і становить 2359 гривень.

Зріс розмір середньої заробітної плати у працівників усіх основних видів діяльності, а найбільше у працівників сільського господарства, мисливства, лісового господарства та рибного господарства – на 14,6 %, оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – на 17,6 %.

Темпи приросту забезпечено у всіх галузях народного господарства, крім транспорту та операцій з нерухомим майном. Завдяки збереженню темпів приросту заробітної плати та зниженню споживчих цін, в області реальна заробітна плата у 2013 році зросла на 9,3 %, що на 1,1 відсоткових пунктів вище, ніж в середньому по Україні. Найбільший приріст реальної заробітної плати досягнуто в грудні 110,8%.

Найвищі рівні заробітної плати на одного штатного працівника зберігаються у галузях: фінансова і страхова діяльність (3772 грн), державному управлінні (3128 грн), транспорті (2968 грн).

Чисельність безробітних осіб (за методологією Міжнародної Організації Праці (МОП) за 2013 рік зменшилась на 1,8 тис. осіб у порівнянні з відповідним періодом 2012 року і становила 46,2 тис. осіб.

За даними останнього обстеження з питань економічної активності населення віком 15-70 років, яке проводилося за методологією МОП, рівень безробіття в 2013 році склав 9,4%, рівень зайнятості населення – 56,2%.

Упродовж 2013 року в області створено 19551 нове робоче місце, що складає 108 % річного завдання.

Станом на 01 січня 2014 року на обліку в центрах зайнятості чисельність безробітних скоротилась порівняно з початком 2013 року на 7,4% і становить 16 532 безробітних.

У 2013 році послугами служби зайнятості скористались 60,3 тис. осіб. Протягом минулого року від 6851 роботодавця області отримано інформацію про наявність 41,3 тис. вільних робочих місць та вакантних посад, що на 4,3% більше, ніж у 2012 році. Станом на 01 січня 2014 року актуальною була 1161 вакансія. На одне робоче місце в середньому по області претендувало 14 осіб.

Обсяги охоплення незайнятих громадян активними заходами соціального захисту протягом 2012 року збільшилися до 65,8%.

Для підвищення конкурентоздатності на ринку праці за направленням базових центрів зайнятості проходили професійне навчання або підвищували кваліфікацію більше 6,1 тис. безробітних за 320 професіями, спеціальностями та напрямками. Завершили навчання понад 5,6 тис. безробітних, із них 4,8 тис. безробітних або 84% працевлаштовано. В оплачуваних громадських роботах брали участь 4,4 тис. безробітних.

За сприянням обласної служби зайнятості протягом 2013 року працевлаштовано понад 26,1 тис. незайнятих осіб, з них 366 – з наданням

компенсації роботодавцям витрат єдиного внеску на загальнообов'язкове державне страхування та 406 – одноразово виплачено допомогу по безробіттю для організації підприємницької діяльності.

Допомогу по безробіттю отримували 14028 осіб. Середній розмір цієї допомоги з початку року зріс на 6,3% і на 31 грудня 2013 року становив 901,99 гривні.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

В області функціонує 1009 закладів охорони здоров'я: 19 обласних закладів, 16 центральних районних лікарень, 12 районних лікарень, 7 сільських дільничних лікарень, 4 міські лікарні, 169 амбулаторій загальної практики сімейної медицини, 727 фельдшерсько-акушерських пункти, 11 фельдшерських здоровпунктів на підприємствах та учбових закладах. Крім того, в області здійснює діяльність спеціалізоване територіально-медичне об'єднання “Фтизіатрія”, до складу якого входять обласний протитуберкульозний диспансер, 2 спеціалізовані лікарні, 3 міжрайонних диспансери та 2 протитуберкульозні санаторії. За останні п'ять років у системі охорони здоров'я області проводиться реорганізація з раціонального використання її інфраструктури, ліквідується диспропорція амбулаторно-поліклінічної та стаціонарної ланок, що спрямовано на підвищення доступності, якості та ефективності медичного обслуговування населення.

В галузі охорони здоров'я завершується один з етапів структурної перебудови – створення юридично самостійних Центрів первинної медико-санітарної допомоги. Нині в області функціонує 17 таких центрів, що становить 94 % від запланованих, всі центри мають реєстраційне посвідчення.

Проводилась активна робота з упорядкування мережі лікувально-профілактичних закладів області. Відбувається збільшення мережі амбулаторій сімейної медицини, яких налічується 176 одиниць, з них у сільській місцевості – 161.

У 2013 році у розрахунку на 10 тис. населення забезпеченість лікарняними ліжками склала 84,6 ліжка, амбулаторно-поліклінічними закладами – 195,1 відвідувань у зміну.

В області проводиться робота з удосконалення вторинної медичної допомоги. Кожним медичним закладом вторинного рівня підготовлено перспективні плани розвитку, які надіслано до Міністерства охорони здоров'я України.

Створюється єдина система екстреної медичної допомоги на території області. Згідно з наказами Міністерства охорони здоров'я України для закладів охорони здоров'я Тернопільської області виділено 36 автомобілів екстреної медичної допомоги (4 - класу С, 28 - класу В, 4 - класу А) на суму 23,5 млн гривень.

Згідно з планом-графіком створення центральної оперативно-диспетчерської служби системи екстреної медичної допомоги області активно проводяться ремонти приміщень, де буде розміщена оперативно-диспетчерська система.

Крім того, у 2013 році реорганізовано та капітально відремонтовано 127 медичних закладів у сільській місцевості; на вторинному та третинному рівні – 42 відділи. Проведена повна реконструкція та переоснащення Заліщицької центральної районної лікарні.

Продовжується робота з покращення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я та здійснюється модернізація системи надання населенню медичних послуг. Завдяки об'єднанню зусиль влади, бізнесу та громадськості в області відкрито сучасну амбулаторію сімейної медицини, в якій працюють 6 лікарів загальної практики сімейної медицини в м. Тернопіль, нове діагностичне відділення – у клінічно-діагностичному корпусі Тернопільського районного територіального медичного об'єднання, – клініко-діагностичну лабораторію, де представлений широкий спектр різноманітних досліджень у Буцацькій центральній комунальній районній лікарні.

У КУТОР “Тернопільський обласний клінічний онкологічний диспансер” відкрито сучасне відділення дистанційної променевої терапії. Цей заклад отримав сучасне європейське обладнання – гаматерапевтичний апарат та комп'ютерний томограф, яке придбано за кошти благодійного фонду Ріната Ахметова "Розвиток України" в рамках програми “Рак великовий”. Загальний бюджет вищезгаданої програми на оснащення КУТОР “Тернопільський обласний клінічний онкологічний диспансер” складає 16,9 млн гривень.

У Тернопільській обласній комунальній клінічній психоневрологічній лікарні, в рамках спільного україно-словацького проекту МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР МРТ за сприянням компанії НЕМО МЕДИКА Group відкрито відділення магнітно-резонансної томографії.

З метою своєчасного доїзду бригад швидкої допомоги (20 хв – у сільській місцевості, 10 хв – у міській) у цьому році в області відкрито 5 пунктів тимчасового базування швидкої допомоги. Також, в область надійшло 6 реанімобілів для потреб Заліщицького району.

У 2013 році за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медичного обладнання вітчизняного виробництва, придбано 2 рентгенівські апарати на 2 робочих місця (цифрові) та 6 апаратів ультразвукової діагностики на суму 4,5 млн гривень.

Продовжується робота щодо покращення медичної допомоги матерям та дітям. Так, в області здійснюється реалізація Національного проекту “Нове життя” щодо реконструкції КЗТОР “Тернопільський обласний перинатальний центр “Мати і дитина”. Вартість реконструкції, ремонтних робіт, технічного переоснащення і придбання сучасного обладнання, меблів складає 47,3 млн гривень.

Генпідрядною організацією ТзОВ „Техно-Буд” виконано робіт на суму 15,1 млн гривень, які оплачені за рахунок коштів державного бюджету. Медичного устаткування придбано на суму 11,9 млн гривень. Замінено покрівлю даху, проведено зовнішнє утеплення та фарбування фасаду, мурування стін та перегородок (перепланування), внутрішнє оздоблення, замінено віконні та дверні блоки, проведено монтаж системи опалення, водопостачання та водовідведення, протипожежного оповіщення та сигналізації, електропостачання та електроосвітлення, змонтовано два ліфти.

За рахунок інших джерел фінансування за (сприяння Посольства Японії в Україні) отримано сучасний апарат УЗД японської фірми “Toshiba” вартістю 920 тис. гривень.

Придбано медичне обладнання для КЗТОР “Тернопільський обласний перинатальний центр “Мати і дитина” за кошти благодійного Фонду Пінчука на суму 2,7 млн гривень.

За підсумками 2013 року відсутня материнська смертність. Спостерігається тенденція до зниження показника дитячої смертності у 2013 році – 6,7 проміле на 1000 народжених живими (2012 рік – 8 проміле).

ОСВІТА

В області створюються необхідні умови для розвитку системи освіти.

Розвиток дошкільної освіти забезпечується шляхом збільшення місць та підвищення рівня охоплення дітей дошкільною освітою.

В області функціонують 554 дошкільні навчальні заклади (далі – ДНЗ), в тому числі 80 навчально-виховних комплексів (далі - НВК), у яких виховується і навчається майже 31 тис. дітей.

Протягом червня-вересня 2013 року відновлено роботу ДНЗ у селах Надрічне Бережанського, Мовчанівка Підволочиського, Гаї Шевченківські, Великі Гаї Тернопільського, Воля Чорнокінецька Чортківського, Горошова та Панівці Борщівського районів. Всього завдяки організованій роботі органів управління освітою та місцевого самоврядування у 2013 році дошкільною освітою додатково охоплено 1010 дітей (план виконано на 112%).

З урахуванням наявного контингенту учнів, відповідно до запитів, природних здібностей, стану здоров'я неповнолітніх удосконалюється мережа загальноосвітніх навчальних закладів. У 2013/2014 навчальному році в області функціонують 847 загальноосвітніх навчальних закладів, у яких навчається 106,5 тис. учнів, що на 1,8 тис. осіб менше, ніж у 2012/2013 навчальному році.

Із загальної кількості шкіл, 714 функціонує у сільській місцевості (84,3%), у них навчається 52,2 тис. учнів (49%).

За бажанням батьків навчати своїх дітей у кращих освітніх умовах і за згодою територіальних громад 3 ЗОШ I ступеня закрито та 15 ЗОШ I ступеня і 2 ЗОШ I-II ступенів (відносно 4 ЗОШ I ступеня у 2012 році) тимчасово призупинили діяльність.

Одним із видів оптимізації мережі навчальних закладів, розширення спектру наданих освітніх послуг є створення навчально-виховних комплексів “загальноосвітній навчальний заклад-дошкільний навчальний заклад” (далі – НВК). У 2013 році в області створено 23 НВК. Інклюзивним навчанням в області охоплено 51 дитину.

До початку 2013/2014 навчального року в області побудовано 9 спортивних майданчиків у ЗОШ і 7 у ДНЗ, модернізовано 119 спортивних майданчиків у ЗОШ і 69 у ДНЗ.

Протягом 2013 року за бюджетні кошти оздоровленням та відпочинком охоплено понад 53,6 тис. дітей. На підготовку та проведення літнього оздоровлення та відпочинку дітей області використано 10,5 млн гривень, у тому

числі з обласного бюджету – 4,1 млн гривень, місцевого бюджету – 3,2 млн гривень, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності – 2,6 млн гривень та 0,6 млн гривень профспілкових коштів.

Крім того забезпечено проведення на базі дитячих оздоровчих закладів чотирьох тематичних змін для 548 талановитих дітей області.

Організованим підвезенням до місць навчання і додому, у тому числі отриманими у 2013 році за програмою “Шкільний автобус” 6 автобусами) у 2013/2014 навчальному році в області охоплено 8234 (98,5 %) учня з 8356 осіб, які цього потребують.

Для участі в національному проекті “Відкритий світ” у 2013 році відібрані: Борщівська загальноосвітня школа I-III ступенів № 1 та Тернопільська Українська гімназія ім. Івана Франка. У цих закладах встановлено обладнання, під час літніх канікул проводилася підготовка вчителів, з 02 вересня 2013 року проект розпочато проведенням інтерактивного уроку. Долучення до проекту “Відкритий світ” очікують ще 23 ЗНЗ області.

З січня 2013 року проводиться реєстрація загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів області в Інформаційній системі управління освітою (ІСУО). Усі комп’ютеризовані ЗНЗ I-III ступенів (100%) та (87%) ЗНЗ I-II ступенів підключено до мережі Інтернет.

До початку навчання в усіх навчальних закладах (847 денних загальноосвітніх шкіл (в т.ч. 14 шкіл-інтернатів), 474 дошкільних і 26 професійно-технічних навчальних закладів) області проведено поточні й капітальні ремонти будівель, упорядковано спортивно-ігрові майданчики й прилеглі території, відремонтовано огорожі.

Значний обсяг робіт виконано для впровадження у закладах освіти області енергозберігаючих технологій. У закладах освіти в 2013 році проведено заміну 3288 вікон та 495 дверей. Великий обсяг таких робіт виконано в рамках реалізації проекту Європейського Союзу та Програми розвитку ООН “Місцевий розвиток, орієнтований на громаду”.

Вдалося суттєво оновити зміст професійно-технічної освіти, зокрема впровадити у навчальний процес науково-технічні досягнення та новітні технології, працюючи в співдружності з передовими фірмами. Для забезпечення потреб ринку ведеться підготовка кваліфікованих робітників з нових професій, зокрема майстер ресторанного обслуговування, в’язальник схемних джгутів, кабелів ташнірів, оператор теплокомунікаційних послуг.

Вживаються конкретні практичні заходи з виконання програми науково-технічного та інноваційного розвитку Тернопільської області.

В області 17 організацій виконують наукові та науково-технічні роботи, в тому числі 4 вищі навчальні заклади I-IV рівнів акредитації. При вищих навчальних закладах функціонують інноваційний бізнес-інкубатор, відділ інтелектуальної власності, науково-технічний інноваційний центр, науково-навчальний центр, центр трансфертної технології, відділ патентно-ліцензійної роботи.

22 жовтня 2013 року відкрився Регіональний міжуніверситетський Стартап центр на базі Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя. Центр створено відповідно до проекту Темпус 5303-TEMPUS-1-

2012-1-FR-TEMPUS-JPHES “Створення міжуніверситетських стартап центрів для студентської інноваційної діяльності” (SUC SID), партнерами якого є університети Французької Республіки, Фінляндської Республіки, Королівства Швеції, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Португальської Республіки, Республіки Молдова, України та Республіки Білорусь, бізнес-інкубатор та інноваційні компанії. Стартап центр створений для студентів випускників коледжів і університетів, підприємців початківців.

В області ведеться систематична робота щодо сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Протягом 2013 року громадянами України усиновлено 13 дітей (3 дітей-інвалідів – іноземними громадянами). Службами у справах дітей здійснюється постійний нагляд за умовами проживання та виховання 227 усиновлених дітей.

Станом на 01 січня 2014 року 266 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, виховуються у 127 прийомних сім'ях та 10 дитячих будинках сімейного типу. У 2013 році до прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу влаштовано 52 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Крім того, проводиться робота щодо забезпечення дітей з особливими потребами з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, умовами для виховання в сім'ї, як результат – 5 дітей влаштовано в прийомні сім'ї, 32 – в сім'ї опікунів – піклувальників.

В області 8 дитячих будинків сімейного типу забезпечено автотранспортними засобами.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

В області головними завданнями з реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту є забезпечення фізичного розвитку, поліпшення стану здоров'я населення, пропагування ведення здорового способу життя, розвиток олімпійських, паралімпійських, дефлімпійських та неолімпійських видів спорту. Розвиток фізичної культури і спорту характеризується стабільністю основних показників.

Всього в галузі фізичної культури працює 1765 штатних працівників, серед яких 1239 – працівники навчальних закладів, 931 – вчителі фізичної культури та 384 – тренери.

У 2013 році для задоволення потреб населення в області функціонувало: 26 стадіонів, 451 футбольне поле, 11 басейнів, 438 спортивних залів, 26 майданчиків зі штучним покриттям, 14 тенісних кортів, 2 веслувальні бази, комплекс трамплінів для стрибків на лижах та санна траса. Крім того, реконструйовано 1116 спортивних майданчиків та 49 критих спортивних споруд.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18 січня 2006 року № 30 “Про затвердження Порядку надання закладу фізичної культури і спорту статусу бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки і переліку закладів, яким надано такий статус”, в області затверджено 3 бази олімпійської та параолімпійської підготовки. Здійснюються підготовчі роботи для будівництва 147 дитячих та 53 спортивних майданчиків, які будуть облаштовані в області.

Проведено фізкультурно-масові заходи серед учнівської молоді за програмою XXIII спортивних ігор школярів області, спартакіади серед трудових колективів виробничих підприємств та державних службовців.

На Кременецькій санній трасі проведено Міжнародні змагання “Кубок Бони” за участю представників із 12 країн.

КУЛЬТУРА

У 2013 році здійснювалися заходи щодо розвитку культури, професійного та аматорського мистецтва, збереження, охорони об’єктів культурної спадщини.

Мережа закладів культури області складає: 916 клубних закладів, 889 бібліотек, 29 музеїв, з них 8 мають статус обласного, 53 початкових спеціалізованих мистецьких навчальних заклади, академічний обласний український драматичний театр ім.Т.Г.Шевченка, академічний обласний театр актора і ляльки, обласна філармонія, Тернопільське обласне державне музичне училище ім. С. Крушельницької, Тербовлянське вище училище культури, обласний комунальний навчально-методичний центр, обласний комунальний методичний центр народної творчості, обласна комунальна інспекція охорони пам’яток історії та культури, обласний центр дозвілля “Терноцвіт”.

У 2013 році роботу закладів культури в районах області та місті Тернополі забезпечували 4905 керівників і спеціалістів, з них 81,7% мають фахову освіту. Всього в галузі забезпеченість фахівцями складає 83,1 відсотка.

Станом на 01 січня 2014 року в області проведено капітальний ремонт в 1 закладі культури, поточний – в 152, косметичний – в 420, встановлено 838 склопакетів та 125 енергозберігаючих дверей. Відремонтовано 5 систем опалення, довжиною 480 метрів погонних, 18 покрівель загальною площею 5436 кв. метрів, 11 пічних систем опалення та замінено 1 котел на більш економний.

Газифіковано 19 закладів культури, у – 4 встановлено електроконвектори, 2 – переведено на альтернативні джерела енергії. Орієнтовна вартість усіх проведених робіт складає 4 900 тис. гривень, в тому числі 2508,03 тис. гривень – у сільській місцевості.

У 2013 році обслуговували населення області 889 бібліотек системи Міністерства культури України, у тому числі 3 – обласних, 805 – сільських та 43 пункти бібліотечного обслуговування.

Із загальної кількості бібліотек об’єднані у централізовані бібліотечні системи (надалі ЦБС) 885 бібліотек, не входять до складу ЦБС 4 сільські бібліотеки Кременецького району (сіл В. Бережці, Іква, Кімната, Гаї). Загалом послугами бібліотек скористалися 536,2 тис. користувачів.

З метою забезпечення публічних бібліотек періодичними виданнями, вітчизняною та зарубіжною книжковою продукцією в області затверджено обласну програму поповнення бібліотечних фондів на 2011-2015 роки. Відповідно до програми впродовж 2013 року на передплату періодичних видань з обласного бюджету виділено 192,5 тис. гривень, місцевих бюджетів – 348,2 тис. гривень.

Кількість бібліотек області, що мають комп’ютери становить 112 (521 одиниця), з них 55 сільських, 502 комп’ютери в області мають доступ до мережі Інтернет.

В області збережено сільську мережу закладів культури, яка становить 869 клубних закладів, із них 641 спеціально збудоване, 228 – пристосовані. Дозвільних об'єктів нараховується 2452, з них глядацьких залів – 866, танцювальних – 47, приміщень для гурткової роботи – 1201. Їх технічна оснащеність становить телевізорів – 143, комп'ютерів – 48, відеомагнітофонів – 40, аудіотехніки – 624, автотранспорту – 2, комплектів музичних інструментів – 94. Клубних формувань нараховується 2154, які охоплюють 28547 учасників.

З метою збереження існуючої мережі сільських клубних закладів, сприяння розвитку аматорського мистецтва, поліпшення виконавського рівня народних та зразкових аматорських художніх колективів, забезпечення проведення обласних фестивалів, створення сприятливих умов в організації якісного, змістовного культурного дозвілля жителів сільської місцевості в області рішенням обласної ради від 17.11.2011 року № 1269 затверджено обласну програму підтримки та розвитку сільських клубних закладів на 2012-2016 роки. У результаті, протягом звітнього періоду сільськими клубними закладами проведено понад 36 тисяч культурно-мистецьких заходів, зокрема свято зимового календарно-обрядового фольклору “Христос ся рождає”, концерт до Дня Соборності та Свободи України, до 199-ї річниці від дня народження Т.Г.Шевченка, концертні програми до 22-ї річниці незалежності України та інші.

Станом на 01 січня 2014 року на обліку в обласній комунальній інспекції охорони пам'яток історії та культури знаходиться 6395 об'єктів культурної спадщини Тернопільської області.

Упродовж 2013 року проінвентаризовано 198 таких об'єктів, укладено 149 охоронних договорів на пам'ятки історії, археології та монументального мистецтва, включено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України 2 об'єкти. Підготовлено і подано облікову документацію на 27 об'єктів культурної спадщини для включення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України і 27 об'єктів як таких, що втратили предмет охорони, на виключення з даного реєстру. Складено 4 акти про факти руйнування пам'яток археології, історичного культурного шару, 24 акти про технічний стан пам'яток археології, 20 актів про технічний стан пам'яток історії та монументального мистецтва. П'ять пам'яток історії втратили предмет охорони, про що складено відповідні акти. Зроблено 218 приписів щодо можливого руйнування пам'яток археології та історичного культурного шару.

ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Протягом останніх трьох років спостерігається тенденція до збільшення загальних обсягів водовідведення, що пов'язано зі збільшенням обсягів забору і використання води.

Відведення забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти області напряму залежить від обсягів споживання води. В останні роки він стабілізувався на рівні 2,4 – 2,7 млн куб. метрів, а в 2013 році склав 2,3 млн куб. метрів, що менше в порівнянні з 2012 роком на 0,392 млн куб. метрів.

З метою покращення гідрологічного стану малих річок Тернопільської області у 2013 році проведено розчистку русел, упорядкування річищ малих річок, зокрема:

- басейну р. Дністер протяжністю 6,85 км за кошти Державного бюджету в сумі 289,41 тис. гривень; за кошти місцевого бюджету в сумі 263,96 тис. гривень; за кошти інших джерел в сумі 19,92 тис. гривень;

- басейну р. Дніпро протяжністю 1,20 км за кошти місцевого бюджету в сумі 24,2 тис. гривень; за кошти інших джерел в сумі 8,5 тис. гривень.

Встановлено межі прибережних захисних смуг, зокрема:

- басейну р. Дністер протяжністю 6,4 км за кошти інших джерел в сумі 10,24 тис. гривень;

- басейну р. Дніпро протяжністю 3,7 км за кошти інших джерел в сумі 5,92 тис. гривень.

Загальна кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у 2013 році становила 64,5 тис. тонн, що на 0,5 тис. тонн менше ніж у 2012 році.

Основними забруднювачами атмосферного повітря в Тернопільській області залишаються підприємства мережі розподілу газу, викиди від яких становлять 66 % від загального обсягу викидів, а також автотранспорт.

У містах та районах, де розташовані підприємства цих галузей, спостерігаються найвищі обсяги викидів в атмосферне повітря: у Тернопільському районі – 12,994 тис. тонн або 62,2 %, Гусятинському районі – 1,296 тис. тонн або 6,2 %, Кременецькому районі – 1,138 тис. тонн або 5,4 %.

Важливим напрямком реалізації природоохоронних заходів в області є вивезення на утилізацію залишків непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

З обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2013 році було виділено 359,8 тис. гривень для забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, утилізації, знешкодження непридатних і заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин, проте з об'єктивних причин ці кошти не було використано.

На даний час на території області залишилося близько 18 тонн непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин.

Не менш гострою, ніж у попередні роки, у 2013 році залишалася проблема утилізації твердих побутових відходів (далі – ТПВ), яких щороку в області утворюється понад 0,190 млн тонн ТПВ. Більша частина звалищ, полігонів ТПВ вичерпала свій потенціал.

Незважаючи на вжиті заходи, території міст знаходяться у незадовільному стані, існуюча система санітарної очистки не забезпечує регулярного вивозу і знешкодження побутових відходів, що призводить до стихійних звалищ.

Незадовільний стан з утилізацією відходів склався у місті Тернополі. Сміттєзвалище твердих побутових відходів у с. Малашівці Зборівського району, на яке вивозилися тверді побутові відходи міста Тернополя, завантажене на більш як 90 відсотків.

Проблему ліквідації вищезгаданого сміттєзвалища могли б розв'язати будівництво сміттєпереробного комплексу та рекультивация існуючого сміттєзвалища.

Упродовж останніх років в області споруджуються додаткові майданчики для роздільного збору ТПВ. Прикладом позитивного досвіду впровадження роздільного збирання та переробки твердих побутових відходів є Тербовлянський район.

ТОВ “ЕкоБалансТер” впроваджено систему роздільного збирання та вивезення з населених пунктів Тербовлянського району твердих побутових відходів, згідно з укладеними договорами, на територію паспортизованого сміттєзвалища с. Плебанівка. ТОВ “ЕкоБалансТер”, відповідно до чинного законодавства, оформлено право оренди на це сміттєзвалище. На території сміттєзвалища підприємством збудовано сміттесортувальний комплекс потужністю 50 тис.тонн на рік. Потужність даного комплексу дає можливість збирати та сортувати тверді побутові відходи з інших районів області.

У 2013 році департаментом екології та природних ресурсів погоджено 17 паспортів місць видалення відходів. На даний час у Тернопільській області 73 паспортизованих сміттєзвалища.

Одним із основних завдань державної екологічної політики є припинення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття і формування екологічної мережі.

Внаслідок здійснення заходів щодо збільшення площі земель з природними ландшафтами, площу екологічної мережі області доведено до 410,44 тис. га або 30,1% території області, площу природно-заповідного фонду Тернопільської області доведено до 122,58 тис. га, показник заповідності – до 8,87% від площі області. Природно-заповідний фонд Тернопільської області має у своєму складі 596 одиниць територій та об’єктів. Площа природно-заповідних територій в області на сьогодні не відповідає науково-обґрунтованим показникам і потребує збільшення відсотка заповідності території області до 13%.

Проекти землеустрою з організації і встановлення меж виготовлені для 41 території та об’єкта загальною площею 16,46 тис. га, у тому числі для 6 територій та об’єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення площею 12,4 тис. га, 35 - місцевого значення площею 3,93 тис. га.

Адміністраціями національних природних парків “Кременецькі гори” і “Дністровський каньйон” розроблені комплексні плани заходів з розвитку парків, розпочато роботи з виготовлення документів на право постійного користування земельними ділянками, будівництва офісів та господарських приміщень, вирішуються інші питання для подальшого функціонування парків, розвитку у їх межах туристичної інфраструктури. Процес розвитку зазначених установ потребує всебічної підтримки з боку органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

На сьогодні в області розроблено та затверджено регіональну схему формування екологічної мережі Тернопільської області і схему формування екологічної мережі м. Тернопіль. Подальша деталізація регіональної схеми екологічної мережі області на локальному рівні повинна бути спрямована на розроблення схем екологічної мережі адміністративних районів.

Серед основних завдань обласної державної адміністрації є трансформування туристичної галузі в індустрію, яка охоплює десятки видів економічної діяльності, спрямовану на створення конкурентоспроможного туристичного продукту та задоволення різноманітних потреб туристів.

З метою здійснення рекламно-інформаційного забезпечення історико-архітектурного та природного потенціалу області, залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій в розбудову туристичної інфраструктури, підтримки та популяризації основних видів туризму в області у 2013 році здійснено такі заходи:

18 травня у місті Тернополі відбулася V Західноукраїнська туристична виставка-фестиваль, основним завданням якої була популяризація підприємницько-туристичного потенціалу області. 17-19 травня проведено прес-тур для представників регіональних видань та всеукраїнських туристичних ЗМІ, а 18 травня для учасників туристичної виставки-фестивалю, відповідних структурних підрозділів облдержадміністрацій проведено інформаційний тур по області. Окремим пунктом було перебування в області делегації Польсько-Української Туристичної палати, яка провела 18 травня ворк-шоп для туристичних фірм та представляла на виставці свої пропозиції окремим стендом.

13-14 червня 2013 року туристична галузь Тернопільщини була представлена на Міжнародній бізнес – конференції “ABC: Ukraine & Partners”, де було презентовано інвестиційний проект з розбудови розважально-відпочинкового комплексу на базі рекреаційних можливостей Гусятинського району.

Для представлення на VIII Міжнародному інвестиційному форумі в м. Тернопіль 11-12 жовтня 2013 року підготовлено каталог “Інвестиційні проекти, об’єкти та земельні ділянки з розбудови туристично-рекреаційної інфраструктури в Тернопільській області” українською та англійською мовами. Окрім того, було презентовано туристичну індустрію області.

10 червня 2013 року у Збаразькому замку відбулося виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань сім’ї, молодіжної політики, спорту та туризму за участю депутатів Комісії фізичної культури, спорту та туризму Сейму Республіки Польщі “Використання та захист об’єктів культурної спадщини України та Польщі з туристичною метою”. 15 травня проведено Міжнародний форум “Розвиток міжнародного туризму на Тернопільщині”.

Систематизовано понад півсотні маршрутів з різних видів туризму: паломницький, краєзнавчо-пізнавальний, подієвий (фестивальний), активний (водно-, спелео-, велотуризм) та екотуризм. Національний заповідник “Замки Тернопілля” разом з містами та музеями-заповідниками Волинської і Рівненської обласних та Хотинської районної державних адміністрацій бере участь у створенні спільного туристичного продукту “Шлях Гедиміновичів”, а також його просуванні на національному та європейському туристичних ринках.

З метою підтримки основних видів туризму, зокрема подієвого, культурно-пізнавального надали сприяння в організації фестивалів та святкових урочин. Серед найбільш популярних слід відзначити наступні заходи: міжобласний мистецько-краєзнавчий фестиваль “Братина” в урочищі Данилів град Шумського району, Всеукраїнський фестиваль сільської молоді “Купальська феєрія” у с. Чагарі Гусятинського району, кулінарний фестиваль “Коропфест” в

сmt Кopoпeць Moнaстиpиськoгo рaйoну, Всeукpаїнський фeстивaль лeмківськoї кyльтyри “Дзвoни Лeмківщини” в yрoчищі Бичoвa пoблизy м. Moнaстиpиськa, Всeукpаїнськe фoльклoрнo-мистeцькe св'ятo “В Бopщівськoмy кpаї цвітyть вишивaнки” тa фeстивaль бopщy “Бopщ’ів”.

Пpoвeдeнo ряд eкoлoгiчних aкцій: 01-03 сepпня 2013 poкy в yрoчищі Moнaстиpок тa в с. Pycилів Бyчaцькoгo рaйoну (кaскaд вoдoспaдів), 19-24 вepесня в м. Скaлaт Пiдвoлoчиськoгo рaйoну - з впoрядкyвaння тepитopії Скaлaтськoгo зaмкy.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ МАКРОПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ У 2013 РОЦІ

Результати порівняльного аналізу основних макроекономічних показників розвитку області за 2013 рік вказують на розвиток регіону враховуючи виконання завдань, визначених Стратегією розвитку області на період до 2015 року. Зокрема, у 2013 році забезпечено виконання основних макроекономічних показників:

- валовий регіональний продукт зріс на 3,7%;
- валова додана вартість зросла на 3,5%;
- обсяг реалізованої промислової продукції зріс на 10,8%;
- обсяг валової продукції сільського господарства збільшився на 1,1% та склав 8035,1 млн гривень;
- введено в експлуатацію за рахунок всіх джерел фінансування 395,4 тис. кв. метрів загальної площі житла;
- оборот роздрібної торгівлі за 2013 рік становив 14207,5 млн гривень, що в порівняльних цінах на 8,9% більше обсягу 2012 року;
- обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю та ресторанного господарства, за 2013 рік становив 5128,8 млн гривень, що в порівняльних цінах більше рівня 2012 року на 1,3%;
- обсяг прямих іноземних інвестицій за нарастаючим підсумком становить 68,2 млн доларів США;
- обсяги зовнішньої торгівлі товарами збільшились на 24,6% за рахунок збільшення експорту на 54,2% до 365,1 млн дол. США. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі становило 15,4 млн дол. США і зросло у порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 115,4 млн дол. США;
- у всіх сферах економічної діяльності створено майже 19,5 тис. робочих місць, що становить 108% річного завдання;
- кількість малих підприємств зросла на 0,1% і становить близько 4,7 тис. одиниць;
- надходження до бюджетів усіх рівнів від діяльності малого підприємництва збільшились на 18,4% та склали понад 520 млн гривень

Результати аналізу основних макроекономічних показників за підсумками 2013 року та тенденції розвитку реального сектору економіки у поточному році дозволяють прогнозувати у базових галузях на 2014 рік їх незначне зростання, а за окремими напрямками утримання на рівні минулого року.

Порівняльний аналіз основних показників соціально-економічного та культурного розвитку області за 2012 (фактичне виконання), 2013 (очікуване/фактичне виконання) та 2014 (прогноз) роки наведено у таблиці 1.

II. ГОЛОВНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ

Незважаючи на істотні позитивні зрушення у розвитку регіону в цілому, залишилась ще низка проблемних питань розвитку окремих секторів економіки та соціальної сфери, від вирішення яких великою мірою залежатиме виконання програми соціально-економічного розвитку області у 2014 році. Серйозними факторами, що обмежують розвиток, є:

- у промисловості: нестабільна кон'юнктура споживання місцевої продукції на світових ринках; нестача власних обігових коштів та капітальних вкладень у модернізацію виробничих потужностей; високий знос основних фондів; висока ресурсозатратність виробництва; обмежена платоспроможність суб'єктів внутрішнього ринку; недостатні темпи впровадження інноваційних процесів у виробництво;

- у сільському господарстві: відсутність дієвих механізмів фінансово-кредитної підтримки розвитку тваринництва та будівництва об'єктів інфраструктури галузі (зокрема тваринницьких комплексів, зерносховищ тощо); проведення реформування спиртової галузі (необхідно провести переоснащення непрацюючих спиртових заводів та включити їх до Державної програми з виробництва біопалива), диспаритет цін на сільськогосподарську та промислову продукцію на фоні встановлення квот та дискримінаційних обмежень на експорт сільськогосподарської продукції;

- у будівництві: призупинення діяльності ряду будівельних організацій; недостатні видатки на реалізацію за рахунок бюджетних коштів великих інфраструктурних проектів та проектів з енергозбереження у бюджетній сфері, житлово-комунальному господарстві;

- у торгівлі: диспропорції у забезпеченості адміністративно-територіальних одиниць області торгівельними площами, закладами побутового обслуговування; тінізація торгівельної діяльності;

- у фінансовій сфері: станом на 01 листопада 2013 року залишається значною питома вага прострочених кредитів банківських установ (13,1%); в жовтні 2013 року середньозважена процентна ставка за кредитами банківських установ області (із реструктуризованими кредитами) у національній валюті склала 12,7% річних відносно 10,2% у грудні 2012 року;

- на ринку праці: складна демографічна ситуація, трудова міграція за межі області, в тому числі за кордон, низька мотивація до праці, невідповідність професійно-кваліфікаційної структури попиту та пропозиції на місцевих ринках праці, наявність тіньової зайнятості; низькі темпи зростання реальної заробітної плати; найнижчий серед регіонів України рівень середньомісячної плати штатних працівників; зберігається заборгованість із виплати заробітної плати;

- у бюджетній сфері: велика мережа закладів соціально-культурного призначення, висока питома вага зносу основних засобів та енергоємність підприємств житлово-комунального господарства, значна диференціація територій області за рівнем податкоспроможності, недостатня фінансова дисципліна суб'єктів господарювання та розпорядників бюджетних коштів.

До найголовніших проблемних питань соціально-економічного розвитку області можна віднести структурні проблеми, вирішення яких неможливе у коротко - і середньостроковій перспективі, зокрема:

- зношеність основних фондів підприємств;
- значна енерго- та матеріалоємність виробництва;
- недостатні темпи впровадження інноваційних процесів у виробництво;
- низька активність підприємств щодо впровадження у виробництво нових видів конкурентоспроможної продукції та диверсифікації ринків збуту;
- недостатньо розвинута ринкова інфраструктура;
- низька інвестиційна активність підприємств та динаміка залучення іноземних інвестицій;
- невелика кількість експортоорієнтованих виробничих підприємств в області, які виготовляють конкурентоздатну для іноземних ринків продукцію;
- недостатній розвиток виробничої та соціальної інфраструктури;
- недостатнє використання інвестиційних переваг області;
- розбалансована структура зайнятості населення на фоні тінізації економічних процесів;
- диспропорції розвитку окремих галузей та районів області.

Саме на вирішення нагальних проблем області та досягнення основної мети – забезпечення зростання добробуту населення області спрямовані пріоритетні завдання розвитку регіону у 2014 році.

ІІІ. ГОЛОВНІ ПРІОРИТЕТИ, ЗАВДАННЯ І ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2014 РІК

Обласною державною адміністрацією розроблено Стратегію розвитку області на період до 2015 року, яка затверджена рішенням Тернопільської обласної ради від 27 травня 2008 року № 280, а також середньостроковий План заходів з реалізації у 2012–2015 роках Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2015 року, який затверджено головою Тернопільської обласної державної адміністрації 05.05.2011 № 49/01 (зі змінами).

Зазначеними документами визначено пріоритети розвитку області на середньострокову перспективу.

Головними пріоритетами розвитку області та діяльності місцевих органів виконавчої влади визначено:

- розвиток високопродуктивного агропромислового комплексу;
- модернізація промисловості та диверсифікація ринків збуту промислової продукції;
- впровадження ресурсо- і енергозберігаючих технологій;
- покращення доступу жителів області до соціальної інфраструктури;
- реконструкція інженерних комунікацій житлово-комунальної сфери;
- розвиток інфраструктури охорони навколишнього природного середовища;
- розбудова об'єктів охорони здоров'я, освіти, культури та спорту;
- розвиток сучасної інфраструктури малих міст та сільських територій;
- розбудова дорожньої інфраструктури.

Основні завдання на 2014 рік:

- модернізація реального сектору економіки та соціальної сфери з метою забезпечення позитивної динаміки макроекономічних показників, розширення ринку праці, зростання доходів бюджетів різних рівнів та населення, покращення умов життєзабезпечення населення області;
- реалізація головних пріоритетів розвитку області на основі використання стратегічних переваг області;
- розвиток внутрішнього споживання, зростання конкурентоспроможності місцевої продукції та експорту, розвиток імпортозаміщення;
- створення сприятливого інвестиційного та бізнес-клімату; розширення переліку адмінпослуг, що надаються центрами з надання адмінпослуг; скорочення кількості перевірок бізнесу;
- збільшення сировинної бази для молокопереробних та м'ясопереробних підприємств за рахунок проведення будівництва і реконструкції молочних та відгодівельних комплексів і встановлення технологічного обладнання на свинокомплексних; збільшення площ посадки та нарощування обсягів виробництва жита, плодів і ягід господарствами області;
- будівництво об'єктів сільськогосподарської інфраструктури з метою якісного збереження, реалізації і переробки продукції рослинництва;

- забезпечення ефективного функціонування агропромислового комплексу, зростання обсягів виробництва продукції сільського господарства, створення конкурентоспроможного агропромислового виробництва та забезпечення продовольчої безпеки області;

- забезпечення стабільної цінової ситуації на споживчому ринку області, зокрема шляхом реалізації заходів щодо забезпечення споживчого попиту населення продуктами харчування за доступними цінами, дослідження споживчого ринку щодо зміни цін на продукцію та вжиття заходів щодо врегулювання цінової ситуації;

- створення нових робочих місць, зростання рівня заробітної плати, підвищення життєвого рівня населення;

- вчасне фінансування та виплата соціальних виплат на території області, а також своєчасне призначення та проведення перерахунків;

- оновлення змісту професійно-технічної освіти у відповідності до потреб ринку праці, реалізація програми підготовки робітничих кадрів, що дозволить забезпечити ринок праці висококваліфікованими кадрами, покращити надання освітніх послуг;

- створення сучасних об'єктів туристичної інфраструктури; збереження об'єктів культурної спадщини; розвиток етнічних культур, звичаїв, традицій, народної творчості;

- забезпечення захисту населених пунктів, територій, сільськогосподарських угідь і виробничих об'єктів від шкідливої дії вод, покращення санітарно-епідеміологічного стану водних об'єктів області та зниження рівня негативного впливу на здоров'я населення;

- забезпечення ефективного енергоспоживання на об'єктах бюджетної сфери з метою запобігання надмірному використанню енергоносіїв та зростанню видатків державного бюджету на утримання закладів бюджетної сфери; забезпечення економії енергоресурсів і якісного теплопостачання шляхом використання альтернативних видів палива;

- підвищення якості надання медичної допомоги та освітніх послуг, забезпечення сучасного медичного обслуговування населення регіону та туристів, що відвідують регіон; зниження рівня міграції за кордон висококваліфікованих фахівців-медиків та освітян; створення умов для впровадження здорового способу життя, залучення населення до масового спорту як важливої складової, покращення якості та тривалості активного життя населення області;

- збереження позитивної динаміки розвитку регіонального споживчого ринку, зокрема, забезпечення зростання обсягів обороту роздрібною торгівлю, збільшення на споживчому ринку частки конкурентоспроможної продукції місцевих виробників, насичення споживчого ринку якісними та безпечними товарами (послугами) за доступними для споживачів цінами.

План дій місцевих органів виконавчої влади щодо реалізації програми систематизовано у таблиці 2 Пріоритетні напрямки соціально-економічного та культурного розвитку області на 2014 рік та у таблиці 3 Основні заходи щодо виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку області на 2014 рік.

Перелік регіональних цільових програм як складових програми систематизовано у таблиці 4 Перелік регіональних цільових програм, які пропонуються до фінансування з обласного бюджету у 2014 році.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ НА 2014 РІК

РОЗВИТОК СФЕРИ МАТЕРІАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

У 2014 році стратегічним завданням щодо розвитку регіону є забезпечення стабільності у реальному секторі економіки, створення умов для структурно-інноваційних змін виробництва на основі модернізації та технічного переозброєння, підвищення конкурентоспроможності продукції.

Регіональна політика буде спрямована на зменшення ризиків та перетворення регіональних переваг у нові можливості для подальшого розвитку.

У 2014 році прогнозується зростання валового регіонального продукту на 1,9%, а валової доданої вартості на 1,7%. Питома вага промисловості у валовій доданій вартості має досягти 12%, сільського господарства – 24%, торгівлі та послуг – 58%. Збільшення обсягу валового регіонального продукту буде досягнуто завдяки зростанню обсягів виробництва у сільському господарстві та в сфері торгівлі і послуг.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У 2014 році планується зберегти обсяги реалізованої промислової продукції на рівні 2013 року (7,6 млрд гривень). Зростання реалізації промислової продукції прогнозується у машинобудуванні, крім ремонту, монтажу машин і устаткування, виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Одночасно прогнозується досягнути рівня обсягів промислового виробництва 2013 року. Особлива увага приділятиметься розвитку галузей з високою часткою доданої вартості, насамперед – це збільшення виробництва продукції у машинобудуванні і металообробці.

У 2014 році передбачається збільшення обсягу реалізації промислової продукції в 6 районах області та м. Тернопіль. Серед основних видів товарів продовольчої групи прогнозується збільшення виробництва цукру, ковбасних виробів, масла тваринного, молочних продуктів, хлібобулочних виробів та круп.

Серед продуктів непродовольчої сфери заплановано зростання виробництва тканин бавовняних, вапна, цегли керамічної невогнетривкої, конструкцій збірних для цивільного будівництва з цементу, бетону чи штучного каменю, піску, гальки, гравію та щебеню для будівництва.

У 2014 році передбачено реалізацію низки інвестиційних проектів підприємств промисловості, спрямованих на модернізацію та виробництво інноваційної імпортозамінної продукції.

Так, у Борщівському районі розпочне виробничу діяльність ТОВ “Збруч-Інвест”, яким передбачається виготовити продукцію на 3,4 млн гривень.

Заплановано встановлення нових технологічних ліній Збаразькою філією бізнес одиниці виробничого підрозділу “Завод ламп загального призначення ПАТ “Іскра”.

Планується завершення реконструкції м’ясо-забійного цеху ТОВ “Збаразька м’ясна компанія”, проводитиметься запуск обладнання для повітряно-динамічної класифікації фракцій крейди на ТОВ “Укркрейда”,

Марилівським МПД ДП “Укрспирт” буде встановлено лінію сушіння барди. У рамках виконання заходів Програми у 2014 році та за сприянням ДП “Укрспирт” планується відновити роботу 2 непрацюючих спиртових заводів, зокрема ДП “Зарубинський спиртовий завод” та ДП “Ковалівський спиртовий завод”.

Протягом року планується залучити у промисловий комплекс 440 млн гривень інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування.

Передбачається посилення відомчого контролю за станом охорони праці, активізація участі підприємств у виконанні заходів Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки.

У 2014 році планується впровадження системи управління у відповідності до вимог міжнародного (національного) стандарту у 7 промислових підприємствах: ТОВ “Заготівельник”, ПрАТ “Галиція Дистилері”, ПП “Массар Агро”, ТОВ “Галичина Ласунка”, ВАТ “Тернопільський кар’єр”, ТОВ “Зірка”, ТОВ “Білий берег”.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

У 2014 році основним пріоритетом розвитку сільського господарства буде стимулювання сільгосптоваровиробників до впровадження інноваційних технологій, модернізації та будівництва об’єктів агропромислового комплексу з метою збільшення обсягів виробництва продукції, підвищення її якості, стимулювання розвитку обслуговуючої та виробничої сільськогосподарської кооперації, розвитку виробництва у господарствах населення.

Основними завданнями галузі визначено забезпечення продовольчої безпеки шляхом розвитку власного багатогалузевого агропромислового комплексу, створення умов для розширення сфери зайнятості на селі на основі стимулювання розвитку підприємництва як у сільському господарстві, так і в несільськогосподарських видах діяльності.

Валова продукція сільського господарства (у цінах 2010 року) в 2014 році становитиме 8089 млн гривень, що більше показника 2013 року на 0,7 відсотка.

Валова продукція сільського господарства на душу населення становитиме 7533,8 гривень.

За прогнозними розрахунками в усіх категоріях господарств у 2014 році валовий збір зернових складе 2071,1 тис. тонн, виробництво цукрових буряків – 1217,0 тис. тонн, (+ 21,4% до 2013 року), картоплі – 1290,5 тис. тонн (+ 7%), овочів буде збільшено на 2,3 % і становитиме 258 тис. тонн.

Виробництво молока прогнозується на рівні 490 тис. тонн (+0,8% до 2013 року), м’яса – 75 тис. тонн (+ 3,7 % до 2013 року), яєць – 431 млн штук (+ 0,8%), у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – на 1,5% більше минулорічного показника.

Стабілізації ситуації у тваринницькій галузі сприятиме впровадження проектів у галузі молочного скотарства. У 2014 році буде проведено будівництво та реконструкцію молочного комплексу Бучацького району ТОВ “Бучачагрохлібпром” у с. Ліщанці на 1200 голів корів.

Прогнозується введення в дію репродуктора-маточника потужністю 2 тис. голів основних свиноматок у смт Ланівці ТОВ “Агропродсервіс”.

Крім того, проведення реконструкції чотирьох тваринницьких приміщень (друга черга) та встановлення обладнання для утримання бройлерів проектною потужністю 1,3 та 1,5 млн бройлерів у рік в ТОВ “Агропродсервіс-Вест” та ТОВ “Укрполь-2005” Зборівського району.

У 2014 році очікується введення потужностей зернових елеваторів:

- будівництво комбікормового заводу з сучасним елеватором потужністю 200 тис. тонн одночасного зберігання зерна компанією “Укрландфармінг” в с. Острів, Тернопільського району.

- будівництво другої черги потужністю 30 тис. тонн зернового елеватора ТОВ “Україна” Підволочиського району.

А також, планується подальша реалізація другої черги будівництва тепличного комплексу в с. Синьків Заліщицького району, яка передбачатиме розширення до 40 га критої площі тепличного комплексу ТОВ “Едем-Ф” і щорічне виробництво 8 тис. тонн томатів та 1,6 тис. тонн перцю. Проведено підготовку майданчика для монтування теплиці на площі 3,2 га. Планується введення в експлуатацію даного комплексу в жовтні 2014 року.

Виконання вищезазначених заходів дасть можливість досягти запланованих прогнозних показників 2014 року.

ТРАНСПОРТ, ЗВ'ЯЗОК ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Пасажирським автомобільним транспортом області, включаючи перевезення виконані юридичними та фізичними особами (без таксі), в 2014 році планується перевезти 63,1 млн пасажирів, що на 0,5% більше ніж у 2013 році. Вантажним автомобільним транспортом області планується перевезти 4750,7 тис. тонн вантажів, що на 1,3% більше від рівня 2013 року.

На 2014 рік залізничним транспортом заплановано перевезти 6,1 млн пасажирів, що на 2,7% більше, ніж у минулому році.

Обсяг відправлених вантажів залізничним транспортом у цьому році прогнозується в розмірі 2,9 млн тонн, що на 0,5% більше ніж у 2013 році, збільшення відбудеться, зокрема, за рахунок відправлення вантажів підприємствами гірничо-добувної промисловості.

Передбачається розвиток дорожньої інфраструктури за рахунок коштів державного бюджету, а саме: будівництво автомобільних доріг Стрий-Тернопіль-Кіровоград-Знамянка на обході м. Бережани; Доманове-Ковель-Чернівці-Тереблече на обході м. Теребовля; Львів-Тернопіль; капітальний ремонт вулично-дорожньої мережі м. Тернопіль та населених пунктів районів області; будівництво транспортних розв'язок за рахунок місцевого бюджету у м. Тернопіль.

Основними напрямками роботи Тернопільської філії ПАТ “Укртелеком” на 2014 рік буде збільшення послуг комп'ютерного зв'язку, розширення мережі мобільного зв'язку третього покоління UMTS та збереження діючої кількості телефонних номерів фіксованого зв'язку. У 2014 році планується підключити 2200 портів мережі Інтернет. На 2014 рік заплановано надати послуг населенню на суму 120 млн гривень, що на 3,75% більше ніж у 2013 році.

Тернопільською дирекцією УДППЗ “Укрпошта” на 2014 рік прогнозується отримати загальних доходів на суму 84 млн гривень, що на 7,7% більше ніж у минулому році.

З метою забезпечення державної політики в галузі поштового зв'язку ТД УДППЗ “Укрпошта” в 2014 році планує значно розширити спектр послуг поштового зв'язку населенню та організаціям, зокрема шляхом участі у процесі надання адміністративних послуг.

Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій у бюджетній сфері області в 2014 році буде здійснюватись шляхом:

- забезпечення виконання заходів Державної цільової економічної програми енергоефективності на 2010-2015 роки (Державному агентству з енергоефективності та енергозбереження України подано 7 енергоефективних проектів на загальну суму 6,3 млн гривень, які потребують першочергової реалізації у 2014 році);

- виконання обласної комплексної програми енергоефективності та енергозбереження на 2010-2014 роки, заходів, спрямованих на підвищення енергоефективності та впровадження енергоефективних та енергозберігаючих проектів у бюджетній сфері області;

- реалізації заходів районних програм енергоефективності з використанням механізму відновлювального фінансування енергоефективних проектів та порядку відшкодування інвестиційних затрат для бюджетних установ та організацій.

КАПІТАЛЬНЕ БУДІВНИЦТВО ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У 2014 році розвиток реального сектору економіки буде забезпечено на основі реалізації інвестиційної політики, спрямованої на підвищення інвестиційної активності суб'єктів господарювання, розвитку взаємодії влади, бізнесу та потенційних інвесторів.

Головним завданням є формування привабливого інвестиційного іміджу області та прозорості системи доступу інвесторів до наявних ресурсів, створення ефективних стимулів для них, шляхом розповсюдження найбільш привабливих та перспективних пропозицій, забезпечення адміністративного супроводу інвестиційних проектів.

У 2014 році планується реалізувати інвестиційні проекти у галузях промисловості та сільського господарства, термін впровадження яких становить декілька років.

Результатом системної роботи з іноземними інвесторами стане збільшення накопиченого обсягу у 2014 році прямих іноземних інвестицій до 72,5 млн доларів США, що становитиме 106,3% до минулого року. Обсяг прямих іноземних інвестицій з початку року прогнозується на рівні 4,3 млн доларів США.

Очікується, що реалізація послідовних заходів з поліпшення інвестиційного клімату, за розрахунками у 2014 році прогнозується залучити в економіку області 3 млрд гривень капітальних інвестицій, що на 6% більше, ніж у 2013 році. На спорудження житлових будинків прогнозується спрямувати 1050 млн гривень капітальних інвестицій, що становить 103% до виконання за 2013 рік.

За рахунок усіх джерел фінансування всіма суб'єктами господарювання передбачається ввести в експлуатацію 330 тис. кв. метрів загальної площі житла. У контексті подальшого розвитку та забезпечення населення доступним житлом виконуватиметься програма “Доступне житло”, яка передбачає здешевлення вартості іпотечних кредитів.

Для підвищення ефективності реалізації регіональної політики розвитку будівельного комплексу в 2014 році планується будівництво нових та реконструкція існуючих потужностей підприємств різних галузей економіки; підтримка впровадження інвестиційних проектів на підприємствах області з виробництва будівельних матеріалів та конструкцій; створення умов для розвитку будівництва житла та завершення будівництва об'єктів соціально-культурного та житлово-комунального призначення з високим ступенем будівельної готовності шляхом спрямування коштів державного та місцевих бюджетів.

Реалізація поставлених завдань та заходів дасть змогу забезпечити:

- стабілізацію будівельної діяльності та збільшення обсягів виконаних будівельно-монтажних робіт на 4,6%;
- реалізацію проектів соціальної та житлово-комунальної сфери, а саме: 12 закладів освіти та дошкільного виховання, 6 закладів охорони здоров'я, 13 об'єктів житлово-комунального господарства, 2 заклади сфери соціального захисту, 2 заклади культури.

До програми соціально-економічного та культурного розвитку області на 2014 рік включено об'єкти, які є пріоритетними для області та перехідні будови з попередніх років з високим ступенем будівельної готовності.

У 2014 році буде продовжуватись реалізація Проекту ЄС/ПРООН “Місцевий розвиток, орієнтований на громаду”, а саме завершення II фази та початок III фази Проекту.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У програмних показниках на 2014 рік відображено подальшу позитивну динаміку зовнішньоекономічної діяльності.

Зокрема, обсяги зовнішньої торгівлі прогноуються на рівні 720 млн доларів США, що становитиме 100,7% до попереднього року, в тому числі експорт - 370 млн доларів США (+1,3%%), імпорт – 350 млн доларів США (+0,1%), сальдо зовнішньої торгівлі позитивне 20 млн доларів США.

Сприятиме цьому ефективна реалізація планів заходів з подолання негативного сальдо у зовнішній торгівлі, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1074-р та розвитку і реалізації експортного потенціалу України, розширення зовнішніх ринків збуту товарів вітчизняних виробників (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 р. №1206-р (у редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 липня 2012 р. №492-р), забезпечення ефективної роботи Центру розвитку експортного потенціалу області при Тернопільській торгово-промисловій палаті. Позитивне сальдо в зовнішній торгівлі через скорочення залежності від імпорту товарів забезпечуватиметься шляхом реалізації Державної програми розвитку внутрішнього виробництва, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2011 р. № 1130. Разом з цим, прогноується збереження темпів

росту експорту зернових культур на рівні 15%, м'яса та харчових субпродуктів – на 6,7%, жирів та олії тваринного походження або рослинного походження – на 4,5%, продуктів переробки овочів, плодів – на 3,7%, електричних машин і устаткування – на 1% та ін.

Прогнозується нарощування обсягів експорту ТОВ “СЕ Борднетце-Україна”, ЗАТ “Агро продукт”, ДП “Дінтер Україна Скала”, ПП “Фабрика меблів Нова”, ТОВ “Шредер”, ТОВ “ОСП Корпорація Ватра”.

ТОРГІВЛЯ ТА ПОСЛУГИ

У 2014 році прогнозується збільшення обсягу обороту роздрібною торгівлі та обсягу роздрібного товарообороту на 7,5% та 5% відповідно, обсяг обороту роздрібною торгівлі складе 15275 млн грн., обсягу роздрібного товарообороту - 5385 млн грн. Прогнозований обсяг реалізованих послуг становитиме 2143,8 млн грн, темп росту до показників 2013 року складе 95,9%.

Зростання обсягів роздрібного товарообороту передбачено за рахунок розширення мережі маркетів, супермаркетів в м.Тернополі, підприємств торгівлі в райцентрах області та в сільській місцевості, впровадження прогресивних методів торгівлі, підвищення якості торговельного обслуговування населення, легалізації роздрібного товарообігу.

В області в 2014 році прогнозується відкрити понад 70 торговельних підприємств, близько 20 підприємств ресторанного господарства та понад 20 підприємств побутового обслуговування населення.

Основними завданнями у сфері внутрішньої торгівлі є забезпечення реалізації державної політики у сфері послуг, спрямованої на вдосконалення торговельного та побутового обслуговування, збереження позитивної динаміки розвитку регіонального споживчого ринку, зокрема, забезпечення зростання обсягів обороту роздрібною торгівлі, збільшення на регіональному споживчому ринку частки конкурентоспроможної продукції місцевих виробників, насичення споживчого ринку якісними та безпечними товарами (послугами) за доступними для споживачів цінами, сприяння розвитку мережі сучасних підприємств торгівлі та ресторанного господарства, насамперед у сільській місцевості, залучення інвестицій у розбудову мережі підприємств торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг, створення нових робочих місць за рахунок розширення мережі закладів торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг, активізація роботи щодо запобігання реалізації на споживчому ринку незаконно ввезених (виготовлених), неякісних, фальсифікованих, контрафактних та небезпечної для здоров'я і життя людей товарів, посилення протидії несанкціонованій і стихійній торгівлі, подальше переобладнання та реконструкція діючих ринків, впорядкування їх територій, покращення санітарно-технічного та санітарно-гігієнічного стану, сприяння розвитку сфери послуг та забезпеченню потреб населення в побутових послугах першої необхідності, зокрема, у сільській місцевості.

МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

У 2014 році основні зусилля будуть спрямовані на спрощення процедур дозвільної системи у сфері господарської діяльності та реформування системи надання адміністративних послуг, усунення зайвих регуляторних бар'єрів на

шляху розвитку підприємництва, розвиток механізмів фінансової допомоги суб'єктам малого і середнього підприємництва.

Згідно з проведеним аналізом у 2014 році триватиме тенденція зростання загальної кількості малих підприємств та фізичних осіб-підприємців, які діятимуть в області.

Кількість малих підприємств планується збільшити на 2,4% і довести до 4815 одиниць, кількість зареєстрованих фізичних осіб-підприємців збільшиться на 2,3% і становитиме 53,9 тис. підприємців. Чисельність працюючих у бізнесових структурах збільшиться на 2,5% і складатиме 32,5 тис. осіб. За рахунок малого підприємництва передбачається створити 7,5 тис. робочих місць.

Прогнозується також зростання надходжень до бюджетів від діяльності підприємницьких структур на 4% більше, ніж у 2013 році.

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

У плановому періоді очікується отримати позитивний фінансовий результат на суму 1453,7 млн гривень, в основному, за рахунок збереження значної кількості прибуткових підприємств та суми їх прибутків – 2192,9 млн гривень. Покращиться фінансовий стан підприємств більшості районів.

Продовжиться робота щодо недопущення збільшення суми збитків збитковими підприємствами, в результаті у 2014 році будуть запроваджені заходи, щодо створення сприятливих умов для збереження прибуткової діяльності у сільському господарстві (635,2 млн гривень прибутків).

Заходами програми передбачено вивести із збиткової діяльності бюджетоутворюючі підприємства: КП ТМ “Тернопільміськтеплокомуненерго”, КП “Тернопільводоканал”, ПАТ “Тернопільський радіозавод “Оріон”, ПАТ по газопостачанню та газифікації “Тернопільгаз” та інші. Підвищення ефективності використання комунального майна розглядається як ресурс наповнення місцевих бюджетів.

У 2014 році податковими органами прогнозується забезпечити надходження податків і зборів до Зведеного бюджету в сумі 2370,1 млн гривень, до місцевих бюджетів у сумі 1185,1 млн гривень або на 39 млн гривень більше від суми надходжень у 2013 році. Буде зменшено надходження по акцизному податку (на 2,5 млн гривень), що пов'язано із припиненням діяльності виробника горілчаних виробів ТОВ “ЛГЗ Калганов”, по екологічному податку (на 0,8 млн гривень) – із зміною порядку зарахування податку відповідно до Бюджетного кодексу України. Введення екологічного податку на утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів негативно впливає на обсяги надходжень митних платежів через зменшення обсягів ввезення транспортних засобів.

У 2014 році зростатиме кількість платників податків, залучених до подання звітності в електронному вигляді.

У 2014 році зберігатиметься тенденція до збільшення обсягів кредитування, в тому числі суб'єктів господарювання. Банківськими установами області буде надано кредитів позичальникам (із реструктуризацією) на суму 9456 млн гривень, що на 1,2 % більше, ніж за 2013 рік.

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ТА РИНОК ПРАЦІ

Основним завданням у частині зайнятості населення в 2014 році є: досягнення професійно-кваліфікаційної збалансованості попиту і пропозиції робочої сили, забезпечення ефективної зайнятості населення, недопущення зростання безробіття.

За прогнозами, які ґрунтуються на аналізі статистичних даних минулих років та сучасної демографічної ситуації у державі та області, в 2014 році середньорічна чисельність наявного населення зменшиться на 0,3% і буде складати 1073,5 тис. осіб.

За прогнозними даними, які ґрунтуються на аналізі ситуації сучасного ринку праці та його перспектив на майбутнє, у 2014 році чисельність економічно активного населення працездатного віку зросте на 1,5 тис. осіб до 448 тис. осіб, а працівників у віці 15-70 років, зайнятих економічною діяльністю, збільшиться на 1,7 тис. осіб та складе 490,8 тис. осіб.

У зв'язку із запланованим збільшенням обсягів виробництва прогнозується збільшення фонду оплати праці штатних працівників на 127,2 млн гривень або на 2,6%. В основному, за рахунок інтенсивних факторів впровадження заходів щодо вдосконалення оплати праці та підвищення її продуктивності в 2014 році очікується зростання середньомісячної заробітної плати на 3% до рівня 2013 року. В результаті середньомісячна заробітна плата складе 2 430 гривень на одного штатного працівника. Серед галузей найвищими темпами зростатиме середньомісячна заробітна плата у будівництві (на 4,6%). Програмою зайнятості населення області на 2014 рік заплановано створити 18 600 робочих місць.

Пріоритетними показниками програми соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільської області в галузі соціального захисту населення на 2014 рік також є посилення соціального, медичного захисту ветеранів війни та праці, людей похилого віку, інвалідів усіх категорій, створення сприятливих умов для їх життєдіяльності, захист прав, наданих Конституцією України та законами України, підтримка статутної діяльності ветеранських та інвалідських організацій області.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Модернізація системи охорони здоров'я у 2014 році дозволить підвищити якість та доступність медичної допомоги на усіх рівнях, насамперед, первинної медико-санітарної за рахунок сімейної медицини.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 червня 1997 р. № 640 “Про затвердження нормативів потреб у стаціонарній медичній допомозі у розрахунку на 10 тис. населення”, з метою впровадження державної політики у сфері охорони здоров'я планується привести ліжковий фонд до показника 81 ліжок на 10 тис. населення, що на 4,7% менше очікуваного виконання 2013 року. Забезпеченість населення амбулаторно-поліклінічними закладами у розрахунку на 10 тис. населення у 2014 році планується довести до 198 відвідувань у зміну, що на 1,7% більше, ніж у 2013 році.

Згідно із Законом України “Про екстрену медичну допомогу та медицини катастроф”, передбачається створення єдиної системи екстреної медичної допомоги шляхом реорганізації всіх існуючих підрозділів служб швидкої

медичної допомоги, медицини катастроф в єдиний обласний територіальний заклад, а саме обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастрофи як юридичної особи з створенням єдиної потужної диспетчерської служби з джипієсівською системою навігації.

Основними завданнями якого є забезпечення медичної допомоги, згідно протоколів та стандартів, виконання нормативів прибуття бригад до місця подій, взаємодія з іншими аварійно-рятувальними службами, введення моніторингу за використанням наявних медичних ресурсів. Центр забезпечує транспонування пацієнтів і постраждалих, які потребують медичного супроводу, а також медичної евакуації постраждалих під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Крім того, центр забезпечує взаємодію з приймальними відділеннями багатопрофільних підрозділів. При центрі буде функціонувати навчально-методичний підрозділ, де будуть готуватись фахівці, проводитись тренінги з невідкладної допомоги. Введені повні нормативи доїзду бригад на виклик у міські території до 10 хвилин, поза містом 20 хвилин.

Одним з подальших завдань служби материнства та дитинства є регіоналізація перинатальної допомоги – створення перинатальних центрів вторинного рівня та організація міжрайонних пологових стаціонарів. З метою виконання поставлених завдань здійснюватиметься реконструкція акушерських стаціонарів у центральних районних лікарнях, проводитимуться тренінги і конференції для медичних працівників первинної ланки з питання збереження репродуктивного здоров'я.

Продовжиться робота по вдосконаленню системи раннього виявлення захворювань, передусім соціально значимих: серцево-судинних, онкологічних, туберкульозу, СНІДу. Зокрема, очікується зниження рівня захворюваності на туберкульоз на 1,8%, у тому числі в сільській місцевості на 1,3%. Крім того, прогнозується зменшення темпів на онкозахворювання на 2,7 відсоткових пункти у порівнянні з 2013 роком.

ОСВІТА

У 2014 році планується максимальне охоплення дошкільною освітою дітей старшого дошкільного віку – п'ятиліток; створення необхідних умов для здобуття дітьми дошкільної освіти.

У загальній середній освіті: забезпечення реалізації комплексу заходів, спрямованих на перехід загальноосвітніх навчальних закладів на профільне навчання у старшій школі; створення умов для рівного доступу до якісної освіти, насамперед учнями, які проживають у сільській місцевості, в тому числі шляхом виконання Програми “Шкільний автобус”; організація гарячого безкоштовного харчування учнів 1-4 класів та дітей соціально незахищених категорій; розширення мережі гуртків і факультативів на базі загальноосвітніх закладів у сільській місцевості з метою створення умов для самореалізації талановитих учнів, професійної орієнтації школярів; забезпечення моніторингу якості освіти та проведення зовнішнього незалежного тестування випускників загальноосвітніх шкіл; визначення квот прийому сільської молоді та видача цільових направлень на навчання у вищі навчальні заклади; встановлення сучасного обладнання у навчальних закладах I-III ступенів та забезпечення комп'ютерною технікою

загальноосвітніх шкіл I-II ступенів.

У професійно-технічній освіті: виконання обласної програми підготовки кваліфікованих робітників; здійснення професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації незайнятого населення; оновлення матеріально-технічної бази; виконання державного замовлення на підготовку кваліфікованих робітників та його фінансування.

У вищій освіті: поліпшення якості підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників і забезпечення ними навчальних закладів.

Одним з пріоритетних напрямів роботи обласної державної адміністрації продовжує залишатись соціально-правовий захист дітей, зокрема дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, захист їх прав та законних інтересів, створення умов для реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї шляхом їх усиновлення, влаштування під опіку та піклування, створення прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу.

Завдання та заходи щодо вирішення житлових проблем дітей даної категорії буде здійснюватись у рамках обласної програми забезпечення житлом дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2013-2015 роки.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

В області головними завданнями з реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту є забезпечення фізичного розвитку, поліпшення стану здоров'я населення, пропагування ведення здорового способу життя, забезпечення розвитку олімпійських, параолімпійських, дефлімпійських та не олімпійських видів спорту. Розвиток фізичної культури і спорту характеризується стабільністю основних показників.

Покращення матеріально-технічної бази спортивних закладів дозволить збільшити питому вагу населення, залученого до фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи, в тому числі учнівської та студентської молоді – на 3%. Протягом 2014 року планується побудувати 147 дитячих та 53 спортивних майданчиків.

КУЛЬТУРА

Головними цілями реалізації заходів у галузі культури на 2014 рік є створення умов для розвитку культури і мистецтва, збереження культурної спадщини, естетичне виховання дітей та молоді, відродження та популяризація традиційної народної культури.

З метою підвищення виконавського рівня аматорських, професійних колективів, розширення їх концертної діяльності, виявлення нових виконавців автентичного фольклору, майстрів народних художніх промислів, покращення їх матеріально-технічної бази, особливо на селі у 2014 році заплановано проведення Всеукраїнських, обласних, районних, особливо сільських фестивалів, творчих звітів районів та понад 50 фестивалів та творчих звітів.

З метою забезпечення публічних бібліотек з обласного бюджету на передплату періодичних видань заплановано виділити 100 тис. гривень, з інших джерел – 3,5 тис.

гривень, на придбання вітчизняної та зарубіжної книжкової продукції з обласного бюджету – 100 тис. гривень, з інших джерел – 12 тис. гривень.

Відповідно до програми збереження культурної спадщини Тернопільської області на 2011-2015 роки заплановано поетапне проведення інвентаризації об'єктів культурної спадщини, а саме:

- інвентаризація 452 пам'яток археології, історії, монументального мистецтва у Козівському, Лановецькому та Монастириському районах, 224 пам'яток архітектури та містобудування, садово-паркового мистецтва у Лановецькому, Монастириському та Підволочиському районах;

- обстеження стану пам'яток з метою визначення об'єктів, на яких необхідно першочергово провести дослідні та консерваційні роботи та складення їх переліку;

- інвентаризація 7 аварійних пам'яток археології, історії, монументального мистецтва у Кременецькому, Лановецькому, Монастириському та Підволочиському районах;

- інвентаризація 10 аварійних пам'яток архітектури, містобудування у Тернопільському, Чортківському та Шумському районах;

- обстеження стану пам'яток садово-паркового мистецтва, здійснення заходів щодо їх збереження та використання;

- інвентаризація 34 пам'яток садово-паркового мистецтва у Тербовлянському, Тернопільському та Монастириському районах;

- розроблення та впровадження електронної бази даних паспортів на об'єкти культурної спадщини;

- створення електронної бази даних на 320 об'єктів культурної спадщини області, в тому числі: картографічні, бібліографічні, архівні матеріали, фотографії об'єктів (фотоальбоми) та тематичні каталоги;

- створення електронної бази даних об'єктів культурної спадщини на 263 об'єкти культурної спадщини області, в тому числі: картографічні, бібліографічні, архівні матеріали, фотографії об'єктів (фотоальбоми) та тематичні каталоги;

- проведення паспортизації 136 об'єктів культурної спадщини місцевого значення (археологічних, історичних, монументального мистецтва, архітектури та містобудування, садово-паркового мистецтва, ландшафтних);

- розроблення електронних паспортів на 86 об'єктів культурної спадщини (археологічних, історичних, монументального мистецтва) в районах області та у м. Тернопіль;

- розроблення електронних паспортів на 50 об'єктів культурної спадщини (архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва, ландшафтних) у районах області та у м. Тернопіль.

ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Основні напрями і пріоритети програми на 2014 рік спрямовані на розвиток, екологічної мережі області, рекреаційної інфраструктури та підтримки культурного потенціалу і традицій місцевого та загальнодержавного значення.

Спрямування бюджетних коштів на реалізацію згаданих пріоритетів дозволить розширити мережу природно-заповідного фонду, покращити

екологічну ситуацію в області та забезпечити збереження цінних природних об'єктів та комплексів.

У поточному році передбачено виконання заходів з реалізації в області Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на 2011-2015 роки. Очікується зменшення на 4,3% скинутих забруднених вод, ліквідація 500 стихійних сміттєзвалищ та 18 тонн заборонених до використання та непридатних отрутохімікатів.

Сучасний стан водних об'єктів Тернопільської області характеризується антропогенним тиском суб'єктів господарювання. Щороку до поверхневих водойм області потрапляє близько 1 млн куб. метрів неочищених зворотних вод. Основними забруднювачами водних об'єктів є підприємства житлово-комунального господарства, через каналізаційні мережі яких скидається близько 80% забруднених зворотних вод. Причиною незадовільної роботи очисних споруд є застарілість обладнання, несвоєчасне проведення поточних та капітальних ремонтів, обмежені фінансові ресурси для здійснення реконструкції.

Основні напрями і пріоритети у 2014 році спрямовані на розвиток екологічної мережі області, рекреаційної інфраструктури та підтримки культурного потенціалу і традицій місцевого та загальнодержавного значення.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2012 р. № 695-р “Деякі питання підготовки до реалізації національного проекту „Чисте місто” – система комплексів з переробки твердих побутових відходів” затверджено, подані Державним агентством з інвестицій та управління національними проектами, попередні техніко-економічні обґрунтування національного проекту “Чисте місто” – система комплексів з переробки твердих побутових відходів” у м. Тернопіль з річною потужністю комплексу 100 тис. тонн на рік. Відповідно до зазначеного розпорядження Тернопільська міська рада повинна провести роботу з виділення в установленому порядку земельної ділянки під будівництво сміттєпереробного комплексу, передбаченої попереднім техніко-економічним обґрунтуванням національного проекту.

ТУРИЗМ

Основними напрямами діяльності, на які у 2014 році будуть спрямовані зусилля у сфері розвитку туристично-рекреаційної галузі області, є наступні:

- впровадження сучасних методів рекламно-презентаційної діяльності;
- підвищення ефективності використання рекреаційних ресурсів та об'єктів історико-культурної спадщини;
- створення сучасної дорожньої інфраструктури на основних туристичних маршрутах (проведення інвентаризації об'єктів туристичної інфраструктури; благоустрій місць для стоянок і короткочасних зупинок туристично-екскурсійних автобусів, автотуристів та на водних маршрутах, у тому числі будівництво причалів для катамаранів і човнів);
- розвиток нових напрямів рекреаційно-туристської діяльності як сільський зелений туризм, любительські види відпочинку (мисливство, збір ягід, рибальство), що забезпечували б короткочасний відпочинок міських жителів у мальовничих місцевостях; покращення організації рекреаційно-туристичної діяльності у заповідних об'єктах (“екологічний туризм”);

- подальший розвиток спортивного туризму, передусім спелеотуризму, пішохідного, велосипедного, водного та налагодження сервісу, облаштування природних об'єктів для туристських цілей;

- розширення пізнавального туризму та екскурсійної діяльності, передусім для жителів інших регіонів України, в місцях релігійного паломництва, що приваблюють іноземних та українських туристів, а також поблизу своєрідних пам'яток природи, для цього необхідне створення готельних комплексів, кемпінгів, об'єктів сервісного обслуговування туристів;

- розширення туристсько-екскурсійних маршрутів, залучення для ознайомлення всіх значних природних та історико-культурних об'єктів;

- підготовка та випуск якісної рекламної продукції та сувенірів;

- розвиток ринкових форм і підприємництва у сфері рекреаційно-туристичної діяльності, які б орієнтувалися на місцевий та зовнішній ринки рекреаційно-туристичних послуг, створення інфраструктури без залучення державних коштів.

Реалізація вказаних завдань покращить рівень збереження унікальних природних та історико-культурних ресурсів; позитивний туристичний імідж Тернопільщини на туристичному ринку, збільшить в'їзний туристичний потік та частку очікуваних доходів від сфери туризму та діяльності курортів у бюджетах усіх рівнів; посилить “прозорість” туристичної діяльності.

РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМНИХ ЗАВДАНЬ

Порівняльний аналіз основних показників соціально-економічного та культурного розвитку області за 2013 рік, а також планових показників 2014 року вказує на можливість досягнення мети і завдань програми у 2014 році.

Зокрема, у 2014 році прогнозується зростання основних макроекономічних показників, а саме:

- валовий регіональний продукт збільшиться на 1,9%;
- валова додана вартість зросте на 1,7%;
- обсяг валової продукції сільського господарства становитиме 8089 млн гривень і зросте на 0,7%;
- обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування зросте на 6%;
- обсяг введеного в експлуатацію за рахунок усіх джерел фінансування загальної площі житла становитиме 330 тис. м²;
- обсяг прямих іноземних інвестицій за наростаючим підсумком складатиме 72,5 млн доларів США та зросте на 6,3%;
- обсяг перевезень вантажів зросте на 1,8%, пасажирів – на 2,8%;
- фонд оплати праці штатних працівників, зайнятих у галузях економіки становитиме 5103,0 млн гривень і зросте на 2,6%;
- зростання середньомісячної заробітної плати передбачається на 3%;
- обсяг обороту роздрібною торгівлю збільшиться на 7,5%;
- у всіх сферах економічної діяльності буде створено 18,6 тис. нових робочих місць;
- кількість малих підприємств зросте на 2,4% і становитиме близько 4,8 тис. одиниць, що складатиме 45 бізнесових структур на 10 тис. осіб наявного населення;
- прогнозується отримати підприємствами 2,2 млн гривень прибутків.

Аналіз макроекономічних показників розвитку області вказує на можливість виконання плану доходів місцевих бюджетів.

**ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ
ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2014 РІК**

№ з/п	Показники	Одиниця виміру	2012 рік звіт	2013 рік			2014 рік	
				Програма	Очік/факт виконання	% Виконання	Програма	% до очік/факт 2013 року
1.	Розвиток сфери матеріального виробництва							
	Обсяг випуску продукції в основних сферах матеріального виробництва	млн грн	14213,2	14378,6	14256,1	99,1	14341,7	100,6
	в тому числі:							
	- промисловість	млн грн.	5560,5	5560,5	5532,7	99,5	5532,7	100
	- сільське господарство	млн грн.	7949,3	8018,1	8035,1	100,2	8089,0	100,7
	- будівництво	млн грн.	703,4	800,0	688,3	86,0	720,0	104,6
	Промисловість							
	Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) без ПДВ - всього	млн грн.	6870,0		7609,3		7607,8	100,0
	по галузях:							
	- машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	тис.грн.	622075,1	-	686111,2	-	714325,0	104,1
	- текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	тис.грн.	163866,8	-	151997,7	-	151783,0	99,9
	- виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	тис.грн.	156368,9	-	485200	-	500726,4	103,2
	- виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	тис.грн.	280284,7	-	973368	-	950659	97,7
	- постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	тис.грн	1717045,3	-	1622842,4	-	1687557	104,0
	- виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	тис.грн.	3167717,8	-	2812582,2	-	2690301,7	95,7
	Обсяг реалізованої промислової продукції по районах (без ПДВ) – всього	тис.грн.	6869949,4	-	7609335,1	-	7607812	100,0

Бережанський	тис.грн.	62542,4	-	66471,8	-	68075,3	102,4
Борщівський	тис.грн.	417103,1	-	510417,1	-	442869	86,8
Бучацький	тис.грн.	244761,3	-	182479,4	-	116168	63,7
Гусятинський	тис.грн.	33814,0	-	714067,9	-	628317	87,9
Заліщицький	тис.грн.	101384,3	-	99930,0	-	100420	100,5
Збаразький	тис.грн.	163097,3	-	102662,5	-	113526	110,6
Зборівський	тис.грн.	134952,9	-	162660,7	-	101376	62,3
Козівський	тис.грн.	189302,1	-	143477,5	-	144000	100,4
Кременецький	тис.грн.	180574,8	-	209809,9	-	213160	101,6
Лановецький	тис.грн.	40589,1	-	75333,1	-	22996,4	30,5
Монастириський	тис.грн.	17609,2	-	22905,2	-	22200	96,9
Підволочиський	тис.грн.	217187,4	-	218535,0	-	205343	94
Підгаєцький	тис.грн.	3575,4	-	2056,9	-	2034,1	98,9
Теребовлянський	тис.грн.	334360,2	-	321349,1	-	311200	96,8
Тернопільський	тис.грн.	411266,8	-	474131,4	-	464645	98,0
Чортківський (в т.ч. м. Чортків)	тис.грн.	586644,3	-	842612,1	-	818000	97,1
Шумський	тис.грн.	15644,4	-	13395,5	-	13800	103,0
м. Тернопіль	тис.грн.	3415540,4	-	3447040,0	-	3820000	110,8
Виробництво найважливіших видів промислової продукції у натуральному вимірі:							
Продовольча група:							
- цукор пісок із цукрових буряків	тонн	208751	220649,8	132305	60	156695,2	118,4
- м'ясо і субпродукти 1 категорії	тонн	9373	9265,8	13365	144,2	12736,9	95,3
- ковбасні вироби	тонн	1005	1021,8	960	94	972,5	101,3
- масло тваринне	тонн	4744	5455,6	4078	74,8	4090,2	100,3
- сири жирні	тонн	4640	4732,8	4346	91,8	4202,6	96,7
- молоко оброблене рідке	тонн	25429	25683,3	27513	107,1	27898,2	101,4
- борошно	тонн	56419	60996,8	56805	93,1	55441,7	97,6
- крупи	тонн	7570	8359,6	6673	79,8	7106,8	106,5
- хлібобулочні вироби	тонн	14020	13918,5	13512	97,1	14160,6	104,8
- напої, всього з них	тис. дал	4526,2	3872,8	3490,3	91	3019,1	86,5
Вино-горілчана продукція							
- горілчані та коньячні вироби	тис. дал.	495,7	350,2	338,3	96,6	204,3	60,4
- пиво	тис. дал.	1387,5	1430,1	1449,4	101,3	1417,5	97,8
Непродовольча група:							
- спирт	тис. дал.	6172,3	6375,5	5720,3	89,7	4601,1	80,4
- тканини бавовняні	тис.кв.м.	10510,6	11141,2	5291,4	47,5	5291,4	100
Будівельна індустрія							
Будівельні матеріали, з них:							
у т.ч. цегла керамічна невогнетривка	млн шт. ум. цегли	8,9	7,3	10,5	143,8	11,0	103,7
- вапно	тис.тонн	77,7	69	28,8	41,7	31,4	109

	- конструкції збірні для цивільного будівництва з цементу, бетону чи штучного каменю	тис.куб.м	57,6	62,7	59,4	94,7	60,6	102
	- бетон товарний	тис.тонн	184,8	114,7	193,7	168,9	190,2	98,2
	- пісок, галька, гравій та щебінь для будівництва	тис.куб.м	923,9	1054	962,7	91,3	926,7	96,3
3.	Сільське господарство							
	Валова продукція сільського господарства по всіх категоріях господарств (ціни 2010 року) – всього	млн грн.	7949,3	8018,1	8035,1	100,2	8089,0	100,7
	в тому числі:							
	- с/г підприємства	млн грн.	3715,4	3765,6	3771,8	100,2	3783,4	100,3
	- населення	млн грн.	4233,9	4252,5	4263,3	100,3	4305,6	100,9
	Валова продукція сільського господарства на одну особу	грн.	7368	7444,8	7484,6	100,5	7533,8	100,7
	Обсяг виробництва сільськогосподарської продукції в натуральному виразі всіма категоріями господарств:							
	- зернові культури	тис.тонн	2163,8	2000,1	2228,3	111,4	2071,1	92,9
	- цукрові буряки	тис.тонн	1892,4	1843,9	1002,6	54,4	1217,0	121,4
	- картопля	тис.тонн	1284,6	1290,5	1206,2	93,5	1290,5	107,0
	- овочі (відкритого ґрунту)	тис.тонн	254,8	255,0	252,2	98,9	258,1	102,3
	- молоко	тис.тонн	459,6	459,6	485,9	105,7	490,0	100,8
	- м'ясо	тис.тонн	61,5	62,7	72,3	115,3	75,0	103,7
	- яйця	млн шт.	414,3	444,0	427,7	96,3	431,0	100,8
	Обсяг виробництва сільськогосподарської продукції в натуральному виразі с/г підприємствами:							
	- зернові культури	тис.тонн	1690,0	1545,1	1753,3	113,5	1618,0	92,3
	- цукрові буряки	тис.тонн	1705,1	1571,7	785,1	50,0	1071,0	136,4
	- картопля	тис.тонн	122,9	127,6	123,0	96,4	127,6	103,7
	- овочі (відкритого ґрунту)	тис.тонн	24,9	24,7	18,6	75,3	18,6	100
	- молоко	тис.тонн	44,2	44,2	48,5	109,7	52,1	107,4
	- м'ясо	тис.тонн	16,5	16,9	24,4	144,4	29,0	118,9
	- яйця	млн шт.	167,1	186,6	179,3	96,1	182,0	101,5
	Обсяг виробництва сільськогосподарської продукції в натуральному виразі населенням:							
	- зернові культури	тис.тонн	473,8	455,0	475,0	104,4	453,2	95,4
	- цукрові буряки	тис.тонн	187,3	272,2	217,5	79,9	146,0	67,1
	- картопля	тис.тонн	1161,7	1162,9	1083,2	93,1	1162,9	107,4

	- овочі (відкритого ґрунту)	тис.тонн	229,9	230,3	233,6	101,4	239,5	102,5
	- молоко	тис.тонн	415,4	415,4	437,4	105,3	437,9	100,1
	- м'ясо	тис.тонн	45,0	45,9	47,9	104,4	46,0	96,0
	- яйця	млн шт.	247,2	257,4	248,4	96,5	249,0	100,2
4.	Лісове господарство							
	Загальна площа лісів	тис.га	157,1	157,1	157,1	100,0	157,1	100,0
	Загальний обсяг продукції, робіт та послуг лісового господарства	тис. грн	84876	87500	87505	100,0	87500	100,0
	Заготівля ліквідної деревини – всього,	тис.куб.м	260,4	278	278	100,0	222,5	80,0
	з них:							
	- ділова деревина	тис.куб.м	64,6	68	70	102,9	73,7	105,3
	- дров'яна деревина для технологічних потреб	тис.куб.м	133,2	107	119,5	111,7	113,5	95,0
	- дрова	тис.куб.м	54,8	103	88,5	85,9	35,3	39,9
	Посаджено лісів	га	712	700	709	101,3	690	97,3
5.	Капітальне будівництво							
	Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування	млн грн.	3159,6	3400,0	2830,6	83,3	3000,0	106,0
	- в тому числі за рахунок державного бюджету	млн грн.	90,2	100,0	30,3	30,3	33,0	108,8
	Обсяг капітальних інвестицій на одну особу	грн.	2937,9	3150,0	2640,2	83,8	2800,0	106,1
	Обсяг капітальних інвестицій за видами економічної діяльності та за рахунок усіх джерел фінансування:							
	- в промисловість	млн грн.	522,0	550,0	419,3	76,2	450,0	107,2
	- в сільське господарство, лісове та рибне господарство	млн грн.	553,1	600,0	779,0	129,8	800,0	102,7
	- в будівництво	млн грн.	1170,0	-	1042,2	-	1100,0	105,5
	Загальна площа житла введеного за рахунок усіх джерел фінансування	тис. кв.м.	408,5	315,0	395,4	125,5	330,0	83,5
	в тому числі по районах і містах:							
	Бережанський	тис.кв.м	16,3	17,0	8,8	51,8	7,5	85,2
	Борщівський	тис.кв.м	4,8	3,0	4,6	153,3	3,5	76,1
	Бучацький	тис.кв.м	8,6	2,1	4,5	214,3	2,7	60,0
	Гусятинський	тис.кв.м	6,3	2,5	7,6	304,0	3,5	46,1
	Заліщицький	тис.кв.м	6,6	2,0	8,8	440,0	2,0	22,7
	Збараський	тис.кв.м	9,0	6,0	4,9	81,7	6,5	132,7
	Зборівський	тис.кв.м	5,6	1,5	3,7	246,7	3,0	81,1
	Козівський	тис.кв.м	8,5	6,0	5,6	93,3	6,5	116,1
	Кременецький	тис.кв.м	10,8	6,0	16,1	268,3	7,0	43,5

Лановецький	тис.кв.м	2,8	2,8	2,5	89,5	2,8	112,0
Монастириський	тис.кв.м	1,4	1,0	0,9	90,0	1,5	166,7
Підволочиський	тис.кв.м	10,0	3,0	4,6	153,3	3,5	76,1
Підгаєцький	тис.кв.м	1,3	0,6	0,9	150,0	1,0	111,1
Теребовлянський	тис.кв.м	13,2	5,0	6,7	134,0	5,0	74,6
Тернопільський	тис.кв.м	132,6	112,0	128,3	114,6	118,0	92,0
Чортківський	тис.кв.м	24,7	12,5	12,1	96,8	7,0	57,9
Шумський	тис.кв.м	4,1	1,5	0,6	40,0	2,0	333,3
м. Тернопіль	тис.кв.м	141,9	130,5	174,2	133,5	140,0	80,4
м. Чортків	тис.кв.м	-	-	-		7,0	x
Введення за рахунок всіх джерел фінансування:							
- середні навчальні заклади	уч. місць	212	126	-	-	-	-
- дошкільні заклади освіти	дит.місць	95	115	155	134,8	-	-
- лікарні	ліжок	15	-	-	-	-	-
- водопровідні мережі	км	4,3	-	-	-	-	-
- каналізаційні мережі	км	1,6	-	0,65	-	-	-
-теплопостачання (котельні)	Гкал/год	6,97	6,78	21,35	в 3,1 рази	-	-
- газові мережі	км	79,4	55,0	53,2	96,7	25,0	47,0
Обсяг прямих іноземних інвестицій, за наростаючим підсумком – всього	млн дол. США	63,9	67,8	68,2	100,6	72,5	106,3
Обсяг прямих іноземних інвестицій з початку року (надходження)	млн дол. США	2,8	3,2	4,3	134,4	4,3	100,0
Обсяг прямих іноземних інвестицій на одну особу	дол. США	59,7	63,0	63,6	101,0	67,6	106,3
Зовнішньоторговельний оборот товарами	млн дол. США	573,6	557,0	714,8	128,3	720,0	100,7
в тому числі:							
- експорт	млн дол. США	236,8	246,0	365,1	148,4	370,0	101,3
- імпорт	млн дол. США	336,8	311,0	349,7	112,4	350,0	100,1
6.	Транспорт та зв'язок						
Обсяг перевезень вантажів:	тис.тонн	8238,6	8632,6	7584,7	87,9	7660,7	101,0
- залізничним транспортом	тис.тонн	2380,2	2493,0	2895,0	116,1	2910,0	100,5
- автотранспортом	тис.тонн	5858,4	6139,6	4689,7	76,4	4750,7	101,3
Обсяг перевезень пасажирів:	тис.чол.	63181,0	65643,7	68747,1	104,7	69222,8	100,7
- залізничним транспортом	тис.чол.	5927,4	6100,0	5939,3	97,4	6101,0	102,7
- автотранспортом	тис.чол.	57253,6	59543,7	62807,8	105,5	63121,8	100,5
Кількість користувачів мережі Інтернет	одиниць	44000	45300	45300	100	47500	104,9

7.	Торгівля та послуги							
Обсяги обороту роздрібної торгівлі (з урахуванням товарообороту як юридичних, так і фізичних осіб – підприємців)	млн грн.	13312,7	-	14207,5	-	15275	107,5	
Обсяг обороту роздрібної торгівлі на одну особу	грн.	12322	-	13224		14229	107,6	
Темп зростання (зниження) обороту роздрібної торгівлі (з урахуванням товарообороту як юридичних, так і фізичних осіб)	%	108,6	-	108,9	X	99	X	
Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі та ресторанного господарства	млн грн.	4976,4	5647,3	5128,8	90,8	5385	105,0	
Темп зростання (зниження) роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі та ресторанного господарства	%	106,9	-	101,3	X	96,7	X	
Обсяг реалізованих послуг	млн грн.	1945,4	2130,8	2236,3	105,0	2143,8	95,9	
Темп зростання (зниження) обсягу реалізованих послуг	%	122,3	-	111,8	x	88,4	x	
8.	Фінансова діяльність							
Прибутки підприємств	млн грн.	2013,6	2052,5	2243,4	109,3	2192,9	97,7	
в тому числі:								
- промисловість	млн грн.	257,9	333,7	242,7	72,7	248,5	102,4	
- сільське господарство	млн грн.	895,9	976,7	873,9	89,5	700,4	80,1	
- будівництво	млн грн.	35,2	19,9	10,4	52,3	8,4	80,8	
Збитки підприємств	млн грн.	917,0	636,4	702,9	110,4	739,2	105,2	
В тому числі:								
- промисловість	млн грн.	294,1	469,4	231,4	49,3	275,8	119,2	
- сільське господарство	млн грн.	102,8	54,5	82,2	150,8	65,2	79,3	
- будівництво	млн грн.	24,7	5,8	16,6	В 2,9 раз	15,9	95,8	
Загальна сума кредитів, наданих комерційними банками суб'єктам господарювання та населенню (обороту)	млн грн.	6307,8	4202,2	9343,8	В 2,2 рази	9456,0	101,2	

Сума кредитів, одержаних сільськогосподарськими підприємствами (обороти)	млн грн.	1749,8	301,9	2553,8	В 8,5 рази	2584,4	101,2	
Фонд оплати праці усіх працівників, зайнятих у всіх сферах економічної діяльності	млн грн.	4 689,80	5071,1	4973,1	98,1	5103,0	102,6	
в тому числі штатних працівників	млн грн.	4595,0	4969,7	4873,7	98,1	5000,9	102,6	
Середньооблікова кількість штатних працівників	осіб	175226	175707	172214	98,0	171500	99,6	
Середньомісячна зарплата працівників, зайнятих у сферах економічної діяльності	грн.	2185	2357	2359	100,1	2430	103,0	
в тому числі:								
- у промисловості	грн.	2250	2365	2424	102,5	2450	101,0	
- у сільському господарстві	грн.	1761	1855	2018	108,8	2060	102,0	
- у будівництві	грн.	1762	2195	1858	84,6	1943	104,6	
Середньомісячна зарплата працівників, зайнятих у бюджетних установах	грн.	2234	2276	2438	107,1	2461	100,9	
9.	Розвиток малого підприємництва							
Кількість малих підприємств	один.	4497	4695	4700	100,1	4815	102,4	
Кількість діючих малих підприємств на 10 тис. населення	один.	42	44	44	100,0	45	102,3	
Чисельність працюючих на малих підприємствах	осіб	30,0	32,9	31,7	96,4	32,5	102,5	
Кількість зареєстрованих суб'єктів господарювання – фізичних осіб	осіб	47,5	48,5	47,8	98,6	51,2	107,1	
Надходження до бюджетів всіх рівнів від діяльності малого підприємництва	тис.грн.	441,3	438,4	520,1	118,4	540,9	104,0	
в тому числі по районах і місту:								
Бережанський	тис.грн.	14250,0	8800,0	15000,0	170,5	15500,0	103,3	
Борщівський	тис.грн.	34500,0	26000,0	26000,0	100,0	26500,0	101,9	
Бучацький	тис.грн.	13550,0	14350,0	14500,0	101,0	14900,0	102,8	
Гусятинський	тис.грн.	18325,0	18330,0	19698,0	107,5	20000,0	101,5	
Заліщицький	тис.грн.	7000,0	7050,0	7100,0	100,7	7200,0	101,4	
Збаразький	тис.грн.	7910,5	8000,0	8100,0	101,3	8200,0	101,2	
Зборівський	тис.грн.	7186,0	7200,0	7400,0	102,8	7450,0	100,7	
Козівський	тис.грн.	9523,0	10500,0	11633,3	110,8	11700,0	100,6	
Кременецький	тис.грн.	12358,2	11400,0	15000,0	131,6	16500,0	110,0	

	Лановецький	тис.грн.	13640,0	11000,0	14000,0	127,3	14300,0	102,1
	Монастириський	тис.грн.	7241,0	6700,0	7900,0	117,9	8100,0	102,5
	Підволочиський	тис.грн.	12200,0	12200,0	13200,0	108,2	14000,0	106,1
	Підгаєцький	тис.грн.	3711,0	3750,0	3800,0	101,3	4000,0	105,3
	Теребовлянський	тис.грн.	15311,9	16240,0	14820,0	91,3	15100,0	101,9
	Тернопільський	тис.грн.	32674,0	33951,0	34000,0	100,1	34500,0	101,5
	Чортківський	тис.грн.	25533,8	20000,0	26000,0	130,0	26500,0	101,9
	Шумський	тис.грн.	4816,8	4950,0	6350,0	128,3	6400,0	100,8
	м. Тернопіль	тис.грн.	201600,0	218700,0	275640,0	126,0	290000,0	105,2
	Кількість селянських (фермерських) господарств	одиниць	609	616	616	100,0	624	101,3
	Кількість фермерських сільськогосподарських угідь	тис. га	75,1	73,1	76,1	104,1	76,6	100,7
10.	Населення та ринок праці							
	Середньорічна чисельність наявного населення	тис.осіб	1078,9	1075,5	1076,7	100,1	1073,5	99,7
	Чисельність економічно-активного населення	тис.осіб	487,4	-	489,1	-	490,8	100,3
	в тому числі працездатного віку	тис.осіб	445,0	440,0	446,5	101,5	448,0	100,3
	Чисельність працівників у віці 15–70 років, зайнятих економічною діяльністю – всього	тис.осіб	439,4	437,0	442,9	101,4	443,9	100,2
	в тому числі:							
	- промисловість	тис.осіб	41,2	40,0	40,0	100,0	41,0	102,5
	- сільське господарство, лісове та рибне господарства	тис.осіб	143,8	149,0	149,0	100,0	149,5	100,3
	- будівництво	тис.осіб	15,7	16,0	16,0	100,0	15,0	93,8
	Чисельність безробітних на кінець року (за методологією МОП)	тис.осіб	48,0	50,0	46,2	92,4	47,8	103,5
	Кількість створених робочих місць в усіх сферах економічної діяльності	місць	19879	18100	19551	108,0	18600	95,1
	в тому числі:							
	- у промисловості	місць	3258	3330	3168	95,1	3421	108,0
	- у сільському господарстві, лісовому та рибному господарствах	місць	1308	1266	1247	98,5	1301	104,3
	- у будівництві	місць	309	499	330	66,1	513	155,5
	Кількість створених робочих місць в малому підприємстві	місць	7500	8000	6779	84,7	7500	110,6

	Кількість працівників, зайнятих в бюджетних установах (без галузей культури)	тис. осіб	85,8	86,0	86,2	100,2	85,6	99,3
	Кількість створених робочих місць в бюджетних установах	місць	200	470	266	56,6	273	102,6
11.	Розвиток соціальної сфери							
	Кількість учнів у дитячих загальноосвітніх навчальних закладах	тис. осіб	108,3	107,6	106,5	99	106,3	99,8
	Кількість учнів загальноосвітніх навчальних закладів екстернатної форми навчання	осіб	192	177	177	100	174	98,3
	Кількість дітей у постійних дошкільних закладах	осіб	28376	28700	29791	103,8	30108	101,1
	Охоплення дітей (від 3 до 6 років) постійними дошкільними закладами (у% до кількості дітей відповідного віку)	%	48	57	51	89,5	54	105,9
	Обсяг витрат місцевих бюджетів в галузі "Охорона здоров'я у розрахунку на одиницю населення	грн.	879,3	-	936,2	-	940,0	100,4
	Забезпеченість населення стаціонарними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення	ліжок	85,6	81,0	84,6	104,4	81,0	95,7
	Забезпеченість лікарями загальної практики сімейної медицини на 10 тис. населення	осіб	4,4	-	5,1	-	5,2	102,0
	Кількість померлих дітей віком до одного року на 1000 народжених живими	проміле	7,97	-	6,77	-	6,5	96,0
	Кількість осіб, що хворіють на активний туберкульоз, на 100 тис. населення	осіб	52,0	-	49,4	-	48,5	98,2
	- в тому числі в сільській місцевості	осіб	52,5	-	54,7	-	54,0	98,7
	Кількість осіб, в яких вперше виявлено онкозахворювання на 100 тис. населення	осіб	318,1	-	328,2	-	330,0	100,5
	- в тому числі в сільській місцевості	осіб	308,4	-	317,6	-	319,0	100,4

Кількість масових бібліотек всіх видів	одиниць	890	890	890	100,0	889	99,9	
Книжковий фонд бібліотек	тис. прим.	7940,3	7970,8	7830,6	98,2	7830,6	100,0	
Кількість клубних установ всіх видів	одиниць	922	922	922	100,0	923	100,1	
- у них місць	тис. місць	191,2	191,2	191,2	100,0	191,4	100,1	
Кількість театральних колективів	одиниць	33	33	33	100,0	33	100,0	
Кількість театрів	одиниць	2	2	2	100,0	2	100,0	
- у них місць	місць	830	830	830	100,0	830	100,0	
Відвідуваність театральних установ за рік	тис.відв.	92,7	94,5	95,7	102,4	104,8	109,5	
Кількість концертних залів	одиниць	1	1	1	100,0	1	100,0	
у них місць	місць	1024	1024	1024	100,0	1024	100,0	
Відвідуваність концертних установ за рік	тис.відв.	56,8	57,5	59,8	104,0	62,4	104,3	
Кількість музеїв	одиниць	29	29	29	100,0	29	100,0	
Відвідуваність музеїв за рік	відвідув.	498,7	501,3	504,7	100,7	509,5	101,0	
12.	Охорона навколишнього природного середовища							
Відведено (скинуто) зворотніх вод,	тис.куб.м	75120,0	72000,0	72000,0	100	73000,0	101,4	
в тому числі:								
забруднених	тис.куб.м	2692,0	2300,0	2300,0	100	2200,0	95,7	
- з них без очищення	тис.куб.м	721,0	650,0	700,0	107,7	650,0	92,8	
- нормативно–очищених	тис.куб.м	19760,0	28300,0	22000,0	77,7	28300,0	128,6	
Потужність очисних споруд	тис.куб.м	50900,0	55700,0	55700,0	100	55700,0	100	
Викиди шкідливих речовин у повітря	тис.тонн	65,0	64,5	64,5	100	64,0	99,2	
в тому числі:								
стаціонарними джерелами забруднення	тис. тонн	20,9	17,5	17,0	97,1	16,5	97,1	
автомобільним транспортом	тис. тонн	38,6	47,0	47,0	100	47,5	101,1	
Екологічний податок	тис. грн	3600,0	2100,0	3600,0	171,4	3600,0	100	
Обсяги утилізації заборонених до використання непридатних отрутохімікатів, накопичених у господарствах	тонн	-	18	-	-	18	-	
Кількість ліквідованих стихійних сміттєзвалищ	одиниць	497	120	668	в 5,6 раз	500	74,9	

РОЗДІЛ IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ, РЕАЛІЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ПРОГРАМИ

Забезпечення виконання завдань програми передбачається шляхом поетапного та якісного виконання пріоритетних завдань та заходів виконавцями.

Заходи програми передбачають удосконалення існуючих та формування нових механізмів, які забезпечуватимуть виконання мети і завдань програми на 2014 рік та середньострокову перспективу. Система заходів визначає терміни та конкретних виконавців і буде впроваджена до виконання шляхом прийняття відповідних розпорядчих документів та виконання затверджених в установленому порядку обласних цільових програм. Основними виконавцями заходів програми є структурні підрозділи обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації, виконавчі комітети Тернопільської та Чортківської міських рад, територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади, суб'єкти господарювання, які діють на території області.

Координацію діяльності місцевих органів виконавчої влади, пов'язаної з виконанням програми, здійснює департамент економічного розвитку обласної державної адміністрації.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ
соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільської області на 2014 рік

№ з/п	Пріоритетне завдання соціально-економічного розвитку	Заходи, спрямовані на реалізацію пріоритетного завдання	Обсяги фінансування (тис. гривень)				Головний розпорядник коштів або відповідальний виконавець
			Всього	Державний бюджет	Місцевий бюджет	Інші джерела	
1.	Розвиток високопродуктивного агропромислового комплексу	1) розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого - економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь з метою ефективної організації сільськогосподарського виробництва та збереження родючості ґрунтів*	22051	-	-	22051	суб'єкти господарювання, що використовують земельні ділянки площею понад 100 га, для ведення товарного сільськогосподарського виробництва
		2) сприяння реалізації другої черги будівництва тепличного комплексу в с. Синьків Заліщицького району, яка передбачатиме розширення до 40 га крилої площі тепличного комплексу ТОВ "Едем-Ф"	-	-	-	кошти інвесторів	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, Заліщицька райдержадміністрація
		3) створення потужностей та нарощення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції в галузі тваринництва	-	-	-	кошти інвесторів	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
		4) продовження робіт щодо створення мережі сервісних центрів для обслуговування складної сільськогосподарської техніки	800	-	-	кошти інвесторів	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
		5) впровадження інвестиційних проектів в галузі тваринництва: - будівництво та реконструкція молочного комплексу ТОВ "Бучач-агрохлібпром" с.Ліщанці Бучацького району (на 1200 голів корів); - будівництво та реконструкція	-	-	-	кошти інвесторів	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації

		<p>молочного комплексу ПАП “Агропродсервіс” у с. Теофіпілка Козівського району на 1200 голів корів.</p> <p>- реконструкція тваринницьких приміщень та встановлення обладнання (друга черга) для утримання бройлерів проектною потужністю 1,3 та 1,5 млн бройлерів в рік в ТОВ “Агропродсервіс-Вест” та ТОВ “Укрполь-2005” Зборівського району;</p> <p>- будівництво репродуктора-маточника потужністю на 2 тис. голів основних свиноматок ТОВ “Агропродсервіс” у смт. Ланівці Лановецького району</p>					
		<p>6) створення додаткових потужностей зі зберігання і переробки сировини та нарощування обсягів виробництва харчової продукції</p>	-	-	-	кошти інвесторів	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
		<p>7) введення потужностей комбікормового заводу з зерновим елеватором Група компаній “Укрлендфармінг” потужністю 200 тис. тонн у с. Острів Тернопільського району</p>	-	-	-	кошти інвесторів кошти групи компаній “УкрЛенд-фармінг”	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, Тернопільська райдержадміністрація
		<p>8) будівництво фруктосховища ТОВ “Україна” ємністю 2 тис. тонн у Підволочиському районі</p>	-	-	-	кошти інвесторів кошти ТОВ “Україна”	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, Підволочиська райдержадміністрація
		<p>9) будівництво холодильника з</p>	-	-	-	кошти ФГ	департамент агропро-

		регульованим газовим середовищем ємністю на 15 тис. тонн ФГ "Гадз" м. Бучач				"Гадз"	мислового розвитку облдержадміністрації, Бучацька райдержадміністрація
		10) збільшення площ посадки та нарощування обсягів виробництва плодів та ягід в області, нарощення виробництва картоплі та овочів в області	1635,4	-	1635,4	кошти інвесторів	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
		11) сприяння створенню нових та розвитку діючих сільсько-господарських обслуговуючих кооперативів	1400	-	1400	-	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
		12) сприяння перепрофілюванню спиртових заводів на виробництво біоетанолу методом азеотропної ректифікації	-	-	-	кошти інвесторів	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
2.	Впровадження ресурсо- і енергозберігаючих технологій	1) заміна та модернізація котелень та котельного обладнання на об'єктах бюджетної сфери з використанням місцевих альтернативних видів палива	30330,9	15020	14560,9	750	районні державні адміністрації, департаменти розвитку інфраструктури, охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти і науки, культури, релігій та національностей, управління житлово-комунального господарства обласної державної адміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, підприємства області
		2) впровадження систем електроопалення (електро-теплоакумуляційного обігріву та гарячого водопостачання)	25840	19500	4690	1650	районні державні адміністрації, департаменти розвитку інфраструктури, охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти і науки,

							культури, релігій та національностей, управління житлово-комунального господарства обдержадміністрації, виконавчі комітети Тернопільської та Чортківської міських рад, підприємства області
		3) освоєння виробництва альтернативних видів палива	5470	5000	-	470	районні державні адміністрації, підприємства області
		4) проведення санації житлових будинків та будівель бюджетних установ	6387,4	1585,8	4780,6	20	районні державні адміністрації, департаменти розвитку інфраструктури, охорони здоров'я, праці та соціального захисту населення, освіти і науки, культури, релігій та національностей, управління житлово-комунального господарства обласної державної адміністрації, виконавчі комітети Тернопільської та Чортківської міських рад, підприємства області
3.	Покращення доступу жителів області до соціальної інфраструктури	1) забезпечення регулярної авіаційної діяльності аеропорту "Тернопіль"	360,0			360,0	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації
		2) здійснення заходів щодо забезпечення безпеки дорожнього руху на особливо небезпечних ділянках автомобільних доріг	7525,0	-	5675,0	1850,0	районні державні адміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, департамент розвитку інфраструктури, управління житлово-комунального

							господарства облдержадміністрації, Служба автомобільних доріг в Тернопільській області, ВП ДТГО "Львівська залізниця"
4.	Реконструкція інженерних комунікацій житлово-комунальної сфери	1) біологічні очисні споруди і каналізаційна насосна станція в м. Скалат – реконструкція	2502,2	2377,1	125,1	-	управління капітального будівництва облдержадміністрації
		2) система водопостачання в м. Борщів – реконструкція	288,9	274,5	14,4	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		3) система водопостачання в смт Козова Козівського району – реконструкція	2593,2	2593,2	-	-	управління капітального будівництва облдержадміністрації
		4) водопровідні мережі західно-центральної частини селища цукровиків м. Бучач – реконструкція	1955,0	1857,0	98,0	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		5) станція водоочистки поверхневих вод для господарсько-питних потреб у м. Чортків продуктивністю 4,0 тис м ³ /добу – будівництво	11236,9	10675,1	561,8	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		6) міські очисні споруди стічних вод в м. Кременець – реконструкція	3350,0	3175	175,0	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		7) система каналізації смт Товсте Заліщицького району – реконструкція	2048,9	2048,9	-	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		8) каналізаційна мережа і каналізаційна насосна станція по вул. Незалежності в м. Ланівці – реконструкція	2035,9	1934,1	101,8	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		9) біологічні очисні споруди в м. Ланівці продуктивністю 800 м ³ /добу – реконструкція	4035,9	3834,1	201,8	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації

		10) очисні споруди в центральній частині м. Хоростків – реконструкція із встановленням системи повного біологічного очищення типу “BIOTAL” продуктивністю 200 м ³ на добу господарсько-побутових стічних вод	3050,7	2898,2	152,5	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		11) очисні споруди по вул. Корольова,1 в м. Бережани – реконструкція з влаштуванням установки біологічної очистки на 100 м ³ побутових стічних вод	699,7	664,7	35,0	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		12) газопровід високого тиску від місця врізки до сіл Нараїв та Шайбівка Бережанського району (II черга) – будівництво	1003,5	1003,5	-	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		13) водопровід м. Монастирська – реконструкція, модернізація водонасосної станції	1201,1	1141,0	60,1	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		14) система водопостачання м. Почаїв-реконструкція	7133,1	6776,4	356,7	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		Проведення будівництва станції знезалізнення води на майданчику насосної станції (III підйому) в м. Тернопіль	97371,7	-	-	34000,0 (кошти ЄБРР)	виконавчий комітет Тернопільської міської ради
5.	Розвиток інфраструктури охорони навколишнього природного середовища	1) розширення площі природно - заповідного фонду до науково обґрунтованих показників та забезпечення збереження, відтворення і ефективного використання природних комплексів та об'єктів	1645,2	1645,2	-	-	департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, обласне управління лісового та мисливського господарства, адміністрації національних парків, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування

	2) установлення в натурі (на місцевості) меж територій об'єктів природно-заповідного фонду, включення до Державного земельного кадастру площ територій ПЗФ	3105,5	2884,2	221,3	-	департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, обласне управління лісового та мисливського господарства, адміністрації національних парків, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування
	3) розроблення локальної схеми формування екологічної мережі Кременецького району	120,0	-	120,0	-	Кременецька районна державна адміністрація
	4) створення та накопичення регіонального матеріального резерву цивільного захисту	270,0	-	270,0	-	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації
	5) утримання регіональної системи централізованого оповіщення населення	723,0	-	723,0	-	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації
	6) проведення реконструкції регіональної системи централізованого оповіщення населення	400,0	-	400,0	-	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації
	7) протизсувний захист території області	60,4	-	60,4	-	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації
	8) ліквідація наслідків зсувних процесів в смт Мельниця-Подільська Борщівського району	130,0	-	130,0	-	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації
	9) виконання заходів з організації рятування людей на водних об'єктах області	4307,0	-	4307,0	-	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації, рятувально-водолазна служба області товариства рятування на водах України, райдержадміністрації, виконком Тернопільської
				з них: 3407,0 обласний бюджет, 900,0 районні бюджети,		

					міський бюджет		міської ради
		10) протикарстовий захист історичної забудови м. Збараж	2200,0	1900,0	300,0	-	управління містобудування та архітектури облдержадміністрації
		11) забезпечення розвитку меліорації земель, захист сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, екологічне оздоровлення природного середовища області та поліпшення якості питної води	18040,0	15590,0	2050,0	400,0	обласне управління водних ресурсів “Тернопільське облводресурсів”
		12) проведення робіт щодо встановлення прибережних захисних смуг та меж водоохоронних зон вздовж річок, навколо озер та водосховищ**	8390,9	-	7316,4	1074,5	районні, міські, селищні та сільські ради
		13) забезпечення будівництва біологічних очисних споруд в інтернатних закладах	1517	1517	-	-	управління капітального будівництва облдержадміністрації, Тернопільська обласна рада
6.	Розбудова об'єктів охорони здоров'я, освіти, культури та спорту	1) завершення реставрації Ратуші у м. Бучачі	500	-	500	-	управління капітального будівництва облдержадміністрації
		2) ліквідація аварійного стану даху Палацу графа Бадені у с. Коропець Монастириського району	700	-	700	-	управління капітального будівництва облдержадміністрації
		3) завершення спорудження/реконструкції та введення в дію освітянських закладів – 3 ЗОШ і 3 ДНЗ	20483,6	20483,6	-	-	управління капітального будівництва облдержадміністрації
		4) продовження спорудження/реконструкції освітянських закладів – 2 ЗОШ області	11656,6	11501	155,6	-	управління капітального будівництва облдержадміністрації
		5) реалізація заходів із збереження та використання об'єктів культурної	767,392	-	767,392	-	департамент культури, релігій та національностей,

		спадщини в Тернопільській області					управління містобудування та архітектури облдержадміністрації, обласна комунальна інспекція охорони пам'яток історії та культури
		б) влаштування шатрового даху будівлі академічного обласного театру актора і ляльки	855,359	-	855,359	-	управління капітального будівництва, департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації
		7) проведення капітального ремонту фасадів та покрівлі обласної універсальної наукової бібліотеки	723,931	-	723,931	-	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації
		8) проведення ремонту внутрішнього опорядження навчального корпусу №1 державне УТОР "Тернопільське обласне музичне училище ім. С.Крушельницької" (II та III етап)	223,544	-	223,544	-	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації
7.	Розвиток сучасної інфраструктури малих міст та сільських територій	розроблення схем землеустрою та техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень**	5990	-	5990	-	Головне управління Держземагенства у Тернопільській області, райдержадміністрації та органи місцевого самоврядування
8.	Розбудова дорожньої інфраструктури	1) завершення розроблення схеми планування території області відповідно до рішення обласної ради від 25 січня 2005 року № 381	1012,4	-	1012,4	-	управління містобудування та архітектури облдержадміністрації
		2) будівництво, реконструкція, ремонт та утримання вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах області за рахунок субвенції з державного бюджету	42553,4	17134,9	25418,5	-	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації
		3) реконструкція, ремонт та експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального	97000,0	97000,0	-	-	служба автомобільних доріг у Тернопільській області

		користування та об'єктів придорожнього сервісу					
--	--	--	--	--	--	--	--

* - фінансується замовниками проектів сівозмін сільгосптоваровиробниками

** - передбачено Програмою розвитку земельних відносин у Тернопільській області на 2007-2015 роки, зі змінами внесеними рішенням обласної ради від 23.10.2012 №1454

ОСНОВНІ ЗАХОДИ**щодо виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільської області на 2014 рік**

№ з/п	Назва заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
I. Промисловість, транспорт і зв'язок, енергозбереження			
1.	<p>Підвищити рівень використання потужностей та модернізації виробництв на підприємствах харчової промисловості, а саме рекомендувати суб'єктам підприємницької діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - впроваджувати у виробництво обладнання з пакування хлібобулочних виробів; - проводити реконструкцію м'ясо-забійних цехів; - модернізувати технологічні лінії; - встановлювати нові лінії з виробництва сухих сніданків; - впроваджувати інноваційні технології; - запроваджувати інноваційні види продукції 	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
2.	Сприяти залученню інвестицій для розширення сфери використання місцевих сировинних ресурсів, впровадження нових технологій підприємствами добувної промисловості	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
3.	Сприяти нарощуванню обсягів виробництва та освоєнню випуску нових видів продукції на підприємствах машинобудівної галузі	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
4.	Сприяти залученню до виконання заходів Державної цільової науково-технічної програми "Розробка і впровадження енергозберігаючих світлодіодних джерел світла та освітлювальних систем на їх основ" підприємств світлотехнічної галузі машинобудування	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради
5.	Сприяти провідним промисловим підприємствам області щодо приведення у відповідність до технічних регламентів продукцію, що виробляється	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад

6.	Сприяти впровадженню систем управління якістю продукції промисловими підприємствами області	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, ДП “Тернопільстандартметрологія”, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
7.	Посилити відомчий контроль за станом охорони праці, активізувати участь підприємств у виконанні заходів Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, Територіальне управління Держгірпромнагляду в області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
8.	Забезпечити реалізацію заходів щодо диверсифікації ринків збуту продукції місцевого виробництва	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
9.	Створити конкурентне середовище на ринку транспортних послуг, зберегти та створити нові робочі місця	протягом року	Департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
10.	Забезпечити належні умови для безперервного та безпечного руху автотранспорту автомобільними дорогами області загального користування державного та місцевого значення	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, служба автомобільних доріг у Тернопільській області
11.	Підвищити рівень безпеки дорожнього руху автомобільними дорогами та інформаційного забезпечення учасників дорожнього руху	протягом року	служба автомобільних доріг у Тернопільській області, управління Укртрансінспекції в області, управління ДАІ управління МВС в області
12.	Забезпечити будівництво, реконструкцію, ремонт та експлуатаційне утримання вулично-дорожньої мережі та об'єктів придорожнього сервісу	протягом року	служба автомобільних доріг у Тернопільській області
13.	Сприяти впровадженню договорів про організацію надання транспортних послуг з перевезень міським електричним транспортом	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації
14.	Запровадити європейські стандарти організації роботи автомобільного транспорту, що здійснює вантажні та пасажирські перевезення	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації спільно з управлінням Укртрансінспекції в області
15.	Удосконалити організацію дорожнього руху в місцях концентрації ДТП	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації, ВП ДТГО “Тернопільська дирекція залізничних перевезень”, управління Укртрансінспекції в області, управління ДАІ управління МВС України в області

16.	Оптимізувати мережу автобусних маршрутів області	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
17.	Створити умови для оновлення автомобільними перевізниками рухомого складу, призначеного для надання насамперед соціально значущих послуг, та оптимізації структури парку транспортних засобів	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
18.	Підвищити рівень безпеки перевезень пасажирів та вантажів шляхом посилення вимог до автомобільних перевізників та забезпечити контроль за дотриманням ними вимог законодавства з питань безпеки дорожнього руху	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації, державна інспекція на наземному транспорті в області, управління ДАІ УМВС України в області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
19.	Вжити заходів з метою забезпечення регулярної авіаційної діяльності аеропорту “Тернопіль”	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації
20.	Забезпечити доступність універсальних послуг та розвиток нових послуг поштового зв'язку, поліпшення якості обслуговування споживачів	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, Тернопільська дирекція УДППЗ “Укрпошта”
21.	Забезпечити розбудову технологічної інфраструктури мережі Інтернет та мереж доступу до неї споживачів, зокрема у сільській місцевості	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації, райдержадміністрації, інтернет-провайдери
22.	Забезпечити повні та своєчасні розрахунки за спожиті енергоносії та погашення існуючої заборгованості за них	протягом року	департаменти розвитку інфраструктури, охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти і науки, культури, релігій та національностей, управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, підприємства області
23.	Впровадити ресурсо- та енергозберігаючі технології	протягом року	департаменти розвитку інфраструктури, охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти і науки, культури, релігій та національностей, управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
24.	Сприяти відновленню малих гідроелектростанцій, виробництву твердого альтернативного палива	протягом року	департаменти розвитку інфраструктури, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, підприємства області

25.	Забезпечити капітальне будівництво та реконструкцію електричних мереж області	протягом року	департамент розвитку інфраструктури облдержадміністрації, райдержадміністрації, ВАТ “Тернопільобленерго”
II. Агропромисловий розвиток			
1.	Сприяти формуванню ефективного соціально спрямованого аграрного сектору економіки області, здатного задовольнити потреби внутрішнього ринку та забезпечити провідні позиції на світовому ринку сільськогосподарської продукції та продовольства	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації
2.	Сприяти досягненню стабільного економічного зростання шляхом забезпечення умов для розвитку ефективного підприємництва в аграрному секторі	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації
3.	Створити сприятливі умови для збільшення обсягу залучення прямих інвестицій і кредитних ресурсів у агропромисловий комплекс, розширення застосування сучасних інноваційних технологій	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації
4.	Забезпечити підвищення родючості ґрунтів шляхом вапнування і сидерації кислих ґрунтів та створення умов для підвищення урожайності сільськогосподарських культур на них у межах 15%	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, Тернопільський обласний державний проектно-технологічний центр охорони родючості ґрунтів і якості продукції “Облдержродючість”
5.	Проводити роботу щодо міжгосподарського обміну та закупівлі високоякісного насіння нових сортів і гібридів сільськогосподарських культур та реалізації Державної програми підтримки селекції в рослинництві	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
6.	Забезпечити своєчасне оформлення зобов'язань із фінансування видатків за бюджетними програмами підтримки розвитку підприємств агропромислового комплексу та здійснення заходів щодо ефективного та повного їх використання	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації
7.	Вжити комплекс заходів, спрямованих на розвиток галузі тваринництва, удосконалення технологічних процесів та збільшення поголів'я худоби, свиней та птиці, зокрема сприяти: - будівництву та реконструкції молочно-товарних комплексів; - будівництву репродукторів-маточників (для розведення	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, суб'єкти підприємницької діяльності

	свиней); - реконструкції тваринницьких приміщень та встановленню обладнання для утримання бройлерів; - будівництву комбикормових заводів із зерновими елеваторами			
8.	Продовжити роботу з банківськими установами, які представлені в області, щодо кредитування підприємств агропромислового комплексу	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації	
9.	Сприяти впровадженню лінії сушіння барди Марилівським МПД ДП “Укрспирт”	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, Чортківська райдержадміністрація, Марилівське МПД ДП “Укрспирт”	
10.	Сприяти відновленню роботи непрацюючих спиртових заводів	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації	
11.	Сприяти роботі підприємств з виробництва паливного біоетанолу	I-II квартал 2014 року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації	
12.	Рекомендувати суб'єктам господарювання здійснювати будівництво холодильників з регульованим газовим середовищем	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, суб'єкти підприємницької діяльності	
13.	Сприяти виробництву конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції шляхом збільшення площ посадки та нарощування обсягів виробництва плодів та ягід в області	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації	
14.	Забезпечити реалізацію заходів програми розвитку виробництва картоплі та овочів в області у 2012–2015 роках	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації	
15.	Сприяти будівництву тепличних комплексів	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації	
16.	Сформувати регіональний ресурс продовольчого зерна урожаю 2014 року на 2014/2015 маркетинговий рік шляхом його закупівлі за кошти Аграрного фонду України	II півріччя 2014 року	західне регіональне відділення Аграрного фонду України, департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації	
17.	Забезпечити подання пропозицій щодо розширення номенклатури сільськогосподарської техніки та обладнання, вартість яких частково компенсується за рахунок коштів з державного і місцевого бюджетів відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України та обласних програм	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації	

18.	Сприяти проведенню сільськогосподарських ярмаркових заходів в області	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації
19.	Здійснювати підтримку щодо розвитку мережі сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, як важливого чинника підвищення конкурентоспроможності особистих селянських та фермерських господарств, поліпшення їх соціально-економічного стану, розширення сфери їх самозайнятості	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації
20.	Забезпечити реалізацію земельної реформи в частині: - проведення робіт з встановлення меж сіл, селищ і міст та меж водоохоронних зон і прибережних захисних смуг; - розроблення схем землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень	протягом року	Головне управління Держземагентства в Тернопільській області, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
21.	Здійснювати продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення	протягом року	райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
22.	Сприяти продажу права оренди на земельні ділянки несільськогосподарського призначення шляхом проведення аукціону	протягом року	Головне управління Держземагентства в області, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
23.	Забезпечити проведення оновлення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів	протягом року	Головне управління Держземагентства в області, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
24.	Забезпечити функціонування та формування повноцінної правової бази щодо розбудови та ведення Державного земельного кадастру	протягом року	територіальні органи Держземагентства в області
25.	Провести інвентаризацію земель сільськогосподарського призначення державної власності	протягом року	Головне управління Держземагентства в області, райдержадміністрації
26.	Сприяти розробленню сільгосптоваровиробниками проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь, з метою ефективної організації сільськогосподарського виробництва та збереження родючості ґрунтів	протягом року	Головне управління Держземагентства в Тернопільській області, департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, Державна інспекція сільського господарства в області
27.	Розробити схеми землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень	протягом року	Головне управління Держземагентства в області, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування

III. Капітальне будівництво, інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність			
1.	Вжити заходів щодо подальшої реалізації інвестиційних проектів, передбачених Державною програмою активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
2.	Забезпечити виконання заходів, спрямованих на соціально-економічний розвиток, соціально-культурне та духовне відродження, збереження історико-культурної спадщини малих міст області	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
3.	Продовжити реалізацію спільного проекту ЄС/ПРООН "Місцевий розвиток, орієнтований на громаду"	протягом року	департамент економічного розвитку, управління зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
4.	Сприяти реалізації на території області Закону України "Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць"	протягом року	департаменти економічного розвитку, агропромислового розвитку, розвитку інфраструктури, управління житлово-комунального господарства, з питань туризму та курортів облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
5.	Продовжити реалізацію проектів розвитку із залученням кредитів (позик) під державні гарантії шляхом здійснення капітальних видатків понад обсяги встановлених бюджетних призначень	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
6.	Забезпечити реалізацію в області інвестиційного проекту "Будівництво лижеролерної траси Тернопільського обласного фізкультурно-спортивного товариства "Колос" в селі Підгородне Тернопільського району Тернопільської області"	протягом року	управління з питань фізичної культури і спорту, капітального будівництва облдержадміністрації, Тернопільська районна державна адміністрація
7.	Сприяти реалізації в області інвестиційного проекту "Реконструкція гідротехнічних споруд веслувального каналу та будівництво "Центру веслувальних та водних видів спорту" з інфраструктурою"	протягом року	управління з питань фізичної культури і спорту, капітального будівництва облдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради
8.	Організувати розроблення містобудівної документації, схем планування територій області та районів, генпланів населених пунктів, планів зонування територій, детальних планів територій	протягом року	управління містобудування та архітектури облдержадміністрації

9.	Продовжити реалізацію цільової програми будівництва (придбання) доступного житла в Тернопільській області на 2010-2017 роки	протягом року	управління містобудування та архітектури облдержадміністрації
10.	Продовжити роботу щодо резервування земельних ділянок, які можуть бути використані для будівництва доступного житла	протягом року	управління містобудування та архітектури облдержадміністрації
11.	Визначити об'єкти житлового будівництва для участі у програмі “Здешевлення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступним житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов”, організувати підготовку пакетів документів для розгляду Міжвідомчою комісією	протягом року	управління містобудування та архітектури облдержадміністрації
12.	Здійснювати популяризацію програми “Здешевлення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступним житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов” у регіональних засобах масової інформації	протягом року	управління містобудування та архітектури облдержадміністрації
13.	Забезпечити визначення та документальне оформлення земельних ділянок і майнових комплексів (з урахуванням існуючих і перспективних шляхів сполучення, інженерних комунікацій), які можуть бути запропоновані потенційним інвесторам для реалізації пріоритетних проектів	протягом року	департаменти економічного розвитку, агропромислового розвитку облдержадміністрації, Головне управління Держземагентства у області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
14.	Забезпечити підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом “Єдиного інвестиційного вікна”	протягом року	державна бюджетна установа “Тернопільський регіональний центр з інвестицій та розвитку”
15.	Проводити взаємні консультації щодо оптимального вирішення питань залучення потенційних інвесторів відповідно до їх потреб та інвестиційних можливостей області	протягом року	державна бюджетна установа “Тернопільський регіональний центр з інвестицій та розвитку”
16.	Сприяти проходженню усіх погоджувальних та дозвільних процедур з реалізації інвестиційних проектів в оптимальні терміни відповідно до чинного законодавства України	протягом року	державна бюджетна установа “Тернопільський регіональний центр з інвестицій та розвитку”
17.	Забезпечити оперативний розгляд пропозицій інвесторів стосовно реалізації інвестиційних проектів	протягом року	державна бюджетна установа “Тернопільський регіональний центр з інвестицій та розвитку”

18.	Організувати впровадження механізму державно-приватного партнерства для реалізації пріоритетних для регіону інвестиційних проектів у виробничій та соціальній сферах, підвищення ефективності використання об'єктів державної та комунальної власності	протягом року	департаменти економічного розвитку, агропромислового розвитку, розвитку інфраструктури, освіти і науки, охорони здоров'я, культури, релігій та національностей облдержадміністрації, управління житлово-комунального господарства, з питань туризму та курортів, з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
19.	Сприяти підготовці інвестиційних проектів і бізнес-планів та поданню їх для участі у міжнародних та вітчизняних конкурсах, зокрема щорічному Всеукраїнському конкурсі проектів та програм місцевого самоврядування	протягом року	управління зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності облдержадміністрації, департамент економічного розвитку облдержадміністрації, державна бюджетна установа "Тернопільський регіональний центр з інвестицій та розвитку", райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
20.	Сприяти залученню капітальних інвестицій, у тому числі на будівництво та реконструкцію об'єктів соціальної та житлово-комунальної сфери	протягом року	департаменти економічного розвитку, розвитку, агропромислового розвитку, розвитку інфраструктури, освіти і науки, охорони здоров'я, культури, релігій та національностей облдержадміністрації, управління житлово-комунального господарства, з питань туризму та курортів, з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
21.	Розробляти та періодично оновлювати рекламно-іміджеву продукцію та інформаційно-презентаційні матеріали про область	впродовж року	управління зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
22.	Сприяти реалізації в області нових інвестиційних проектів за участю іноземних інвесторів	протягом року	управління зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності облдержадміністрації
23.	Проводити форуми, бізнес-зустрічі, презентації, виставкові заходи, круглі столи тощо. У рамках укладених угод про співпрацю області з регіонами України та адміністративно-територіальними одиницями зарубіжних країн, приймати участь в аналогічних заходах в Україні та за кордоном, з презентацією інвестиційного потенціалу області	протягом року	управління зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності облдержадміністрації
24.	Забезпечити ефективну діяльність Ради вітчизняних та іноземних інвесторів при обласній державній адміністрації	щокварталу протягом року	управління зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності облдержадміністрації

IV. Житлово-комунальне господарство			
1.	Провести реконструкцію та капітальний ремонт житлових будинків, з метою стимулювання населення для здійснення енергоощадних заходів	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
2.	Провести реконструкцію очисних споруд побутових стоків в окремих населених пунктах	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
3.	Сприяти розвитку та реконструкції централізованих систем водопостачання та водовідведення	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
4.	Реалізувати розпочаті проекти з реконструкції об'єктів комунальної теплоенергетики в тому числі переведення котелень на альтернативні види палива	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
5.	Сприяти проведенню капітальних ремонтів та модернізації ліфтів житлового фонду	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
6.	Забезпечити будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах області	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
7.	Забезпечити благоустрій населених пунктів області, розроблення та здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання територій у належному стані, їх санітарне очищення, збереження об'єктів загального користування, природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
8.	Провести заходи з енергозбереження, в тому числі оснащення інженерних введів багатоквартирних житлових будинків засобами обліку споживання води і теплової енергії	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
9.	Забезпечити створення умов для надійного та якісного надання житлово-комунальних послуг за економічно-обґрунтованими тарифами	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
10.	Продовжити роботу по реалізації проекту “Будівництво комплексу з переробки ТПВ у м. Тернопіль” у рамках національного проекту “Чисте місто”	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради

11.	Продовжити спільну роботу з Державним агентством з інвестицій та управління національними проектами для реалізації національного проекту “Чисте місто” в частині надання земельної ділянки під будівництво сміттєпереробного комплексу	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради
12.	Провести комплексну термомодернізацію житлових будинків у районі “Новий Світ” м. Тернопіль	2014-2015 роки	виконавчий комітет Тернопільської міської ради
13.	Здійснити реконструкцію інженерних мереж по вул. Галицькій у м. Тернопіль	2014-2015 роки	виконавчий комітет Тернопільської міської ради
14.	Здійснити реконструкцію аварійної ділянки колектора побутової каналізації, провести аварійно-відновлювальні роботи на напірних колекторах та будівництво колектора дощової каналізації на вул. Галицькій в м. Тернопіль	2014-2015 роки	виконавчий комітет Тернопільської міської ради
15.	Провести капітальний ремонт вул. Збараської (ділянка від площі перетину вулиць Бродівська–Вояків дивізії “Галичина” – Збараська до вул. Лозовецької), вул. Живова, шляхопроводу на вул. Об’їзна (в районі вул. Гайова) і вул. Руської (дамба Тернопільського ставу) у м. Тернопіль	2014-2015 роки	виконавчий комітет Тернопільської міської ради
16.	Сприяти проведенню першочергових заходів з рекультивации Малашівецького сміттєзвалища Зборівського району Тернопільської області	протягом року	виконавчий комітет Тернопільської міської ради
17.	Сприяти у виборі земельної ділянки та будівництва нового паспортизованого полігону твердих побутових відходів у м. Тернопіль	протягом року	виконавчий комітет Тернопільської міської ради
18.	Провести заміну теплових мереж від котелень на вул. Київська, 3а, вул. Курбаса, 3а та вул. Лемківська, 23 у м. Тернопіль	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, виконавчий комітет Тернопільської міської ради
19.	Провести заміну окремих ділянок водогонів від водозабору до міста та водопровідних мереж м. Тернопіль	протягом року	виконавчий комітет Тернопільської міської ради
20.	Здійснити будівництво III лінії очисних споруд для наступного почергового виведення I та II лінії на капітальний ремонт та заміну існуючої технології очистки у м. Тернопіль	2014-2015 роки	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, виконавчий комітет Тернопільської міської ради
21.	Провести заміну самопливних каналізаційних колекторів у м. Тернопіль	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, виконавчий комітет Тернопільської

			міської ради
22.	Здійснити придбання рухомого складу тролейбусного парку КП “Тернопільелектротранс” у м. Тернопіль	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, виконавчий комітет Тернопільської міської ради
23.	Сприяти запровадженню автоматизованої системи оплати проїзду та обліку пасажирів у наземному громадському транспорті м. Тернопіль	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради
24.	Сприяти у виборі земельної ділянки для будівництва нового паспортизованого полігону твердих побутових відходів	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради
V. Торгівля і послуги			
1.	Забезпечити стабільність цін, контрольованості та прогнозованості цінової ситуації на ринку основних груп продовольчих товарів області та оперативне відстеження (моніторинг) процесів і тенденцій у сфері цінової політики на споживчому ринку області	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, сектор Державної цінової інспекції України у Тернопільській області, Головне управління статистики в області, Головне управління ветеринарної медицини в Тернопільській області, Тернопільське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
2.	Забезпечити контроль за дотриманням вимог чинного законодавства при формуванні цін на соціально важливі продовольчі товари в роздрібній та оптовій торговельній мережі області	протягом року	сектор Державної цінової інспекції України у Тернопільській області, інспекція з питань захисту прав споживачів в області
3.	Сприяти відкриттю підприємств торгівлі (понад 70), в тому числі в сільській місцевості (35 одиниць)	протягом року	райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування, Облспоживспілка
4.	Проводити в районах і містах ярмарки з продажу сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки за цінами виробника	протягом року	департаменти агропромислового розвитку, економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації
5.	Надавати методологічну допомогу підприємствам торгівлі щодо впровадження ними систем управління якістю послуг відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001	протягом року	ДП “Тернопільський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації”
6.	Сприяти виділенню сільськогосподарським підприємствам, місцевим підприємствам-товаровиробникам торгових місць на ринках області (на	протягом року	виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, райдержадміністрації

	пільгових умовах)		
7.	Сприяти насиченню торгівельних підприємств продукцією місцевих товаровиробників та здійснення інформаційних заходів “Купуй місцеве” у засобах масової інформації, на веб-сайтах у мережі Інтернет	протягом року	департаменти агропромислового розвитку, економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, суб’єкти підприємницької діяльності
8.	Сприяти організації виїзних книжкових виставок та ярмарків з метою популяризації української книжкової продукції та продукції місцевих видавництв	протягом року	департаменти культури, релігій та національностей, економічного розвитку, освіти і науки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
9.	Привести діяльність ринків у відповідність до вимог чинного законодавства та припинення функціонування неорганізованих (стихійних) ринків	протягом року	Головне управління ветеринарної медицини в Тернопільській області, управління МВС України в Тернопільській області, Головне управління Міндоходів у Тернопільській області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
10.	Вжити заходів щодо створення на ринках необхідних умов для продажу продукції, шляхом реконструкції торгових павільйонів, будівництва навісів та критих торгових рядів	протягом року	райдержадміністрації, дирекції ринків, суб’єкти підприємницької діяльності
11.	Забезпечити недопущення на споживчий ринок контрабандної продукції, продукції із закінченим терміном придатності та такої, що не відповідає санітарно-епідеміологічним вимогам та вимогам показників безпеки	протягом року	управління МВС України в Тернопільській області, Головне управління ветеринарної медицини в Тернопільській області, інспекція з питань захисту прав споживачів в Тернопільській області, Головне управління Держсанепідслужби у Тернопільській області, Головне управління Міндоходів у Тернопільській області, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
12.	Посилити контроль щодо якості та безпечності продукції (товарів, робіт, послуг), підвищення конкурентоздатності продукції місцевих виробників, забезпечення дотримання вимог чинного законодавства у сфері якості та безпечності продукції	протягом року	ДП “Тернопільський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації”, інспекція з питань захисту прав споживачів в області, Головне управління ветеринарної медицини в Тернопільській області
13.	Здійснювати щоквартальний моніторинг мережі об’єктів побуту, ресторанного господарства та торгівлі	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрацій, органи місцевого самоврядування
14.	Організувати впровадження нових форм побутового обслуговування та сприяти залученню суб’єктів підприємницької діяльності до виїзного обслуговування	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрацій, органи місцевого самоврядування

	населення у населених пунктах, в яких відсутні стаціонарні об'єкти побутового обслуговування		
15	Забезпечити здійснення заходів щодо підтримки розвитку малого підприємництва та скорочення тіньового сектора у сфері послуг, легалізації фізичних осіб, що надають побутові послуги без державної реєстрації	протягом року	райдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради, Головне управління Міндоходів у Тернопільській області,
16.	Сприяти розширенню інфраструктури об'єктів послуг за рахунок нового будівництва та реконструкції недіючих підприємств (25 одиниць), зокрема у сільській місцевості (12 одиниць)	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрацій, органи місцевого самоврядування
17.	Забезпечити участь працівників сфери послуг у конкурсах професійної майстерності серед представників робітничих професій	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, управління економіки райдержадміністрацій, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
VI Мале підприємництво			
1.	Забезпечити прозорість дій органів влади під час здійснення ними регуляторної політики у сфері господарської діяльності	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
2.	Забезпечити погодження проектів нормативно-правових актів щодо регулювання підприємницької діяльності з Держкомпідприємництвом України	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації
3.	Сприяти розвитку підприємництва шляхом забезпечення видачі документів дозвільного характеру за принципом "Єдиного вікна"	протягом року	державні адміністратори, дозвільні органи
4.	Сприяти створенню зручних і доступних умов для отримання споживачами адміністративних послуг	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
5.	Впровадити систему електронного документообігу та автоматизованого обміну даними між державним адміністратором та місцевими дозвільними органами	протягом року	центри надання адміністративних послуг райдержадміністрацій, виконком Тернопільської міської ради
6.	Розширити склад учасників надання адміністративних послуг	протягом року	центри надання адміністративних послуг райдержадміністрацій, виконкому Тернопільської міської ради

7.	Розширити перелік адміністративних послуг, що будуть надаватися через центри надання адміністративних послуг	протягом року	центри надання адміністративних послуг райдержадміністрацій, виконком Тернопільської міської ради
8.	Здійснювати моніторинг діяльності центрів надання адміністративних послуг, державних реєстраторів та адміністраторів дозвільних центрів	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації
9.	Забезпечити повне використання коштів, виділених з місцевих бюджетів на виконання заходів програм підтримки малого підприємництва	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
10.	Забезпечити здійснення професійного навчання безробітних для зайняття підприємницькою діяльністю. Сприяти безробітним у започаткуванні підприємницької діяльності	протягом року	райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування, навчальні заклади, обласний центр зайнятості
11.	Сприяти районним державним адміністраціям проводити організаційну роботу щодо залучення представників підприємницьких структур районів до фахової перепідготовки управлінських кадрів для сфери підприємництва в рамках Програми “Українська ініціатива”	протягом року	департамент економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
12.	Активізувати роботу координаційних рад з питань підприємництва при райдержадміністраціях	протягом року	райдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради
VII. Формування конкурентного середовища			
1.	Розвивати добросовісну конкуренцію, забезпечити раціональне та ефективне використання державних коштів при проведенні державних закупівель замовниками області, які здійснюють закупівлі товарів (робіт, послуг) за державні кошти в області шляхом виявлення: - антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів; - антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю	протягом року	Тернопільське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України
2.	Реагувати на оперативне виявлення фактів зловживання монопольним становищем, антиконкурентних дій суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на споживчих ринках регіону	протягом року	Тернопільське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України, сектор Держцінінспекції України в області, Головне управління ветеринарної медицини в області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад

3.	Реагувати на оперативне виявлення фактів недобросовісної конкуренції на споживчих ринках області	протягом року	Територіальне відділення Антимонопольного комітету України, сектор Держцінінспекції України в області, Головне управління ветеринарної медицини в області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
4.	Зменшити адміністративний вплив на ринкові процеси, оптимізувати державне втручання у фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання	протягом року	Тернопільське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України
5.	Сприяти зняттю або зниженню адміністративних бар'єрів для вступу нових суб'єктів господарювання на товарні ринки	протягом року	Тернопільське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України

VIII. Туризм та рекреація

1.	Провести виставки, фестивалі, конференції, семінари, наради, круглі столи з питань розвитку туристичної індустрії області, сприяти залученню інвестицій в розбудову туристичної інфраструктури	щокварталу	управління з питань туризму та курортів облдержадміністрації
2.	Здійснити рекламно-інформаційне забезпечення історико-архітектурного та природного потенціалу області, організувати участь у міжнародних, вітчизняних туристичних виставкових та презентаційних заходах	протягом року	управління з питань туризму та курортів облдержадміністрації
3.	Організувати та провести прес та інфотури для представників зарубіжних, всеукраїнських і місцевих ЗМІ, та представників туристичного бізнесу	протягом року	управління з питань туризму та курортів облдержадміністрації
4.	Сприяти організації екскурсійного обслуговування різних категорій туристів шляхом розроблення і впровадження нових туристичних маршрутів та продуктів	протягом року	управління з питань туризму та курортів облдержадміністрації
5.	Замовити та придбати поліграфічну і відео рекламно-презентаційну продукцію та сувеніри	протягом року	управління з питань туризму та курортів облдержадміністрації
6.	Забезпечити підтримку діяльності інформаційно-туристичних центрів, громадських організацій, які займаються розвитком різних видів туризму	протягом року	управління з питань туризму та курортів облдержадміністрації
7.	Підвищувати ефективність веб-ресурсу "Тернопільщина туристична"	постійно	управління з питань туризму та курортів облдержадміністрації
8.	Сприяти організації екологічних акцій	протягом року	управління з питань туризму та курортів облдержадміністрації

ІХ. Фінансова діяльність			
1.	Забезпечити своєчасне відшкодування податку на додану вартість шляхом максимальної автоматизації процесів відшкодування	протягом року	Головне управління Міндоходів України в області
2.	Розробити заходи щодо зменшення заборгованості зі сплати Єдиного соціального внеску на економічно активних підприємствах та збільшення надходжень власних коштів від сплати Єдиного соціального внеску до 27 млн гривень	протягом року	Головне управління Міндоходів України в області
3.	Забезпечити зменшення податкового боргу до зведеного бюджету за рахунок погашення боргу	протягом року	райдержадміністрації, виконком Тернопільської та Чортківської міських рад, Головне управління Міндоходів України в області
4.	Забезпечити обізнаність платників податків щодо змін у податковому та митному законодавстві у зв'язку з реформуванням податкової системи та впровадженням норм Податкового та Митного кодексів шляхом організації проведення масово-роз'яснювальних заходів із використанням усіх джерел інформаційних ресурсів	протягом року	Головне управління Міндоходів України в області, Тернопільська митниця Міндоходів
5.	Уточнити бази оподаткування в зв'язку із зміною ставок податків на додану вартість, на прибутки підприємств	ІV квартал 2014 року	Головне управління Міндоходів України в області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
6.	Забезпечити збільшення на 45,1 млн гривень податку на доходи фізичних осіб, що сплачуються податковими агентами із доходів інших, ніж заробітна плата	протягом року	Головне управління Міндоходів України в області
7.	Здійснити аналіз ризиків по напрямкам роботи митниці з метою мінімізації втрат коштів до бюджету	протягом року	Головне управління Міндоходів України в області, Тернопільська митниця Міндоходів
8.	Продовжити пошук резервів, направлений на збільшення надходжень коштів до бюджетів усіх рівнів	протягом року	Головне управління Міндоходів України в області, Тернопільська митниця Міндоходів
9.	Вдосконалити систему електронного декларування товарів, оптимізацію митних процедур, розвиток митного постаудиту в рамках контрольно-перевірочної роботи	протягом року	Головне управління Міндоходів України в області, Тернопільська митниця
10.	Проводити роботи, направлені на прискорення митного оформлення та випуску товарів зі складів тимчасового зберігання та митних складів	протягом року	Головне управління Міндоходів України в області, Тернопільська митниця
11.	Сприяти підвищенню надходжень доходів місцевих	протягом	департамент фінансів облдержадміністрації, виконкоми

	бюджетів та ефективному і раціональному їх використанню	року	Тернопільської та Чортківської міських рад
12.	Підвищити ефективність роботи з профілактики фінансово-бюджетних правопорушень серед керівників, працівників фінансово-бухгалтерських служб бюджетних установ (організацій)	протягом року	департамент фінансів облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування
13.	Проаналізувати причини зменшення надходжень та забезпечити динаміку збільшення надходжень від податку на прибуток комунальних підприємств	протягом року	департамент фінансів облдержадміністрації, Тернопільська обласна рада, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування
14.	Забезпечити скорочення податкового боргу до зведеного бюджету та здійснення заходів із упередження його накопичення	протягом року	Головне управління Міндоходів України в області, Бучацька, Збараська, Кременецька, Монастирська, Підволочиська, Підгаєцька, Тербовлянська райдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради
15.	Сприяти збільшенню надходжень від орендної плати за користування майном, що перебуває в комунальній власності	протягом року	департамент фінансів облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
16.	Продовжити виконання заходів по виведенню із збитковості підприємств, що належать до сфери фінансової діяльності	протягом року	департаменти фінансів, економічного розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, Головне управління Міндоходів України в області
17.	Забезпечити збільшення на 8% надходжень власних коштів	протягом року	Головне управління Пенсійного фонду України в області
18.	Забезпечити своєчасне призначення та виплату пенсій з урахуванням соціальних стандартів	протягом року	Головне управління Пенсійного фонду України в області, департамент соціального захисту населення облдержадміністрації
19.	Забезпечити виконання соціальних стандартів, окреслених Законом України "Про Державний бюджет України на 2014 рік"	протягом року	Головне управління Пенсійного фонду України в області, департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Територіальна державна інспекція з питань праці в області, обласний центр зайнятості
20.	Продовжити роботу щодо своєчасного відшкодування пільгових пенсій на прибуткових підприємствах	протягом року	Головне управління Пенсійного фонду України в області, обласна рада профспілок, органи місцевого самоврядування
21.	Забезпечити виявлення і запобігання переходу та перереєстрації бюджетоутворюючих платників в інші області	протягом року	райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, Головне управління Міндоходів України в області, Головне управління Пенсійного фонду України в області

22.	Забезпечити повне освоєння державних коштів, передбачених планом державних закупівель	протягом року	головні розпорядники державних коштів
23.	Продовжити роботу щодо виведення із збитковості комунальних підприємств	протягом року	виконкоми міських, сільських та селищних рад, райдержадміністрації
24.	Забезпечити беззбиткову роботу підприємств водопостачання, тепlopостачання, каналізації, поводження з відходами	протягом року	управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування
25.	Забезпечити надходження коштів від приватизації державного майна в області до Державного бюджету України в сумі не меншій 155 тис. гривень	протягом року	Регіональне відділення Фонду Держмайна України по Тернопільській області
26.	Забезпечити надходження коштів від оренди державного майна до Державного бюджету України в сумі не меншій 5 млн гривень	протягом року	Регіональне відділення Фонду Держмайна України по Тернопільській області
27.	Забезпечити ефективне виконання “Заходів щодо наповнення місцевих бюджетів, економного та раціонального використання бюджетних коштів, дотримання суворої бюджетної дисципліни, упорядкування мережі бюджетних установ, які фінансуватимуться за рахунок коштів місцевих бюджетів у 2014 році” затверджених розпорядженням голови облдержадміністрації від 27.03.2014 № 97-од.	протягом року	департамент фінансів облдержадміністрації, структурні підрозділи облдержадміністрації, виконком Тернопільської та Чортківської міських рад, Головне управління Міндоходів України в області, Головне управління казначейської служби України в області, Головне управління Держземагенства в області, Державна фінансова інспекція в області, Територіальна державна інспекція з питань праці в області, райдержадміністрації,
28.	Проводити роботу щодо оптимізації та приведення до наявних бюджетних ресурсів місцевих програм	протягом року	виконавці місцевих програм
29.	Забезпечити досягнення показників фінансового плану Бережанського районного державного агропромислового підприємства “Бережанирайагроліс”	протягом року	департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, Бережанська райдержадміністрація
Х. Населення та ринок праці			
1.	Сприяти забезпеченню розширення сфери застосування праці за рахунок створення нових робочих місць	протягом року	департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Головне управління Міндоходів в області, Головне управління Пенсійного фонду України в області, обласний центр зайнятості, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
2.	Забезпечити дотримання вимог трудового законодавства в частині оплати праці на підприємствах, установах та організаціях, недопущення виникнення заборгованості з її	протягом року	департаменти соціального захисту населення, економічного розвитку, агропромислового розвитку, розвитку інфраструктури облдержадміністрації, Головне управління

	виплати		Міндоходів в області, Територіальна державна інспекція з питань праці в області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
3.	Вирішувати проблеми зайнятості та оплати праці шляхом укладання колективних договорів, розширювати сферу договірною регулювання праці та збільшувати охоплення працівників колективними договорами	протягом року	департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Територіальна державна інспекція з питань праці в області, обласна рада профспілок, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
4.	Забезпечити здійснення скоординованого комплексу заходів щодо виводу з “тіні” підприємств–фізичних та юридичних осіб, які використовують найману працю. Забезпечити обов’язкову реєстрацію працюючих найманих робітників, зайнятих у малому бізнесі шляхом укладання трудових договорів між працівниками та суб’єктами підприємництва	протягом року	департаменти економічного розвитку та соціального захисту населення облдержадміністрації, Головне управління Міндоходів у Тернопільській області, Територіальна державна інспекція з питань праці в Тернопільській області, інші контролюючі органи, Головне управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області, райдержадміністрації, виконком Тернопільської міської ради, органи місцевого самоврядування, обласний центр зайнятості
5.	Здійснювати заходи щодо запобігання настанню безробіття: - створення нових та збереження діючих робочих місць; - контроль за поданням підприємствами, організаціями та установами інформації про вакантні посади та вільні робочі місця; - ведення соціально-відповідального бізнесу; - сприяння розвитку підприємництва	протягом року	роботодавці, виконком Тернопільської міської ради, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування, Головне управління Міндоходів у Тернопільській області, Територіальна державна інспекція з питань праці в Тернопільській області, інші контролюючі органи, обласний центр зайнятості
6.	Сприяти працевлаштуванню населення, у тому числі залучення громадян до тимчасової зайнятості та організації громадських та інших робіт тимчасового характеру.	протягом року	райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, фізичні особи, які використовують працю найманих працівників, обласний центр зайнятості
7.	Забезпечити підготовку та перепідготовку кадрів за замовленням роботодавців	протягом року	департаменти освіти і науки, соціального захисту населення, економічного розвитку облдержадміністрації, вищі і професійно-технічні навчальні заклади, підприємства, установи, організації, фізичні особи, які використовують працю найманих працівників, обласний центр зайнятості

8.	Запровадити заходи для досягнення середньомісячної заробітної плати у бюджетній сфері не менше 2 461 гривня на одного штатного працівника	протягом року	департаменти соціального захисту населення, освіти і науки, охорони здоров'я облдержадміністрації
9.	Продовжити роботу робочих груп для впровадження заходів щодо зростання середньомісячної заробітної плати та доведення її рівня не менше 2 197 гривень на одного штатного працівника	протягом року	департамент соціального захисту населення, облдержадміністрації, райдержадміністрації, роботодавці, районні ради, органи місцевого самоврядування
10.	Забезпечити проведення належної профорієнтаційної роботи з молоддю та іншими категоріями населення, враховуючи реальний стан регіонального ринку праці та потребу в фахівцях	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, райдержадміністрації, навчальні заклади, органи місцевого самоврядування, роботодавці, обласний центр зайнятості
11.	Проводити роботу з орієнтації безробітних на самостійну зайнятість	протягом року	обласний центр зайнятості, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування

XI. Освіта і наука

1.	Розробити та впровадити Стратегію розвитку освіти "Освіта Тернопільщини – 2022"	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
2.	Створити умови для впровадження інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми проблемами	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
3.	Забезпечити впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес загальноосвітніх навчальних закладів шляхом завершення комп'ютеризації ЗОШ I-II ступенів Тернопільської області, підключення до мережі Інтернет 100% комп'ютеризованих закладів освіти області	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
4.	Сприяти створенню у загальноосвітніх школах I-II та I-III ступенів електронно-освітніх уроків для 6-х та 8-х класів	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
5.	Сприяти участі загальноосвітніх шкіл області у національному проекті "Відкритий світ" з метою забезпечення учнів інформаційно-технічним та мультимедійним обладнанням	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад

6.	Сприяти розширенню мережі груп та закладів дошкільної освіти шляхом відновлення діяльності дошкільних навчальних закладів, створення навчально-виховних комплексів, у першу чергу в сільській місцевості	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування, райдержадміністрації
7.	Створити умови для якісного доступу до використання інформаційно-комунікаційних Інтернет-технологій, особливо у сільській місцевості	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування, райдержадміністрації
8.	Забезпечити рівний доступ дітей з особливими потребами до якісної освіти за місцем проживання шляхом активізації впровадження інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування, райдержадміністрації
9.	Продовжити запроваджувати нові форми співробітництва закладів і установ професійної освіти з об'єднаннями промисловців та роботодавців, замовників робітничих кадрів при організації виробничого навчання та виробничої практики на сучасному обладнанні, устаткуванні та розроблення спільних угод, програм з питань оновлення матеріально-технічної бази	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, органи місцевого самоврядування, райдержадміністрації
10.	Перевести котельні закладів освіти на альтернативні види палива: - ЗОШ I-II ст. с.Бедриківці Заліщицького р-ну; - Жуківська ЗОШ I-III ст. Бережанського р-ну; - ЗОШ I-III ст. с. Личківці Гусятинського р-ну; - ЗОШ I-III ст. с. Городниця Гусятинського р-ну; - Кальненська ЗОШ I-II ст. Козівського р-ну; - Ценівська ЗОШ I-III ст. Козівського р-ну; - Старомогильницька ЗОШ I-III ст. Тербовлянського р-ну; - Дарахівська ЗОШ I-III ст. Тербовлянського р-ну	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, Бережанська, Гусятинська, Заліщицька, Козівська, Тербовлянська райдержадміністрації

11.	Облаштувати електрокотельні з використанням теплоакумуючого обігріву та гарячого водопостачання: - Бережанська ОК ЗОШ I-III ст. з поглибленим вивченням трудового навчання; - Тернопільська ОКСЗОШ– інтернат для дітей із зниженим слухом; - Загірцівська ЗОШ I-II ст. Лановецького р-ну; - Шумська ЗОШ I-III ст. № 1	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, Тернопільська обласна рада, Лановецька і Шумська райдержадміністрації
12.	Реконструювати газові котельні, які оснащені застарілими неефективними котлами на сучасні енергоекономні: - Ішківська ЗОШ I-II ст. Козівського р-ну; - Доброводівська ЗОШ I-II ст. Монастирського р-ну; - Оріхівська ЗОШ I-III ст. Під волочиського р-ну; - Городницька ЗОШ I-II ст. Підволочиського р-ну; - Острівська ЗОШ I-III ст. Тернопільського р-ну; - Мар'янівська ЗОШ I-II ст. Тернопільського р-ну; - ДНЗ «Почаївське ВПУ»	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, Тернопільська обласна рада, Козівська, Кременецька, Монастирська, Підволочиська, Тернопільська райдержадміністрації
13.	Провести санацію будівель навчальних закладів: - Саранчуківська ЗОШ I-III ст. Бережанського р-ну; - Збараська ЗОШ I-III ст. № 1; - ПТУ № 25 м.Збаража; - Кобильська ЗОШ I-II ст. Збараського р-ну; - Навчальні корпуси Тернопільського ВПУ ТД; - Навчальний корпус Тернопільського ТЦП ТО №1; - Тербовлянська гімназія спецшкола-інтернат	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, Тернопільська обласна рада, Бережанська і Збараська райдержадміністрації
14.	Розпочати будівництво біологічних очисних споруд Новосільського обласного спеціального навчально-виховного комплексу	протягом року	управління капітального будівництва, департамент освіти і науки облдержадміністрації та Тернопільська обласна рада

15.	Забезпечити завершення спорудження/реконструкції освітянських приміщень: - ЗОШ I-II ст. с.Оришківці Гусятинського р-ну – реконструкція; - дитячий садок с. Слобідка Козівського р-ну – будівництво; - ЗОШ I-II ст. с. Бедриківці Заліщицького р-ну – реконструкція; - дитячий садок с.Звенигород Бучацького р-ну – будівництво; - ЗОШ I-III ст. № 2 смт. Козова – будівництво плавального басейну; - дитячий садок с.Ігровиця Тернопільського р-ну – реконструкція	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, управління капітального будівництва облдержадміністрації, Гусятинська, Козівська, Заліщицька, Бучацька, Козівська, Тернопільська райдержадміністрації
16.	Продовжити будівництво/реконструкцію шкільних приміщень: - ЗОШ I-II ст. с. Горигляди Монастириського р-ну – будівництво; - гімназія м.Заліщики – реконструкція	протягом року	департамент освіти і науки, управління капітального будівництва облдержадміністрації, Монастириська, Заліщицька райдержадміністрації
17.	Сприяти завершенню будівництва Тернопільської загальноосвітньої школи I-III № 25 по вул. Бригадній у м. Тернопіль	протягом року	департамент освіти і науки облдержадміністрації, виконавчий комітет Тернопільської міської ради

XII. Охорона здоров'я

1.	Забезпечувати модернізацію системи охорони здоров'я в області в межах діючого законодавства та відповідно до затверджених державних соціальних стандартів	протягом року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
2.	Утворити та обладнати відділення екстреної медичної допомоги у складі багатoproфільних лікарень	до 1 липня 2014 року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, райдержадміністрації
3.	Продовжити завершення удосконалення щодо функціонування служби екстреної медичної допомоги	протягом року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації
4.	Відкрити додаткові пункти швидкої медичної допомоги, відповідно до потреби для забезпечення вчасного доїзду швидкої допомоги	протягом року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, райдержадміністрації
5.	Завершити створення центрів первинної медико-санітарної допомоги, як юридичні особи	до 1 липня 2014 року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, райдержадміністрації

6.	Відкрити амбулаторії загальної практики-сімейної медицини в населених пунктах із населенням більше ніж 1200 жителів. Зміцнити матеріально-технічну базу закладів первинної сільської мережі	до 1 грудня 2014 року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, райдержадміністрації
7.	Забезпечити лікувально-профілактичні заклади медичним обладнанням	протягом року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
8.	Забезпечити створення гемодіалізного сателітного відділення на базі Буцацької та Кременецької центральних районних клінічних лікарень	І півріччя 2014 року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, Буцацька та Кременецька райдержадміністрації
9.	Покращити надання медико-соціальних послуг малозабезпеченим громадянам області відповідно до соціальних норм і нормативів	протягом року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, обласна організація Товариства Червоного Хреста України
10.	Вжити заходи щодо раннього виявлення та надання своєчасної медичної реабілітації дітям із вродженими вадами або із затримками розвитку	протягом року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, медичні заклади області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
11.	Забезпечити перепрофілювання та реконструкцію незавершеного будівництва терапевтичного корпусу лікарні № 3 у м. Тернопіль під пологовий будинок	протягом року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, виконавчий комітет Тернопільської міської ради
12.	Сприяти створенню перинатального центру 2 рівня (на базі акушерських відділень та відділень неонатального догляду міської лікарні № 2) у м. Тернопіль	протягом року	департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, виконавчий комітет Тернопільської міської ради
XIII. Культура			
1.	Забезпечити підвищення якості та ефективності надання культурних послуг населенню шляхом збереження і розвитку мережі закладів культури області, покращення їх матеріально-технічного стану, проведення різноманітних інформаційно-просвітницьких та мистецьких заходів, збереження та охорона культурної спадщини	протягом року	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації, обласна комунальна інспекція охорони пам'яток історії та культури, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
2.	Забезпечити виконання заходів із збереження, охорони пам'яток історії та культури в області	протягом року	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації, обласна комунальна інспекція охорони пам'яток історії та культури, райдержадміністрації
3.	Забезпечити покращення матеріально-технічної бази закладів культури обласного підпорядкування	протягом року	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації, заклади культури обласного підпорядкування

4.	Забезпечити проведення Всеукраїнських, обласних, районних фестивалів та конкурсів, творчих звітів	протягом року	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації, обласний комунальний методичний центр народної творчості, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
5.	Забезпечити розвиток та популяризацію аматорського мистецтва, фольклору, свят та обрядів	протягом року	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації, обласний комунальний методичний центр народної творчості, райдержадміністрації
6.	Здійснити поповнення бібліотечних фондів вітчизняною та зарубіжною літературою та періодичними виданнями	протягом року	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
7.	Забезпечити підготовку та проведення заходів з відзначення 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка	березень 2014 року	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації, обласний комунальний методичний центр народної творчості, райдержадміністрації
8.	Забезпечити підготовку та проведення заходів з відзначення 70-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників	жовтень 2014 року	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації, обласний комунальний методичний центр народної творчості, райдержадміністрації
9.	Підготувати інвестиційний проект розвитку об'єкту "Капітальний ремонт приміщення музею в смт Козова Тернопільської області" відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 3 червня 2013 р.№ 404	І півріччя 2014 року	департамент культури, релігій та національностей облдержадміністрації, Козівська райдержадміністрація

XIV. Фізкультура і спорт

1.	Забезпечити збереження існуючих та будівництво сучасних спортивних споруд, належне їх обладнання та використання, облаштування сучасних спортивних майданчиків	протягом року	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
2.	Забезпечити розвиток дитячого, дитячо-юнацького (резервного) спорту, утримання дитячо-юнацьких спортивних шкіл області усіх форм власності	протягом року	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
3.	Провести XXIV обласні сільські спортивні ігри	червень 2014 року	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації
4.	Провести XVIII Спортивні ігри учнівської молоді Тернопільщини	травень 2014 року	управління з питань фізичної культури і спорту, департамент освіти і науки облдержадміністрації
5.	Провести Спартакіади серед трудових колективів фізкультурно-спортивних товариств "Динамо", "Спартак", "Україна"	протягом 2014 року	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, обласні фізкультурно-спортивні товариства "Динамо", "Спартак", "Україна"

6.	Провести 14 міжнародні змагання з санного спорту на "Кубок Бони" в м. Кременець	серпень 2014 року	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, обласне фізкультурно-спортивне товариства "Колос", Кременецька райдержадміністрація
7.	Провести Всеукраїнські змагання пам'яті В.Філіпенка з велосипедного спорту на шосе	вересень 2014 року	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації
8.	Провести міжнародні змагання пам'яті Ю.Словацького	вересень 2014 року	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, Кременецька райдержадміністрація
9.	Забезпечити створення необхідних сприятливих умов провідним спортсменам області та збірним командам для участі в міжнародних та Всеукраїнських нарадах	протягом року	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
10.	Здійснити будівництво спортивного комплексу із залами для ігрових видів спорту та боротьби (греко-римська, вільна) у м. Тернопіль	2014-2015 роки	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, виконавчий комітет Тернопільської міської ради
11.	Здійснити будівництво критого спортивного майданчику ("Міський стадіон", просп. С. Бандери) у м. Тернопіль	2014-2015 роки	управління з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації, виконавчий комітет Тернопільської міської ради

XV. Охорона навколишнього природного середовища

1.	Розширити площі природно-заповідного фонду, розвиток національних природних парків "Кременецькі гори" та "Дністровський каньйон"	протягом року	департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, обласне управління лісового та мисливського господарства, адміністрації національних природних парків, органи місцевого самоврядування, райдержадміністрації
2.	Винести в натуру межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення	протягом року	департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, обласне управління лісового та мисливського господарства, органи місцевого самоврядування, адміністрації національних природних парків

XVI. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

1.	Проводити заходи з поповнення використаних для проведення аварійно-відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій матеріальних запасів обласного резерву	протягом року	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації
2.	Забезпечити роботу регіональної системи централізованого оповіщення населення	протягом року	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації
3.	Забезпечити проведення реконструкції регіональної автоматизованої системи централізованого оповіщення	протягом року	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації

	населення		
4.	Завершити складання кадастру зсувонебезпечних ділянок та створення бази даних по зсувах. Визначити ризики розвитку небезпечних геологічних процесів, їх механізму та динаміки, створення розрахункових моделей	протягом року	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації
5.	Здійснити ліквідацію наслідків зсувних процесів у смт Мельниця-Подільська Борщівського району	протягом року	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації
6.	Забезпечити виконання заходів з організації рятування людей на водних об'єктах області	протягом року	управління з питань цивільного захисту населення облдержадміністрації, рятувально-водолазна служба області, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
7.	Виготовити проектно-кошторисну документацію для здійснення протикарстових заходів з метою запобігання руйнуванню історичної забудови м. Збараж, що входить до складу Національного заповідника "Замки Тернопілля"	протягом року	управління архітектури та містобудування облдержадміністрації, Збараська райдержадміністрація, Збараська міська рада, національний заповідник "Замки Тернопілля"
8.	Забезпечити розвиток меліорації земель, захист сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, екологічне оздоровлення природного середовища області та поліпшення якості питної води	протягом року	обласне управління водних ресурсів "Тернопільське облводресурсів"
XVII. Інші організаційні заходи			
1.	Забезпечення виконання обласної соціальної цільової Програми оздоровлення та відпочинку дітей на період до 2015 роке	протягом року	управління у справах сім'ї та молоді, департаменти освіти і науки, соціального захисту населення облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
2.	Забезпечити виконання заходів обласної програми "Молодь Тернопільщини" до 2015 року	протягом року	управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
3.	Організувати та провести інформаційно-просвітницькі рекламні кампанії протидії насильству в сім'ї	протягом року	управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад, громадські організації
4.	Організувати та провести корекційну роботу з особами, які вчинили насильство в сім'ї та з жертвами домашнього насильства	протягом року	управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
5.	Реалізувати програми молодіжних і дитячих громадських організацій, спрямованих на здійснення патріотичного	протягом року	управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та

	виховання молоді, популяризації здорового і безпечного способу життя		Чортківської міських рад
6.	Організувати та провести конкурси бізнес-планів та соціальних проектів у сільській місцевості області	протягом року	управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
7.	Здійснювати підтримку багатодітних сімей, координацію надання послуг сім'ям вказаної категорії, забезпечити видачу посвідчень батьків та дитини з багатодітної сім'ї	протягом року	управління у справах сім'ї та молоді, департаменти освіти і науки, соціального захисту населення облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад
8.	Проводити роз'яснювальну роботу щодо захисту прав сімей з дітьми через створені "гарячі лінії"	протягом року	обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
9.	Забезпечити взаємодію місцевих органів виконавчої влади з питань здійснення контролю за умовами утримання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються в сім'ях громадян області	протягом року	служба у справах дітей облдержадміністрації
10.	Вжити дієвих заходів щодо запобігання поширенню соціального сирітства, створення належних умов для забезпечення реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї	протягом року	служба у справах дітей облдержадміністрації, Тернопільський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
11.	Забезпечити додержання прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб у відносинах з органами державної виконавчої влади шляхом створення необхідних умов для виконання вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації"	протягом року	структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрації, виконкоми Тернопільської та Чортківської міських рад

V. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Фінансове забезпечення реалізації Програми здійснюватиметься в межах бюджетних призначень державного та місцевих бюджетів, у тому числі за рахунок фонду розвитку місцевих бюджетів, коштів підприємств і організацій та інших джерел фінансування, що не суперечать чинному законодавству.

Обсяг бюджетних асигнувань, спрямованих на реалізацію Програми, визначається відповідними радами при затвердженні місцевих бюджетів.

На 2014 рік, враховуючи необхідність реалізації заходів щодо упередження виникнення кризових явищ та забезпечення стабільного розвитку області пропонується акумулювати кошти на виконання прийнятих найважливіших цільових програм, спрямованих на стимулювання економічного розвитку, соціальний захист населення, створення належних умов життєзабезпечення.

Перелік регіональних цільових програм як складових Програми систематизовано у таблиці 4 “Перелік регіональних цільових програм, які пропонуються до фінансування з обласного бюджету у 2014 році”.

Таблиця 4

Перелік регіональних програм, запропонованих для фінансування з обласного бюджету у 2014 році

№ з/п	Назва програми	Дата і номер рішення обласної ради
1.	Обласна програма “Питна вода Тернопілля на 2006-2020 роки”	23.03.2006 № 554
2.	Програма розвитку земельних відносин у Тернопільській області на 2007-2015 роки	31.12.2007 № 264, зміни 23.10.2012 № 1451
3.	Програма розвитку лісового господарства Тернопільської області на період до 2015 року	27.05.2008 № 289
4.	Програма “Репродуктивне здоров’я населення Тернопільської області на період до 2015 року”	20.08.2009 № 712
5.	Програма організації рятування людей на водних об’єктах Тернопільської області на 2010-2014 роки	26.11.2009 № 812
6.	Обласна програма протипаводкового захисту Тернопільської області до 2025 року	26.11.2009 № 816
7.	Обласна програма розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів на період до 2015 року	26.11.2009 № 814
8.	Обласна програма імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2010-2015 роки	22.04.2010 № 937
9.	Обласна програма боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року	22.04.2010 № 938
10.	Програма розвитку футболу в Тернопільській області на 2010-2014 роки	29.04.2010 № 948

11.	Цільова програма поводження з твердими відходами в Тернопільській області на 2010-2014 роки	24.06.2010 № 1010
12.	Цільова програма будівництва (придбання) доступного житла в Тернопільській області на 2010-2017 роки	20.08.2010 № 1031
13.	Обласна програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства в Тернопільській області на 2010-2014 роки	20.08.2010 № 1032
14.	Обласна комплексна програма енергоефективності та енергозбереження на 2010-2014 роки	20.08.2010 № 1033, зміни 27.03.2012 № 1344
15.	Обласна програма “Ветеран” на 2010-2014 роки	5.01.2011 № 1121
16.	Обласна цільова соціальна програма розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року	14.04.2011 № 1154
17.	Програма збільшення площ посадки та нарощування обсягів виробництва плодів і ягід у Тернопільській області в 2011-2025 роках	14.04.2011 № 1155
18.	Обласна програма індивідуального житлового будівництва на селі „Власний дім” на 2011-2015 роки	19.05.2011 № 1168
19.	Програма поповнення бібліотечних фондів на 2011-2015 роки	19.05.2011 № 1172
20.	Обласна комплексна програма соціальної підтримки малозахищених верств населення “Турбота” на 2011-2015 роки	19.05.2011 № 1166
21.	Програма забезпечення функціонування Тернопільської обласної комунальної експериментальної комплексної школи мистецтв на 2011-2015 роки	19.05.2011 № 1176, зміни 16.08.2012 № 1407
22.	Програма збереження культурної спадщини Тернопільської області на 2011-2015 роки	16.06.2011 № 1209
23.	Програма соціальної реабілітації дітей-інвалідів області на 2011-2015 роки	14.07.2011 № 1221
24.	Програма розвитку олімпійського руху в Тернопільській області на 2011-2014 року	17.11.2011 № 1272, зміни 06.03.2012 № 1331, 12.11.2013 № 1549
25.	Програма реалізації в області державної політики у сфері протидії поширенню наркоманії, боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів на 2011-2015 роки	17.11.2011 № 1273
26.	Програма “Молодь Тернопільщини” на 2011-2015 роки	17.11.2011 № 1276
27.	Програма розвитку патронажної служби в області на 2012-2016 роки	20.12.2011 № 1296
28.	Програма розвитку біатлону в Тернопільській області на 2012-2014 роки	06.03.2012 № 1330
29.	Програма поліпшення кінообслуговування населення Тернопільської області на 2012-2016 роки	27.03.2012 № 1342
30.	Програма відновлення та догляду за внутрішньогосподарською меліоративною мережею, переданою у спільну власність територіальних громад сіл, селищ та міст Тернопільської області на 2012-2015 роки	27.03.2012 № 1352
31.	Комплексна програма розвитку агропромислового комплексу Тернопільської області на 2012-2015 роки	26.04.2012 № 1355
32.	Програма розвитку виробництва картоплі та овочів в області на 2012-2020 роки	26.04.2012 № 1356

33.	Обласна програма подолання дитячої безпритульності і бездоглядності на 2012-2015 роки	14.06.2012 № 1397
34.	Обласна програма створення містобудівного кадастру та його ведення на 2012-2016 роки	16.08.2012 № 1418
35.	Обласна програма забезпечення житлом дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2013-2015 роки	23.10.2012 № 1450
36.	Програма розвитку туризму в Тернопільській області на 2013-2015 роки	31.10.2013 № 1474
37.	Обласна програма співпраці із закордонними українцями на період до 2015 року	31.10.2013 № 1475
38.	Обласна програма профілактики, діагностики та лікування вірусних гепатитів В і С на 2012-2016 роки	12.11.2013 № 1484
39.	Обласна інвестиційна програма будівництва і реконструкції недобудованих та застарілих приміщень сільських навчальних закладів	12.11.2013 № 1529
40.	Обласна цільова програма щодо реалізації Конвенції про права інвалідів на період до 2020 року	12.11.2013 № 1530
41.	Обласна програма запобігання і протидії корупції на 2013-2014 роки	12.11.2013 № 1532
42.	Обласна програма розвитку і функціонування української мови на 2013-2017 роки	12.11.2013 № 1534
43.	Обласна цільова соціальна програма оздоровлення та відпочинку дітей на період до 2015 року	12.11.2013 № 1536
44.	Обласна цільова соціальна програма протидії захворюванню на туберкульоз на 2013-2016 роки	12.11.2013 № 1538
45.	Програма вшанування українців, постраждалих у ХХ столітті внаслідок окупаційних режимів та 2014-2016 роки	12.11.2013 №1533, зміни 17.04.2014 №1641
46.	Програма зайнятості населення Тернопільської області на період до 2017 року	12.11.2013 № 1543
47.	Обласна програма розвитку видавничої справи та інформаційного простору у Тернопільській області на 2014-2016 роки	15.03.2014 №1599
48.	Обласна програма забезпечення молоді житлом на 2014-2017 роки	15.03.2014 №1600
49.	Програма розвитку місцевого самоврядування Тернопільської області на 2014-2018 роки	15.03.2014 №1602
50.	Програма захисту населення і територій Тернопільської області від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру на 2014-2017 роки	15.03.2014 №1605
51.	Програма міжрегіонального та зовнішньоекономічного співробітництва Тернопільської області на 2014-2017 роки	17.04.2014 №1643
52.	Програма матеріально-технічного забезпечення 6-го батальйону територіальної оборони Тернопільської області	17.04.2014 №1644

Фінансування регіональних цільових програм відбувається у порядку та обсягах, встановлених в обласному бюджеті на 2014 рік.

ПЕРЕЛІК

пріоритетних інвестиційних проектів житлово-комунального та соціально-культурного призначення,
будівництво яких передбачається здійснити у 2014 році в Тернопільській області

№ з/п	Найменування об'єкта, його місцезнаходження, вид робіт	Рік початку і закінчення	Проектна потужність, відповідних одиниць	Загальна кошторисна вартість об'єкта, тис. гривень		Обсяг фінансування у 2014 році, тис. гривень				Проектно-кошторисна документація		Уведення в експлуатацію, відповідних одиниць
				усього	залишок на 01.12.2013	Усього	в тому числі за рахунок:			Найменування експертної організації, дата, номер експертизи	Дата затвердження та найменування відповідного органу державної влади	
							Державного бюджету	Місцевого бюджету	Інших джерел фінансування			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Усього			250251,5	181609,7	138222,2	133875,5	4346,7	-			
1.	Тернопільська обласна комунальна клінічна психоневрологічна лікарня – обласний центр морфологічних досліджень та судово-медичної експертизи по вул. Тролейбусній, 14 в м. Тернопіль – реконструкція з прибудовою приміщень	2011-2014	об'єкт	5635,2	5635,2	5635,2	5071,7	563,5	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 09.11.2012 № 20-00733-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА 12.11.2012 № 34	об'єкт
2.	Комунальний заклад Тернопільської обласної ради Тернопільська університетська лікарня по вул. Клінічна, 1 м. Тернопіль –реконструкція радіологічного корпусу з надбудовою під розміщення лабораторного комплексу та централізованої стерилізаційної	2011-2015	об'єкт	24035,2	19874,9	2222,0	2000,0	222,0	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 17.12.2012 № 20-00780-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 20.12.2012 № 42	-
3.	Радіологічний корпус Тернопільського обласного клінічного онкодиспансеру по вул. Купчинського, 8 в м. Тернопіль – реконструкція поліклініки, будівництво теплового переходу	2011-2015	об'єкт	20774,2	14104,4 (в тому числі обладнання 11999,5)	2104,9	1894,4	210,5	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 04.12.2012 № 20-00777-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 05.12.2012 № 40	-

4.	Стационарне геріатричне відділення Шумського територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян вул. Садова, 4 с. В.Дедеркали Шумського району – реконструкція існуючих будівель санчастини, котельні та магазину	2007-2015	38 ліжко-місць	7332,3	4145,12	4145,12	4145,12	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 22.06.2012 № 20-00294-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 19.07.2012 № 17	-
5.	Кременецька центральна комунальна районна лікарня по вул. Горбача, 1 в м. Кременець – будівництво (I етап – харчоблок)	1987-2015	об’єкт	5605,0	5605,0	1664,0	1580,8	83,2	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 14.12.2012 № 20-00775-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА 14.01.2013 № 01-од	-
6.	Тернопільська обласна клінічна психоневрологічна лікарня – реконструкція шатрового даху адміністративного корпусу та корпусу психіатрії	2011-2014	об’єкт	5291,2	3111,6	3111,6	2800,4	311,2	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 27.11.2012 № 20-00776-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 27.11.2012 № 36	об’єкт
7.	Обласний комунальний геріатричний будинок-інтернат по вул. Зелена, 15в с. Петриків Тернопільського району – реконструкція покрівлі з надбудовою горіщного даху корпусів	2013-2014	об’єкт	1696,9	1566,45	1566,45	1488,15	78,3	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 26.11.2012 № 20-00773-12	Наказ управління праці та соціального захисту населення ОДА від 27.11.2012 № 89-од	об’єкт
8.	Газопровід високого тиску від місця врізки до сіл Нараїв та Шайбівка Бережанського району (II черга) – будівництво	2005-2014	об’єкт	2955,9	1003,5	1003,5	1003,5	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 26.04.2013 № 20-0220-13	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 26.04.2013 № 8-од	об’єкт
9.	Очисні споруди по вул. Корольова, 1 в м. Бережани – реконструкція з влаштуванням установки біологічної очистки на 100 м ³ побутових стічних вод	2008-2014	100 м ³	1274,7	699,7	699,7	664,7	35,0	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 26.04.2013 № 20-0208-13	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 26.04.2013 № 8-од	об’єкт
10.	Водопровід м. Монастириська – реконструкція, модернізація водонасосної станції	2010-2014	480 м ³ / 3,5 км	2898,4	1201,1	1201,1	1141,0	60,1	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 09.08.2012 № 20-00016-12	Рішення Монастириської міської ради від 18.10.2013 № 689	480 м ³ / 3,5 км

11.	Система водопостачання м. Почаїв – реконструкція	2007-2014	4,5 км	9038,5	7133,1	7133,1	6776,4	356,7	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 23.04.2012 № 20-00027-12	Рішення Почаївської міської ради від 06.08.2012 № 859	4,5 км
12.	Тернопільська обласна комунальна спеціальна загальноосвітня школа-інтернат для дітей із зниженим слухом по вул. Л.Українки, 9А в м. Тернопіль – облаштування (будівництво) системи теплопостачання шляхом впровадження технології електричного тепло-аккумуляційного обігріву приміщень	2014	об’єкт	1038,1	1038,1	1038,1	934,3	103,8	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 16.07.2012 № 20-00296-12	Наказ управління освіти і науки ОДА від 24.04.2013 № 241	об’єкт
13.	Очисні споруди в центральній частині м. Хоростків – реконструкція із встановленням системи повного біологічного очищення господарсько-побутових стічних вод типу “BIOTAL” продуктивністю 200 м ³ на добу	2011-2014	200 м ³ / добу	4139,3	3630,3	3630,3	3267,3	363,0	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 14.03.2014 № 20-0098-14	Рішення Хоростківської міської ради від 27.03.2014 № 875	об’єкт
14.	Біологічні очисні споруди в м. Ланівці продуктивністю 800 м ³ /добу – реконструкція	2009-2014	800м ³ / добу	4241,1	4035,9	4035,9	3834,1	201,8	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 29.04.2013 № 20-0231-13	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 30.04.2013 № 9-од	800 м ³ /добу
15.	Каналізаційна мережа і каналізаційна насосна станція по вул.Незалежності в м.Ланівці – реконструкція	2014	1,5 км	2035,9	2035,9	2035,9	1934,1	101,8	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 07.07.2011 № 20-00026-11	Рішення Лановецької міської ради від 21.07.2011 № 172	1,5 км
16.	Міські очисні споруди стічних вод в м. Кременець – реконструкція	2007-2015	об’єкт	11936,4	11042,8	2500,0	2375,0	125,0	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 30.07.2012 № 20-00287-12	Рішення Кременецької міської ради від 15.02.2013 № 21	-
17.	Система каналізації смт Товсте Заліщицького району – реконструкція	2014	об’єкт	2048,9	2048,9	2048,9	2048,9	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 03.05.2012 № 20-00059-12	Рішення Товстенської селищної ради від 25.06.2012 № 585 (із змінами від 06.10.2013)	об’єкт

18.	Станція водоочистки поверхневих вод для господарсько-питних потреб у м. Чортків продуктивністю 4,0 тис м ³ /добу – будівництво	2014	4,0 тис.м ³ /добу	11236,9	11236,9	11236,9	10675,1	561,8	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 25.04.2013 № 20-00023-13	Рішення Чортківської міської ради від 26.04.2013 № 124	4,0 тис.м ³ /добу
19.	Водопровідні мережі західно-центральної частини селища цукровиків м. Бучач – реконструкція	2004-2014	об’єкт	2141,0	1955,0	1955,0	1857,0	98,0	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 30.04.2013 № 20-0246-13	Рішення Бучацької міської ради від 30.04.2013 № 105	об’єкт
20.	Система водопостачання в смт Козова Козівського району – реконструкція	2014	об’єкт	2593,2	2593,2	2593,2	2593,2	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 23.08.2013 № 20-0647-13	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 22.10.2013 № 19-од	об’єкт
21.	Система водопостачання в м. Борщів – реконструкція	2010-2014	об’єкт	2620,4	288,9	288,9	274,5	14,4	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 26.07.2012 №20-00454-12	Рішення Борщівської міської ради від 27.07.2012 № 249	об’єкт
22.	Біологічні очисні споруди і каналізаційна насосна станція в м. Скалат – реконструкція	2007-2014	400 м ³ /д	4335,6	2419,2	2419,2	2298,2	121,0	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 19.10.2012 № 20-00608-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 23.10.2012 №232	400 м ³ /добу
23.	Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів по проспекті Шевченка,15 в м. Скалат – реконструкція з добудовою навчальних класів, харчоблоку, спортзалу, актового залу, басейну (І-черга – реконструкція корпусу № 1)	2007-2014	об’єкт	6928,7	6325,4	6325,4	6009,1	316,3	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 28.01.2013 № 20-00509-12	Наказ відділу освіти Підволочиської РДА від 30.01.2013 № 34	об’єкт
24.	Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів с. Соколів Тереховлянського району – будівництво	1991-2014	126 учнів	14603,4	4872,5 (в тому числі обладнання 1089,7)	4872,5	4872,5	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 27.11.2012 №20-00761-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 05.12.2012 № 41	126 учнів
25.	Біологічні очисні споруди на території Лановецької комунальної центральної районної лікарні в м. Ланівці – будівництво	2013-2014	об’єкт	1081,8	1081,8	1081,8	1027,7	54,1	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 07.05.2013 № 20-0245-13	Наказ відділу охорони здоров’я Лановецької РДА від 07.05.2013 № 3	об’єкт
26.	Районний будинок культури та районна бібліотека для дорослих по вул. Грушевського, 2А, 2Б в м. Борщів – реконструкція	2006-2014	об’єкт	4408,6	2891,5	2891,5	2746,9	144,6	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 22.11.2012 № 20-00723-12	Наказ відділу культури Борщівської РДА від 25.12.2012 № 44	об’єкт

27.	Біологічні очисні споруди для Новосільської обласної комунальної спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату по вул. Центральній, 1 у с. Нове Село Підволочиського району – будівництво	2014	об'єкт	1517,0	1517,0	1517,0	1517,0	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 12.12.2012 № 20-00720-12	Наказ управління освіти і науки ОДА від 24.04.2013 № 240	об'єкт
28.	Лановецька районна комунальна установа в м.Ланівці – реконструкція існуючої будівлі під культурний центр народного художника України І.С.Марчука	2012-2014	об'єкт	3010,9	2724,6	2724,6	2588,4	136,2	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 26.06.2012 № 20-00279-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 18.09.2012 № 23	об'єкт
29.	Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів с. Оришківці Гусятинського району – прибудова спортзалу та шкільної їдальні	2011-2015	об'єкт	9176,9	5268,9	2300,0	2300,0	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 23.02.2011 № 20-00359-10	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 30.05.2012 № 10	-
30.	Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів в с. Горигляди Монастирського району – будівництво	1990-2015	180 учнів	17482,5	8565,5	3902,2	3902,2	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 04.09.2012 № 20-00556-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 05.12.2012 № 39	-
31.	Дитячий садок на 25 місць с. Слобідка Козівського району – завершення будівництва	2007-2014	25 дитячих місць	5522,4	4566,5	4566,5	4566,5	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 26.11.2012 № 20-00772-12	Рішення Слобідківської сільської ради від 26.11.2012 № 91	25 дитячих місць
32.	Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів в с.Бедриківці Заліщицького району – реконструкція котельні з установленням котла KALVIS на альтернативному паливі	2014	об'єкт	462,5	462,5	462,5	462,5	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 24.12.2012 № 20-00718-12	Наказ відділу освіти Заліщицької РДА від 25.12.2012 № 374	об'єкт
33.	Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів в с.Бедриківці Заліщицького району – прибудова спортзалу, бібліотеки і шкільних майстерень	2009-2014	об'єкт	5437,3	1692,8	1692,8	1692,8	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 29.10.2012 № 20-00710-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 29.10.2012 № 32	об'єкт
34.	Дитячий садок на 16 місць по вул. Центральна, 48 у с.Звенигород Буцацького району – будівництво	2014	16 дитячих місць	3113,8	3113,8	3113,8	3113,8	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 14.09.2012 № 20-00451-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 26.04.2013 № 8-од	16 дитячих місць

35.	Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №2 по вул. Вігошинського, 14 в смт Козова Козівського району – будівництво плавального басейну	1988-2014	об'єкт	4581,3	4581,3	4581,3	4581,3	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 14.08.2013 № 20-0523-13	Наказ начальника відділу освіти Козівської РДА від 15.08.2013 № 269	об'єкт
36.	Гімназія по вул. Степана Бандери, 68 м. Заліщики – реконструкція з надбудовою актового залу	2014	об'єкт	3111,1	3111,1	3111,1	2955,5	155,6	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 31.05.2012 № 20-00595-11	Наказ начальника відділу освіти Заліщицької РДА від 31.10.2012 № 326	об'єкт
37.	Дитячий садок в с. Ігровиця Тернопільського району – реконструкція	2008-2014	об'єкт	1315,5	998,0	998,0	998,0	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 23.08.2012 № 20-00528-12	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 28.08.2012 № 21	об'єкт
38.	Будівництво державного архіву на 1,5 млн одиниць зберігання по вул. Карпенка в м. Тернопіль	1991-2014	1,5 млн одиниць зберігання	34173,1	22316,5	22316,5	22316,5	-	-	ДП „Укрдержбудекспертиза” від 23.12.2013 № 20-0930-13	Наказ управління капітального будівництва ОДА від 20.09.2010 №25	1,5 млн одиниць зберігання

VI. КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Тернопільська обласна державна адміністрація визначає першочерговість виконання заходів з урахуванням пріоритетних напрямків програми і наявності фінансових та інших ресурсів.

Основні показники та окремі заходи програми можуть коригуватися з урахуванням соціально-економічної ситуації в області з відповідним погодженням у встановленому порядку з Тернопільською обласною радою, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та іншими центральними органами виконавчої влади.

Механізм реалізації заходів та контроль за виконанням програми передбачає:

- постійний моніторинг виконання основних показників та заходів;
- щоквартальний розгляд питання про хід виконання програми на засіданнях колегії Тернопільської обласної державної адміністрації, при потребі – на засіданнях колегій структурних підрозділів Тернопільської обласної державної адміністрації;
- підготовку розпорядчих документів Тернопільської обласної державної адміністрації з питань її виконання;
- відповідальність виконавців, що беруть участь у реалізації заходів.

Координацію діяльності виконавців програми здійснює департамент економічного розвитку Тернопільської обласної державної адміністрації.

Тернопільська обласна державна адміністрація, за підсумками 2014 року, звітує про хід виконання та ефективність реалізації заходів програми на сесії Тернопільської обласної ради.